

מרשה פרידמן חוזרת בנינה דיינור. סולם לשמיים דג'נטלמן בחליפה האפורה שישראלים ביפן. זהב מאלומיניום שתומרקין נגד וודי אלן

כ' נתמוז, תשמ"ז 17.7.1987 מעצבת: יעל תורן

This Magazine is a Supplement to Maariv International Edition

מודעות: אורי דגן

מודעות: אורי דגן מודעות שמורות ל"מעריב"

19 ווף מסוג שונה לגמרי עבר בשנה האתרונה כתבנו עמנואל רוזן. שנה בלי אמס. השבוע חזר ארצה, לאחר כמעט 11 חודשי טיול עם אשתו טלי נגוות הרחוק. עולם אחר, הוא מספר, תרבות אחרת וגם הרגלי טיול אחרים: שק שיות, אוהל, טרמפים, ושימוש מוגבר בבתי־האדחה המציעים חדר עם פיטת תמורת דולר ללילה. "המתיר", אומר רוזן, "כולל גם אווירה שלא שצא לעולם בחילטון. כדי לטייל שנה בעולם, צריך רק להחליט שרוצים או זה. היתר פשוט הרבת יותר. התקציב לטיול של שנה ברמה סבירה, כולל סות, מסתכם בכ־5,000 דולר לבן־אדם". וה בתגובה לקולות הקינאת פולווים אותו מרגע שובו. מסלול הטיול במזרח כמעט חוזר על עצמו: הודו, ומאל. בורמה, תאילנד, הפיליפינים, יפן. רוון הוסיף את קוריאה. יש

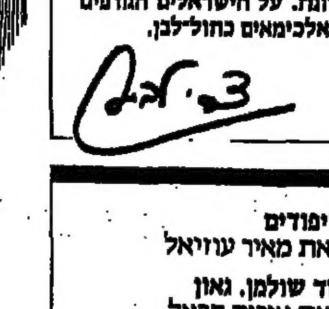
סמסיפים גם את טאיוון או סרי-לנקה, למרות תמהומות. נשנה שחלפת, הקשר תיתיד של רוזן עם העתונות היה דרך מכתבי הורים דאגש שציטטו פירקומים היסטריים בתקשורת הישראלית בנוסה "פעם וש טיילו לפטרה, היום הם הולכים לשדות האופיום המסתוריים בצפון האילור". אחרי מקע ארוך בנתיב המיקתורין האיימתני מצהיר חזוג דוזן: חודוו בריאים, שלמים, שפויים. לא אנסו אותנו, לא שדדו, לא נפלנו משום "נוק ולא הורעלנו מאכילת פטריות מסממות בשדות האופיום. מן הבחינה הואת, צר לי לאכוב שאין שום יחוד מצמרר בסיפורי. חוא משותף למאות ישואלים שיוצאים למזרח מדי שנה וחוזרים ממנו בשלום".

תון לא כתב יומן דרכים אך גם אם נטל חופשת מהעתונות, העתונות לא ושלה חופשת ממנו. וכך, כשחזר לעבודת חציע מיד סדרת רשימות מאותם פקומות ומיפגשים שסימן אותם בזכרונו ובפנקסו כבעלי ענין מרתקים מעבר לקימוי חמסעות השגרתיים. כאילו הגיע לשם כעתונאי, לא כתייר. סיפוריו לשביקמו בשבועות הבאים תחת הכוחרת "מזרה רחוק־קרוב". לא לפי ושלול. הראשון, השבוע, שייך לתרונה האדורונת. על חישראלים הגורפים וה לחובות טוקיו ממכירת תמונות אלומיניום. אלכימאים כחול־לבן.

> בשער: אסי דיין. כתבה בעם 6-9. צילום: שמואל רחמני.

> > חדר הנשים

מאת סימה קדמון

- 41 שיפודים מאת מאיר עוזיאל 42 דוד שולמן. גאון מאת אורית הראל 46 מר בידור מאת תלמה אדמון - 46 עור כוכבים שרות "גאמא"
 - 60 "מעריב" לפני 35 שנח בעריכת גבריאל שטרסמן
- 35 לאכול בחוץ מאת מאו"ל מאת תמר אבידר 55 מנטראוו מאת יגאל לב

"כל הכבוד לשמיר. אכל איך הוא ירד מוהו"

"נשבעתי לומר את כל האמת".

5 Hiagaio

אסי דיין: הכשלונות נהפכו אצלי לשיטה. (צילום: שמואל רחמני)

בידיך מתרוקן כבלון שעבר זמנו. המוח שהתרוקן מהכימיה של האופטימיות מתפרע עכשיו כין שנאה לעצכות, עד שיעבור הזמן והוא ייצר כעצמו את החומרים הכימיים המאזנים אותנו.

מחירו של גרם קוקאין בארץ כ־150 דולר. כמחצית מחירו בארה"ב. בקולומביה, ארץ המוצא של עץ הקוקה, מדובר בחמישה דולר לגרם.

משך שנה חייתי על גכול ההתמכרות, תוך שאני משתמש בסם בעיקר לצורך כתיכה. הקוקאין, מסיכות השמורות עימו, גורם לעירנות המסוגלת להמשך ארבעה־חמישה ימים רצופים בהם אתה מכריז חרם על כל דבר שדומה לאוכל. הכתיכה, שלא כמו בסמים אתרים, איננה מתוך הזיה, אלא נמרצת יותר. אם, למשל, אתה כותב ומצייר תחת השפעת חשיש, אתה מגלה בכוקר שלמחרת שלמעשה רק קישקשת. הקוקאין, לעומת זאת, אינו מרמה. טיב הכתיכה שלך, לטוב או לרע, נשמר גם כבוקר שלמחרת.

הקוקאין אינו סם חברתי במיוחד כמו החשיש או
ה"עשב", כשהסיגריה עוכרת מיד ליד ומפה לפה. אתה
שואף את הקוקאין בינך לכין עצמך, אבל אם נקלעת
לחבורה של אנשים, אחד על אחד או שלושה אנשים,
אתה מוצא עצמך "נפתח" הודות לסם, והאמת זורמת
מפיך בקצב מסחרר. ברור שזו אמת בערבון־מוגבל,
אולי בגלל הנסיון שלך לומר את כל מה שיושב
בתוכך, טוב ורע, בבת אחת. יותר נכון, המוח עולה על
גרותיו, ומה שנפלט בעירבוביה הוא שטפון של
רעיונות, עניינים ונושאים. כולם מנסים להירחק
החוצה בזמן הקצר של פעולת הסם.

ידיעה כי הכמות שברשותך עומרת להסתיים - סיום שכולו רכאון, מעין נחיתת־אונס בשום מקום – ידיעה זו מביאה אותך, במשך ל להומן, לצריכה גדלה והולכת של כדורי־הרגעה (ברביטוראטים) או כדורי־שיגה. כל זה בנוסף לכרורים שתכליתם לעצור את כאכי־הראש הנובעים משאיפת הסם דרך מערות האף שבאיזור המצח והלחיים. כל אלה יוצרים מעגל כימי שנשיאו אתח "מריח" כשלושה עד ארכעה גרם ליום, ולוקח כעשרה כרורים ממינים שונים (מליבריום דרך אלגולוזין ועד היפנודורם). לפי הספרים, ארכעה גרם נחשבים למנה קטלנית. אכל קוקאין נקי הוא עניין נדיר בארץ. בדרכו מעץ הקוקה בפרו או קולומביה ועד לאף שלך, הוא עובר תהליכי דילול בעזרת "תוספות" (על־פירוב אכקת־אסיה או כרורי־מרץ כתושים). כך שהקטע הקטלני נמנע ממני. התמוטטות אכן התרחשה, וכמידה מסויימת הצילה את חיי, אכל פרשה זו תידון

במרץ 66' סיימתי את צילומי חסרט "הטוב הרע והלא נורא" ועסקתי ככתיבת תסריטים נוספים. חייתי אז עם קרוליין לנגפורר, גרושתי שחזרה מאנגליה, ועם בננו ליאור. היא סיימה את תפקידה כשחקנית כסרטו של מנחם גולן "מחץ הדלתא", ובסופי שבוע וחגים עברה עם יהורה ברקן בתוכנית "בטן על נטן". גרנו בקיראון בנסיון להשתלב במעמד הכינוני. אלא שמעמר זה אינו כותב כלילות תוך שהוא "מריח" קוקאין. מעמר זה גם לא יוצא להופעות מרי לילה וחרור לפנות בוקר. בקיצור, מרוב פעילות "יוצרת" לא נוצרה משפחה, והנסיון שלנו לחדש את הנישואים נוצרה משפחה, והנסיון שלנו לחדש את הנישואים

הספרים הוהירו אותי שהמכורים לקוקאין מגיעים לשני מצכים קיצוניים: האחד – הפאראנואירי, והשני (המשך בעמודים הבאים)

אסי דיין על אטי דיין.
וידוי אישי על גבול ההתמכרות.
סיפורה של שנה הלומת טמים
ואלכוהול לצרכי כתיבה.
מוח שמתפרע בין כימיה של
אופטימיות לבין שנאה ועצבות.
ניטיון כושל לשקם נישואים
הרוטים, וזכרונות קשים מאחד
המיפגשים האחרונים עם אבא.
רשימה ראשונה בסדרה.

פני כשנתיים ערכתי היכרות עם חומר לכן, כתוש למימרים של טאלק ומאורגן כשורות ישת שאורכן כחמישה סימ. באותה הודמנות קבלתי לידי שטר בן מאה דולר שהיה מגולגל לצורה של קשית. למדתי שקצה אחד של הקשית מיוער לאחר מנחירי, והשני לאחת מהשורות, באופן שאוכל לשאוף את החומר אל תוך האף, לחכות מספר דקות, ואו להרגיש מין אופוריה מלווה בבחירות עצומה ותחושה של כוח ואופטימיות. הרגשתי שהעולם בהישג ידי, שהחיים ברורים לי מעתה וער בכלל, ושאני רוצה "להריח" עוד שורה.

זהי הקוקאין. חומר אורגני שמוצאו מעץ הקוקה ושייך למשפחת האלקלואידים. הוא נחשב לחומר הממכר ביותר, והוא שונה משאר הסמים בהיותו ממריץ. הוא לא משכיב אותך כאיוו פינה עם ראש מפוצץ מהויות, ומפני שומן פעולתו אינו ארוך (כ־20 דקות), אתת מבלה חלק גדול מהומן בהכנת והרחת השורות הבאות. עד שהשורות ננמרות ומתחילה

ואל אתה נהפך למסה של דכאון. כל העולם שהיה

79871111111111111

- האגרסיבי. הפאראנויה באה לידי ביטוי בחשרנות וקנאה גוברים והולכים כלפי קרוליין. כליכך חשרתי וקינאתי עד שמצאתי עצמי נוסע לאתרי הצילום שלה או להופעות, מתגנב בחשאי, מנסה לגלות את מה שהתרוצץ ברמיוני. משלא גיליתי דבר, נוכחתי כי המוח מגיב באגרסיה נוראה כלפי הטעויות של עצמו. כמעט שלא היתה פעם שקרוליין חזרה מהופעה מבלי שאני אחכה לה עם מנה של טרוניות: בגד האמביציה שלה, נגד 'האמהות' הלא־כרורה והמשפחה הלאיקיימת. מה שהיא קיבלה כארכע ככוקר היה אדם קשה היושב מול מכונת־כחיכה המייצרת סרטים פופוליסטים, ארם החש שהחמיץ את משפחתו וכשרונותיו, והוא זועם ושוקע כתוך שורות הקוקאין, אותן הוא מממן מכחיבה מהירה של סרטים שאינם

תוך ומן קצר לא היה לקרוליין את מי לאהוב פרט לילר, והיא הציעה שניפרר. קרוליין עברה עם ליאור לרעננה, ואני עברה עם ליאור לרעננה, ואני בערר עם למעלה מאלף ספרים למשרר

כתל־אכיכ. כמשך שבוע שככתי בדירת קרקע כת שני חדרים כלי שום רמז לבית מגורים. מולי היו רק ארגוים, אריזות הספרים, שלא פתחתי. בן ארבעים, זרוק על מזרון ברירה שיותר מכל חסרו כה עמליה ראבנר (ילדי מנשואי הראשונים לאהרונה) וליאור.

הרגשתי שהביוגראפיה שלי מגיעה לקיצה. ארבעים סרטים, שלוש מלחמות בצנחנים, ספר שירים, תערוכת ציורים, שנה של הנחיית התוכנית "סיפורי ברים" כטלוויזיה, שנה של כתיבת מאמרים ב"רבר", שני גישואים כושלים וילדים מפוזרים. ועכשיו חרר שכולו ארגזים ומזרון. חשתי שנופתי על המזרון מתאימה לפסאודו־מחטן הזה של הפסאודו־איש, שההצלחה הגדולה כיותר שלו היו המלים שכתכתי ל־שיר הפראחה". אלא שיש הברל אריר בין לא לרצות להמשיך, לכין הרצון להתאבד, ואני תמיד הסתוככתי בחוגים של הרצון להפסיק הכל, פרט לחיים.

הפרק הכולט ביותר כריצת האמוק אל תוך עצמי התרחש כמה ימים קודט־לכן, מוקדם בכוקר, כאשר עמרתי לסיים את אריזת הספרים כבית בקיראון. קרוליין הגיעה ואמרה מספר משפטים שהסך-הכל שלהם היה משתו בסגנון "אתה פשוט חתיכת כלום!". הסם התרוצץ במוחי והגיע אל ידי שהיכו אותה

קרוליין וליאור: הדבר וזיחיד שנותר לח לאהוב.

Albesjo

כטירוף רצחני. ואני מעולם לא הרמתי יד על אשה. בררך כלל היתה זו קרוליין שמדי כמה חורשים חיסלה לעברי את מלאי המאפרות, ואני הייתי צוחק ומגיב ש"מה יהיה אם פעם אחת אני אחזיר לך. אני אפילו לא אדע מתי הקרב נגמר". הפעם, הקוקאין – שמדרג אותך בסביבות מוחמד עלי – הגיב בפראות וכסיטונות היישר אל פניה של קרוליין. ער שהשגתי נוק־אאוט והיא כרחה, שכורה ומרממת, מן הבית. אכל ה'חתיכת כלום" שבי המשיכה. לקחתי פטיש וניפצתי את הטלוויזיה והוידאו, ואחריכך קרעתי את סלילי ההקלטה של שני שירים שלה. ואז הגיעו הסכלים. אם אתה כותב ומצייר תחת השפעת

חשיש, אתה מגלה בבוקר שלמחרת שלמעשה רק קישקשת. הקוקאין

לרע, נשמר גם בבוקר שלמחרת.

אני חושב שידעתי כי מכאן, מישוברים את הכלים והפנים", מתחיל הטירוף. כחדר מול הארגזים הרגשתי עייפות נוראית, וירעתי שאת חתיכות הכלום אני אורג אל תוך חיי, את הנחיתה הקשה של המציאות ל המסלול שבין שאריות המוח השפוי והמוח שרוצה להריח עוד ועוד מאותה תקווה לכנה וחסרת שחר.

לאחר מספר ימים של "חשבון נפש" במשרר שבתל־אביב הגעתי אל המאון לפיו הצטברות ההפסדים הנפשיים הגיעה למידה כזו שכעת - .עם הגב אל הקיר – לא נותר לי אלא למדור את וזווקו של הקיר. קמתי, פרקתי את הארגזים והתחלתי לכתוב את סופו של הסרט האחרון. הקוקאין ניצח, והחלה תקופה קצרה של התפרעות נפשית ו"מחלת עליזות" גששית.

ין השאר ניסיתי להוריק את הטם על־ידי מהילתו במים מזוקקים. התוצאה היתה 'פלאש", שהוא מין רער פנימי, בעיקר כאיזור הראש, ואחריו כשעה של ניגוחות הפוכה כמעט למרץ שמתקבל כתוצאה מהרחה. אותו דבר קורה לגבי עישון הקוקאיז, שכו, אחרי תהליך של "בישול", אתה מקבל גרגרים של טוקאין טהור אותם אתה מעשן בעזרת מכשיר הנקרא "בונג". התוצאה רומה לתוצאת ההורקה, כשני המקרים הרגשתי שאין לי עניין להרגע, וחרלתי מזה,

בומן ההסרטה של "הטוב הרע והלא נורא" כמעט שלא נגעתי בסם כגלל עומס התפקירים בתור מסיק, במאי ומשחק בתור אשה. בכל זאת זכרתי פעם אחת שמישהו כיבד אותנו בקוקאין, אכל לפנייכן אמר שננסה לנחש מאיפה הוא הגיע. לקוקאין היה טעם לוואי משונה, ולא ירעתי את מקורו ער שהאיש הואיל לספר כי הסם הוכרה לארץ בקונרום בתוך קיבתו של הבלדר. עם פל הכבור לסם, וצתי כמו מטורף אל הבר הקרוב ורוקנתי חצי בקבוק יין לקיבתי במטרה לשטוף את עלילת הבלדר.

מכחינה כספית הגעתי אל תחתית החשכונות והתחלתי לקחת וולוואות: למכור אחוזים מהסרטים, לכתוב במהירות הקריאה, הסם נהפך לספיח של דמי המזונות לאשתי הראשונה והשניה. בתוך כל זה הסתוכב האלמנט של הסרירה מקרוליין, שרי מהר ברעיונות. קולקציה מכוברת נטולת סיכוי כמו הירושה שהכילה אלמנטים של טרגריה יוונית. מצאה חבר (יונתן מילר) נחמר ומוכשר. ואני, כירוע, מרון: דיין לא ידעתי ולא ארע אם אני מוכשר או המצאה של העתונות והכיקורת והיום ברור לי שאת . בשרונותי יש למדוד במסגרות זמן, שאפילו מישהי בת 190 לא תוכל. להם. מה שכמוח שבשרוהינציה הזאת לא מוכנים לשאת משפחה מוצלחת. והחלמאים פוענים כי לא תיתכן אינפלציה שכואת, שמואל, דבורה, משה, דות, יעל, אודי ואסי משפחה מוגומת שעלולה למוטם את המשק הרוחני שלנו).

מצאתי עצמי נודד בלילות ררך סדרה של בארים. הכרתי את סופי הלילות, את השחר הספוג ברעש אוספייהאשפה, שחר שנפתח בהפיכת כיסאות על פני השולחנות ותחילת הספונג'ה. פה ושם מצאתי לי בת־זוג והגעתי לכמה דירות לא־מוכרות עם נשים שלא טרחו לומר את שמן. אכל כדאי לציין, בהורנעות "קלינית" זאת, שהקוקאין הוא סם שובב כיותר נמה שנוגע למין. יש שהוא ממלא את הראש ומרוקן את התחתית, או להיפך, פועל כזרו מיני. לא פעם מצאחי עצמי חסר־אונים תרתי־משמע, ואז ידעתי כי אין על מה ועם מי לדבר, או בעברית פשוטה, "הבחורה אכלה

במחשבה לאחור, כל התבועה הלילית הזו, חגינת

הסמים, האלכוהול וחבשים, לא היתוה אלא דרמת יריים

אחת גדולה. המגירה היתה עמוסה בהתחלות סל

רומאנים, שירים, תסריטים. הקירות בציורים, והמוח

מיליון דולרו בצוואתו, אחי ואני זכינו בחלקה ששוויה

כעשרת אלשים דולר. כמה שהוא שנא אותנח יהקעת

חצפעונים" של מוריאק זה טיוזיקל ליד ה"נקנות" הואה

על עצם קיומנו ולא פחות מהשירים שכחנ לנכרות

לא:טבעיות שלו, שמצאו את מקומם הטבעי נפסמיגלו.

לחיווק נוסף. כאילו מישהו דן אותי לכשלון איפריורי.

תסביך הכשלון שלי וכה, באמצעות הצוואה,

אביגו צבר רכוש בשווי (כך מעריכים) חמישה

הסברתי לאבי כמה אני שונא אותו, את יחסי־הציבור שעשה לעוברה שהמשפחה זה הרבר המיותר בחייו, לסטע כנמל חיפה יחר עם הטיטרואן". את גניבת העתיקות:

לוכונית מגדלת ותאורה בנוסח הק.ג.ב. נכל ואת חשבתי שלאחר כמה שנים של "כרוגו", היחני רוצה לשחרר את שנינו מהעול הגנטי. הסברתי לו ער כמה אני שונא אותו, את קמצנותו, את המנאלומאניות שלו, את ה"אני ואפסי", את למיתנינור שעשה כל חייו לעוברה שהמשפחה זה היני המיוחר כחייו, את החזון הגדול ביותר שלו ביחס לש ישראל, את גניבת העתיקות והזנות-תחת משמר

אסי (משמאל) עם אבא דיין והאח אודי בילדותם, בטיול ברומא. למטה: עם קרוליין לנגפורד. (צילום: אורי קובה) $\frac{\partial \mathcal{L}_{\mathcal{A}}}{\partial x} (x_{i}^{2} + x_{i}^{2}) = 0$

> יש ומעוים לקשקש דברי חנופה ושבח על המזל ושאלא שכלהיות כנו של המנהיג, המצכיא והסמל. צלי נופונליקת בננות הייתי היום ארמירל עם חשבון ושי נשווין. אכל ברמוקרטיה שלנו, הארמירליות של ני ריין שייכת למרורי הרכילות, ומשום מה אני מאגיוור עם "האנשים היפים" מכלי להיות נוכח כאף מיוה, נכורה או אירוע יוקרתי כלשהו מזה שנים

המסטל והועם צברו, כמשך השנים, אינרציה החישנה בתתימודע כמו גערה של מחנכת: "ואל השנה מאין אתה כא. אני לא רוצה את כל הבושות ומלו נומן שכל העיניים נשואות אליך". אפשר להסונ שאני אחד השוקיים במשולשים של סמל · ופרינה, אן שאיני יודע כי מאמר זה ואחרים שלי לושוסמים תורות לשם המשפחה ונקראים מאותה סינה העתונות מספקת לעם את משפחת דיין כתחליף ראטי לאצולה הבריטית. ואין פלא שכל נסיעה שלי נטנית או כאושובוס מלווה בשאלה "ואיפה המרצרס סלוי, ואני שולף מהרמיון את התשוכה "היא תקועה

או הצבא לא לקחתי מאכי פרוטה (הוא גם לא הציט, פרט ל-1500 דולר שביקשתי חורש לפני מותו, למרות הידיעה שכושר סירובו היה שווה־ערך לכושר החיות הכללי שלו. סמתה הדמנות, ועל מנת לתת לו הזדמנות להסתייג פנהינה הכסף, ישבתי איתו, וכמשך כרכע שעה אטרחי לו כל מה שאני חושב עליו. עוד אחזור לרנרים האלה. היה זה מונולוג משונה, קצת המלט העולנולת, משום שמולי ישב שארית ארם. גופו היה נעיר עלמות. עינו כמעט לא ראתה אותי, והוא נוסק

למלונות פאר. רוגמה אחת בכדי להמחיש עד כמה למים יכולים אנשים גרולים להיות: ליום ההולדת

קרוליין הגיעה ואמרה מספר משפטים בסגנון אתה פשוט חתיכת כלום!" הסם התרוצץ במוחי והגיע אל ידי, שהיכו אותה בטירוף רצחני. ואני מעולם לא הרמתי יד על אשה.

משומרי הראש עם שתי הפיסות שוקולד...

היה בדברים הנ"ל עניין להוריר מערכו כמדינאי

מצאתי עצמי נודד בלילות

דרך סדרה של כארים. פה ושם

מצאתי לי בת־זוג והגעתי

לכמה דירות לא־מוכרות עם

נשים שלא טרחו לומר את שמן.

הישראלית שהקפיצה אותי מלימוזינות כחו"ל של נכריו (עמליה ואכנר, ילרי) הוא שלח את אחר לתעשייה הישראלית שאינה אלא אוסף של שעות נוספות וציפייה נאורוטית לארוחת־צהריים. מכיו הוא שתק. קם ויצא את החדר, תוך שהוא אומר הסרטים שכתבתי וכיימתי, רק "חגיגה לעיניים" לרחל לחת לי את הכסף (ולמי שחושב שלמונולוג הזה (1973) היה טוב מכולם, וללא צניעות מזוייפת אני היתה השפעה על הצוואה, שישכח מזה. הצוואה נכתכה קושב שזהו אחר הסרטים הטובים שנעשו. נקורה.

קודם־לכן בניסוח בוטה המגמר את מולייר). אין ולא אתר כך בידרתי את ההמונים ואת מנהלי־הבנס בסרטים כמו "יופי של צרות", "הגשש במילואים", וכמצביא, שלעתים קרוכות היתה קומתו כקומת העם, "שלאגר", "כחינת בגרות", "מלך ליום אחד". הכיקורת שבה כל "חשוף בצריח" ונגר התנפחו למימרים של תקפה ללא רחם. קבעה, בין השאר, שיש לאסור עלי לכיים או רמוה על הפער כין ריין הכמאי וריין המשה. שנת האפס המשיכה לררות מבאר אל כאר. ישנו פער אחר חשוכ: כאף אחר מן הטרטים או "שורות" הקוקאין הלכו והתארכו (הישראלים התסריטים שעשיתי לא נהרג איש, לעומת ה"הפקות" כניו־יורק קוראים לסם כשם "ו'בוטינסקי", כמחשבה שהוא שכתב: "משורה ישחרר רק המוות"). למרות של מלחמת ההתשה ויום כיפור שהפילו קרוב ל־4,000 חללים. לא סטאטיסטים. חיילים. רברים אלה בערד העבודה כסרטים מצאתי עצמי, רוב הזמן, מתנהל אמרתי גם לאכי כאשר הציץ כספר השירים שלי והגיב כפנסיונר. מקריש את זמני להתחשבנות עם העבר, מנסה להוציא שורש מכל היגיעה הזו, ההועה

באותו זמן בערך הגשתי בטלוויזיה את "סיפורי בדים". התוכנית הצליחה להוציא את עם ישראל מפסוקו של יום אל אולמות הקולנוע. אבל הכיקורת טענה שהשטה, התחביר והריקציה שלי הם שערוריה, פרחתות פונטית ומה לא. בקיצור, עוד ביקורת שהשם אסי דיין עושה לה הרארה, בנוסף לשנאת הפופוליום של קבוצה שולית שעושה הון אינטלקטואלי מקריאת וירג'יניה וולף והנרי ג'יימס. אבל לאחר שנה של הגשת התוכנית ראיתי מספיק סרטים ככדי לגעת במסקנה שהקולנוע הוא תשעים רקות של חושך ומסך שעליו מנסים להציג אמנויות שונות בכת־אחת. מין סומכינציה שאוסרת על הצופה לכצע כל פעולה מחשבתית, בינינו, מרובר כבידור לשמו, שמקומו (רמשך בעמוד 26)

9 Hideald

口约约汀 77万

מרשה פרידמן חוזרת, נכון לעכשיו בלי מהפכות חדשות. חלוצת הכתיניזם הישראלי עזבה בשקט את הארץ לפני שש שנים בגלל אכזבה ולהפוליטיקה ואהבת אשה. הרגישה דע בחוך חברה שלא סובלת חריגים ומקיאה אנשי־שוליים. אין בה שום מדירות. הכאב עבר. היום היא ולבינה שלסיפור הזה לא יכול להיות סוך אחר.

ולאת סיולה קדולון צילולים: יוסי זוליד (ייסקוב ספיי)

רשה פרידמן בארץ, בחופשת מולדת קצרה. בלי שום מהפכות פמיניסטיות בעלה כיל וכתם שהיתה או כת שנתיים. כעלה לימד ספרות אנגלית באוניברסיטת חרשות. הח"כית לשעבר, המרצה לפילוסופיה, המייסרת והמנהיגה של חיפה. היא לימרה פילוסופיה. תוך חצי שנה החליטו להשתקע. "זו היתה תחילת התנועה לשיחרור האשה בישראל, יצאה בשקט מהזירה המקומית לפני התנועת לזכויות האזרח בארה'ב, והתנועה נגד המלחמה בוויטנאם. השלטון ירד קשה שש שנים. לקחה את בתה בת השש עשרה וחזרה לארצות הברית, "מסי" מאוד על התנועות האלה היינו פעילים בהן, וההרגשה היתה שצריך לרדת למהתרת.

הם הגיעו לכרמל כחיפה באמצע הלילה. "כשקמנו בכוקר, נכנסו שכנים עם ושניל אנשים בארץ. השם מרשה פרידמן הפך להיות מנואץ. התחלתי להרגיש פרחים ושוקולד וברכו אותנן. וכך היה כל היום. היתה הרגשה של השתייכות מיידית. לפנע פתוח. פצע גדול מהלך. כל רבר נוסף שעבר עלי הכאיב לי. כשעזבתי את זה הקסים אותי. מצב הרוח היה מרומם, תחושה שהשלום יגיע. כולם דיברו על זה. ושקשיקה רציתי לחזור ללמד. לא רצו לקבל אותי בשום אוניברסיטה. הייתי ידועה : טיילנו בכל מקום. פשוט התאהכנו בארץ. כאקלים, בנוף, באנשים. ההרגשה היתה מקורות צרות. כאשה לוחמת. מי רוצה אשה לוחמתז רציתי להיות פעילה ותורמת שהגענו הביתה". הקליטה היתה קלה. עבודה באוניברסיטה, דירה, חברה מגוכשת לתבדה אבל יבולתי לעסוק רק בתוך המסגרות שאני עצמי בניתי אותן. כי אף אחר ומלוכרת של חברי הסגל האקדמי באוניברטיטה חדשה. בשנה הראשונה התאמנה ללמד פילוסופיה בעברית, "בסוף למרתי, אכל לא ידעתי לבקש בעברית חמאה.

על התנועה לשחרור האשה שקמה בארצות הברית שמעה לראשונה בקייץ לים אית היתה מסוגלת לסבול חריגות. משום סוג, זו חברה ששואפת 1970, בביקור אצל הוריה. התגובה היתה בון. "הרגשתי שאני מטילא משוחררה. לאח המוגנית. כולם רואים את אותם הסרטים, את אותה הטלוויזיה. קוראים את שאני מיוחרת יותר וטובה יותר מנשים אחרות, שהן סתם עקרות בית שלא מכינות אום המרים יות הוכם דואים את אותם המרטים, אתי אותה המכורי היות שום דבר, שעמוקות רק בבישול ובחיתולים". בחנויות המפרים קנתה מקצת המפרות ימלה לא שום דבר, שעמוקות הקברים לות המפרים קנתה מקצת המפרות ימלה לא שום דבר, שעמוקות הקברים אותו דבר. ואני הייתי הריגה בתוך כל זה והחברה לא הפמיניסטית שהתחילה מכסה את המרפים. "המיסטיקה חנשית" של בטי פריירן, (חמשך בעמוד חבא)

פון אישות", כפי שאמרה השבוע. רציתי שבתי תלמד שם כתיכון. שם החינוך יותר לא הייתי מוכנה לזה. גרנו אז בניריורק, שהיא גרולה ואנונימית. לא היה לי טוכ פתות ורציתי לכתוב ספר". אדוריכך תוסיף בשקט שהיתה גם אהבת אשה, "ב־77" בתוך וה". ליליתי בחוכי שאני רוצה צורת חיים לסבית. יחסים עם אשה. זה היה יותר מדי

> אין נה שום מרירות. היה כאב. הוא עבר, היום היא מכינה. אומרת שלא היה במכולת". יכול להיות סוף אתר לסיפור הזה שנמשך 14 שנה. "זה אומר משהו על החברה

ימלה לשנל את זה. איש שוליים במרינה הזו נזרק התוצה". שלושה שבועות אחרי מלחמת ששת חימים, הגיעה לארץ לשנת שבתון עם

המאפשר לך להכין סורה ומשקאות תוסטים, "דלקל", בבקבוקים בני ו ליטר.

ו ליטר משקה תוסס "דלקל" עולה רק א ש"ח בעת רכישת סודהסטרים משפחתי עוק מעכשיו לימרים של משקאות הדשים עם סודהסמרים ב־13 טעמים, המכילים פרי וויממין C 10% ש 10% פרי טבעי במשקה המוכן דרק נ/ו מכמות הסובר

בכל בוס יותר זינומין C מאנמר בחפוז ננולם 🗷 .

סודהסטרים משפחתי ענק

מעכשיו משתלם לעבור לסודהטטרים משפחתי ענקו הבא את מכשיר הסודה הקמן. הישן שלך שהמורת) בעת רכישה סודהסמרים משפחתי

שפע ליטרים קופצים במנוון טעמי "דלקל"

משתתפים במבצע כל חנויות המשביר לצרכן, כל-בו שלום והתחנות המורשות הבאות: בשינונטים במבצע כל חלויות המשביר לצרכן, כל-בו שלום והתחנות המוךשות הבאות: באר שבע - אודילרהי הרצל 71 - כני ברק - עזר ישראל רחי ברטנורה 5 - קשרו עזרא רחי רביעקיבא 152 - וובר רחי רביעקיבא 52 - קליין רחי חזון איש 49 - בת-ים - שי אלקטריק רחי כלפור 78 - הוד השדון - מוטי חסון רחי דרך מנדיאל 60 - חימה - סגל ובניי רחי החלוץ 61 - ירושלים - טבריאי בנין כללחנות 117 - פלפל רחי יפו 84 - יעקב מרכז למוצרי חשמל רחי יחזקאל 7 - ברמיאל 61 - אבידור לאה רחי רמז 29 - נהריה - רב אורתחנת אנד - עכו - מרכז הגליל דרך 4 - רמול גו - דני רם רחי הרואה 13 - אבידור לאה רחי נגבה 37 - ראשון לציין - בן עמי שדה רחי רוטשילד 46 - רמלה - קשרו יחזקאל רחי זיבוטינסקי 15 - קרית אתא - לירון מוצרי חשמל צומת קרית אתא - תל אביב - כביסקור רחי ההגנה 78 - כל בו שלום •

הספרים של שולמית פיירטטון, ועוד. "שיכנעתי את עצמי שיש לי כזה ענין

איריאולוגי בלבר". היא אספה גם עלונים העוסקים בנושאים פמיניסטיים שהיו או כשחורה לארץ השליכה את החומר הזה על ארון הספרים ולא נגעה בו. "כל כך פחרתי לקרוא כהם, שזרקתי אותם למקום שלא אראה". באותה תקופה התחילו להתרחש דברים בתוכה. "תמיד חשבתי שאני כמו בעלי, בכל דבר. אבל הוא עשה את הרוקטורט שלו ראשון, לפני, כשאני ילרתי בת וטפלתי בה, כיבסתי ובישלתי וארותי אנשים. גם אני רציתי כקריירה משלי, רציתי להתקדם כמו הגברים. אכל הרגשתי שות לא ילך עם בישולים וחיתולים, וזה הגביר את התיסכול שלי. רציתי

מספיק טובה, לא עקרת כית מספיק טובה, לא אקרמאית טובה, ולא חוקרת טובה. חשבתי שמשהו לא בסדר איתי. שאני צריכה פסיכיאטר". "היה קשה לי לעבוד עם שולוניח אלוני. היא ניסחה לחסום לי את הדרך. היא פחדה שאני בונה לעצמי קריידה פוליטית, ובצורה המסורתית של אשה נגד אשה חסמה לי אח הדדך".

כמו שנות ה־50 בארצות־הברית. והייתי מאוכונת מעצמי. הרגשתי שאני לא אמא

היא נוכרה מספרות שהשליכה לארון. פתאום גילתה שדיכוי האשה ממוסר בחוקים, כהרגלים שלומדים מינקות. שכל הדברים שחשבה עליהם כאישיים, היו משותפים לקבוצה מאר גרולה של נשים. "הבנתי שמעבר לתסכול האישי, יש פה בעיה חברתית־פוליטית. שיש פה אפליה. שיש דיכוי. שצריך מהפכה חברתית כדי שהחיים יהיו כמו שאני רוצה אותם. התחלתי את המהפכה בתא המשפחתי". בעלה הטכים להנהיג סרר חרש. "התחלנו להתחלק בטיפול בבית ובילרה. הכעם שלי לא היה על ביל. הוא היה על החברה שטידרה אותי. שנתנה לי להאמין שאני יכולה להיות גם אמא ועקרת־בית וגם לעשות קריירה. התחלתי להבין שעקרות־הבית סביבי לא כמקרה הן כאלה. פשוט, אף אחר לא אמר להן שהן יכולות להיות אוצרות. התחלתי לרבר עם נשים. היתה לי אז הספריה הפמיניסטית היחידה כארץ, וכל הזמן ראגתי שאקבל זוומר וזרש".

בית הלל" פנו אליה לנהל תוג. היא הסכימה בתנאי שהנושא יהיה שחרור האשה, והחוג יהיה פתוח לנשים בלבד. בשבוע הראשון הגיעו שמונה ,20 סטורנטיות, אתת מהן ערביה. "גילינו שלמרות שאני בת 30 והן בנות 20, שהן גרלו בישראל ואני כניו־ג'רסי, כולנו אותו דבר. את כולנו לימרו להיות נשיות. לא להיות אגרסיביות מדי, לא שאפתניות. למדנו לציית לקולו של הגבר: האנ, החבר, האח או הבעל. הערביה היתה צריכה להכין קמה לאח שלה, ואצלי כבית דיברו כל הזמן על המקצוע שהאח שלי ילמר. עלי לא דובר בכלל".

כשבוע השני הוכפל מספר המשתתפות. הכרזות באוניברסיטה דיברו בנשימה אחת על שהרור האשה ומרשה פרירמן. גם חעתונות התחילה להתענין. בשבוע השלישי כבר היו כחוג 25 נשים, חלקן מהסגל האקרמי וגם מחצץ לאוניברסיטה. כל אחת שלמרה בקבוצה הפכה מאותר יותר למנהיגה. "היה מוכן לכולנו שאנחנו צריכות להפוך לתנועה", אומרת מרשה. כסוף השנה הראשונה היו בחיפה שמונה קכוצות שנפגשו פעם כשכוע לריונים, לגיבוש תודעה. המחוייכות לקבוצה היתה

מרשה פרידמן ורחל ניורא מפעילות החנועה בארץ: "מי רוצה אשה לוחמתז"

קודמת לכל. עקרות הבית והסטורנטיות הפכו פתאום לנשים עסוקות כרברים שנואן להן הכי־חשובים מכל מה שעסקו בו עד אז.

"למרתי כמה אני מעריכה נשים. כמה אני אוהבת אותן. עד כמה יכולות נשים להתקשר באופן רגשי ואינטלקטואלי. התחלנו ליצור קשרים הרוקים. לפני כן כל אחת היתה קשורה לאיש אחר. פתאום יש חברה שלמה מסביב". הקשר הנשי עשה לה רק לטוב. "אפילו בעלי הפך פמיניסט, ועוד היה גאה בזה. הוא יצר קשר נפלא עם הבת שלו, לגמרי אתר ממה שהיה להם קורם. קשר טיפולי. כל מערכת הערכים שלו השתנתה. זה נתן לו איזון בין הרכרים האישיים והמקצועיים. הבת שלנו הפכה הרנה יותר עצמאית. הבחנתי שזה היה טוכ בשכילה שלא נמצאתי לירה בכל רגע. טלע הפכנו הרבה יותר מאושרים".

להיות נשית למופת, עם כל הנורמות שהיו מקובלות בארץ בשנות ה־70, שהן בערך בל אחרי 13 שנות נישואים הסתכלו ביל ומרשה פרידמן זה על זה בירירות והבינו שהגיע הזמן ללכת איש לדרכו. "הכרנו בסיטואניה מסויימת. אחר־כך התחילו השינויים. הפרוד היה בלתי נמנע". אני שאלה את מרשה אם פרירות כאלה הן רפוס קבוע בקהילה הפמיניסטית. אצל כל אחת כתנועה קרו דברים אחרים. חלק נפרדו מבעליהן, חלק התהתנו, חלק גילו שהן רוצות בעצם כאהבת נשים, וחלק נשארו במיסגרות הקורמות שאיתן הניעו

הרגש, היא אומרת, לא היה על יצירת משכרים אלא על בניית מערכת יוסים חרשה בתוך המשפחה. "נשים הן כמו השחורים כדרום־אפריקה, או היהודים כגטו. הם למדו לשנוא את עצמם, בגלל שהחכרה שנאה אותם. וגם את זה ניסינו לשנוח. דמיינתי לעצמי שבתוך עשר שנים יחולו שינויים, שבריעבד לקחו הרכה יותר זמן. פעם האמנתי שאם אני רוצה משהו, אני יכולה, ואין רבר שיכול לעצור בערי. גיליתי

שוה פשוט לא נכון. שיש פה בעיה חכרתית. ושכרי לפתור אותה, צריך תנועה". בראשית שנות ה-70, התנועה הפמיניסטית מחדה לצאת לרחוב, "הרוגמה היחידה בארץ היו הפנתרים השחורים, וזו היתה דוגמה קשה. גולדה אמרה שיהם לא נחמרים', ואני חשבתי שעלינו כטה תגיר שאנחנו לא בנות נחמרות. הוצאנו עתון בשם נלח"ם (נשים למען חברה מחודשת). היינו מוכרחות לצאת לרחוב ולמכוד אותו. סביבנו התאסף קהל עויין. רחפו אותנו. צעקו עלינו. אכל למדנו שאם מישהו צועק. אפשר לענות לו כשקט ובהגיון".

באוניברסיטת חיפה התארגנו סטורנטיות ומרצות לדרוש מעון יום לילדיהן. וה התחיל עם עצומה וחתימות, והגיע לשיא בשכיתת־שבת של מאות נשים וילוים במסררון וכחררי הנהלת האוניברסיטה. ההנהלה נכנעה והעמידה חרר ותקציב פעוט עבור המעון. התנועה צכרה תאוצה כהפגנה הראשונה בעקבות השכיתה הגדולה ב"עלית" ב־1972. הפועלות דרשו שכר שווה לפועלים בנימוק שהן עושות את אותה עכורה. קבוצות פמיניסטיות התארגנו כשלוש הערים הגדולות. בירושלים הן יצאו מהשמאל הקיצוני של "מצפן". ההתייחסות הציבורית היתה לעגנית, אכל נשים המשיכו להתקשר ולהצטרף. כך גם החלה התקופה הפוליטית של מרשה פרירמן.

"חיי הכוליטיים באו לקיצם. לא הייתי ונקובלח ' כפעילה בתחנה השלום וכפתיניסטית, והזדהותי כלסבית הוציאה אוחי אל ונחוץ לגדר. בחי ספגה עלבונות גלויים, ואך הוחרמה מבחינה חברתית".

שולמית אלוני, שרצה לכנסת בראש התנועה לזכויות האזרח, ביקשה את תמיכת התנועה הפמיניסטית תמורת מקום שלישי ברשימה. המקום הוצע למרשה היא הסכימה. התנועה זכתה בשלושה מנרטים. מרשה נכנסה לכנסת. יוה היה שוק לכולם, וגם לי", היא מספרת, "נכנסתי לפוליטיקה עם מגבלות קשות של שפה, ועם מעט מאור רקע של פעילות ציבורית, מחוץ לענין הפמיניסטי ששיגע אותי כל השנים. בעצמי הייתי אז כאמצע עבורת הרוקטורט שלי. החלטתי לשים אותה בינתיים במגרה". מרשה פרירמן הלכה לכנסת כנציגת הנשים, אכל מהר מאר הבינה שבפוליטיקה לא תוכל לעסוק רק בפמיניזם. "באותה תקופה החלו גם ההתנחלויות חבלתי חוקיות. הייתי צריכה לקכוע עמרה גם בזה. לי היה די כרור שעם ההתנחלויות הולכת להיות פה מרינה דרום־אפריקאית קטנה".

במשך ארבע שנות כהונתה הצליחה בכל זאת לשבור קשר של שתיקה סבינ כמה נושאים, "ההפלות המלאכותיות, למשל. ער אז לא ידעו כמה הפלות נעשות כארץ, כמה זה עולה. או נושא הזנות. הרעיון היה לנקות את הרחוכ מיצאניות. אגי העליתי את האפשרות להטיל עונש גם על הלקוח, לא רק על הזונה. וכל נושא האונס. כומן ההוא דיוותו למשטרה רק על עשירית מקרי האונס. אשה שריוותה היתה עוברת כעין אונס שני כדי להוכיח שנאנסה. היא עצמה היתה כאילו עומרת למשפט

כשהיתה צריכה להביא עדות מסייעת במשפט שנערך כךלתיים פתוחות". מרשה פרירמן טוענת היום שהפעילות הזאת הפכה אותה כעיני אחרים למגוחכת. לא רצינית. גלעגת. שאר הח"כיות לא ייצגו לרעתה את כלל הנשים. ואילו היא עצמה היתה צריכה לגבש בנוסף גם עמרות בנושאים פוליטיים, כמו עתיד השטחים. העמרות שלה היו בשמאל, להכיר בוכויות המלשתינאים, לסגת מחשטחים תמורת שלום. "זו היתה עמדה מאוד לא פופולרית. המערך ראה או את האויב שלו בשמאל ולא בימין. לכן הוא גם נכשל. הרעות שלי נחשבו אנטי ציוניות. ראיתי מקרוב, בלי אשליה, ער כמה אין כאן רמוקרטיה. אין תהליכים סרירים בפוליטיקה. הממשלה היא קבוצה קטנה של אנשים שמחליטה בלי שום מחוייבות למסור משהי (חמשר בעמוד 44)

מונטנה קרירה

lilter

אזהרה – משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות

אליה"נינה די"נור, דיוליון וולציאות. גיל גול נשולות וחיים בין כדור הארץ לשבעת הרקיעים, ה שהנסיונות שעולדה בהם זה כולו טיפוס על סולם יעקב. אשתו של ק. צטניק, סופר השואה. השולש בחייו. עכשיו היא בתוך עולם סיוטים ולשל עצולה. ולתמודדת בחיוך עו משה, יעור ניסיון שאלוהים העוליד אוחי בו, ושלא כולו איוב, אפילו לא שאלחי לולה".

מאח יעל פז־מלמד צ'לוגים: שמואל דחגני

אני המומה. הם לא. הרי כך קורה להם בחייהם

למצי את מחבר הספר והחזידי חרווה לחייו". ואליה, סבר ארבעים שנה. קשר טלפאתי מרהים בין שגי סוד קרא לה נינה אשרמן, סגרה את הספר, וקמה אגשים שסערו אחר את השני כמעט ער כלות, העבירו האחר לנשמתו של השני את כל ייסוריהם ומכאובם האחר לנשמתו של השני את כל ייסוריהם ומכאובם ושמתם.
"את וה את חייבת לשאול אותו. אינני יודעת, "זה כל־כך נחמר מצידן. תאמר זאת ליעל", היא מבקשת. מעבירה אלי את האפרכסת. מעלפל א שאלתי אותו כך".
"מול שהיא גומרת את המשפט, מצלצל הטלפון. "מולת מכוניות צופרות. השיחה מתנהלת מטלפון "מילולתי לומר לך עד כמה עשית אותי מאושר", "מולת מכוניות צופרות. השיחה מתנהלת מטלפון "אש לה זהאל,"

כמו איוב – אפילו פעם אתת לא שאלתי למה. רק רציתי להבין את מהות הנסיון". כשחזרה מעולמות רחוקים, שבעיניה יש להם פשר ומשמעות, אתרי ששכבה חודש מחוסרת־הכרה, שאלה את הגרול והגורא מכולם רק שאלה אחתו מדוע השאיר אותה כחיים: התשובה, אם בכלל יש כזו – ואם היא רק אות – נותנת משמעות לזמן שעוד נותר. ביום שני שעבר סיפרה ב"זה הזמן" בטלוויזיה

כיצר הופיעה סאגיה, גיבורת סיפרו של ק. צטניק -"סלמנדרה" – בחדרה, בארבע לפנות-בוקר, ואמרה לה:

שהרלת נפתחה פשטה אליה־נינה די־נור את זרועותיה רעטפה את פולי. "זה מוכרה להתחיל בחיפוק", אפרה וצחקה צחוק מתגלגל. שלוש שעות מאוחר יותר כבר הלכה והניחה פרחים במינה אחת במטבח, לשם הייתי בורחת כדי לעשן. "שיהיה לך נעים במינה שלך". ושוב הידהר צחוקה כבית הקטן באחר הרחובות השקטים של צפון תל־אביב. רק לפני הורש יצאה מ"איכילוב", גופה עדיין נשרף כולו ממחלה איומה. "זו לא מחלה", היא מתריסה. "אלוהים העמיר אותי בנסיון, ואני - שלא מתריסה. "אלוהים העמיר אותי בנסיון, ואני - שלא

הספר עד אותו רגע שבו טאניה, הגיבורה, עמדה לנתע בחדרי והורתה לי ללכת למצוא את המחבר".

15 Bipealo

स्रव्यक्तांव १४

ציבורי. יחיאל דיינור, ק. צטניק: "צלצלתי אליה לומר ער כמה עשתה אותי מאושר. לא הייתי יכול לכתוב, לא הייתי יכול לחיות, אלמלא אורה של אלייה. היא בשבילי השמש. אחרי המלחמה הגעתי למחנה עקורים כאיטליה. הייתי שלר עצמות, חולה מאוד, הרופאים אמרו שאין סיכוי שאחזיק מעמר, שאחיה. אבל אני הרי

מבלי לקיים את הנרר.

יקשתי מאליהו גולרנברג, אביו של דורו ' טופו, שטיפל או כחולים כאותו המחנה, שיניא לי מהר ניירות ועט, שאני חייב לכתוב מהר. ישבתי כאחוז קרותת וכתבתי את 'סלמנדרה'. כשסיימתי, נתתי לאליהו גולדנברג את כתב־היר. 'מרוע אינך כותב את שם המחבר על הספר. מדוע אינך כותב את שמרז' שאל אותי. 'זה לא אני שכתבתי את הספר', השכתי לו. 'זה הם. כל ששת המיליונים שלא זכו לצאת משם בחיים. תכתוב ק. צטניק'. וכך היה. אפילו ב'רביר', הוצאת הספרים שהוציאה את הספר לאור, לא ידעו מי הוא המחבר והיכן הוא נמצא. וכך רציתי שהרכרים יישארו".

נדרחי נדר לספר את שראו עיני. לא יכולתי להסתלק

אליה־נינה דיינור, צברית שנולדה ביבנאל וגדלה כחולות הלבנים של תל־אביב, כתו של פרופסור אשרמן הגניקולוג ששמו הלך לפניו בישוב כולו, כוגרת גימנסיה "הרצליה", שכה כערך באותו זמן משירות של ארבע שנים כצבא הבריטי. היא הוצכה כמצרים, ועד היום, היא אומרת, זו האוניברסיטת החשוכה ביותר שהיתה לה כחייה. שם למדה בפעם הראשונה אנטישמיות מהי. היתה הולכת מכות עם חיילות כריטיות שצחקו על יהודים. כשחורה, החלה לקרוא ספרים על השואה. בזה היה עיסוקה, הקרישה

התסריט של חייה מתחיל דווקא ברגע שבו החליטה שדי לה מספרות על השואה. ואיה האדם שמאוצרי הסיפורו היתה שואלת. "כל הספרים דיברו כהכללות, עשו שוב את אותה דהיפרסונליזציה שעשו הנאצים קורם לכן. הם ריברו על שישה מיליון יחורים, וזה דכר שאי־אפשר לתפוש. כמו שאיננו יכולים לראות את כל זרם הרם בגומנו, אלא רק טיפה אתת. אני חיפשתי את הסיפור של היחיר, של האדם בתוך

'הלכחי לדלח ואמרתי לעצמי: יאבים לאחור. אם יסחבל עלי – סיתן שנחחחן צהר. אם לא – נתחחן, אבל זה יקח קצת יוחר זולן. הסחובבתי, וגבשו ירה בי כמו חץ"

חייתי יכול לכתוב, לא חייתי יכול לחיות, אלמלא אוררו של אלויודיי

भागक्षांव १६

תוכנן תסריט חייה, שכן היא מאמינה שמישהו כתב את הדברים ואי־אפשר היה להתחמק. באותו יום שבו החליטה את שהחליטה, הזדמנה במקרה לביתו של חבר טוב. ליד מיטתו היה מונח יסלמנדרה". יכדאי לקרוא את הספרו", שאלה. "אם לא אכפת לך לא לישון שנה. רק תרעי שהספר הזה ישנה את חייך", ענה. היא לקחה את הספר, מכלי לדעת שהחל מאותו רגע תרדוף אותה אושוויק כל חייה, עד שתחלה, ושבע שנים מחייה תורקק ל"שכירת הכלים", כפי שהיא מגרירה זאת, כדי לעצום עין בלילות הסיוטים.

הלכתי הביתה, התחלתי לקרוא, ולא עובתי את הספר עד אותו רגע שבו סאניה עמרה לפתע בחדרי והורתה לי ללכת למצוא את המחבר. זו היתה הפעם הראשונה כחיי שעברתי היויה על-חושית, ומה שמוור דוא, שכלל לא חשתי שיש בכך משהו מוזר. לא ניסיתי אפילו לשאול את עצמי איך קרה הדבר. לא היתה כי תמיהה. היתה בי הליכח. פשוט סגרתי את הספר, קמתי מן המיטה והלכתי לשוק הכרמל, לראות איך העיר קמה אל בוקר חרש. הייתי כליכך נסערת, שהלכתי פשוט לאן שנשאו אותי רגלי.

"מאותו רגע החל החיפוש שלי אתריו. פניתי להוצאת 'דביר' וביקשתי להפגש עם ק. צטניק. ושם ענו לי בלשון זו: 'את לעולם לא תיפגשי אותו. הוא חי כמו נזיר, במטרה אחת כלכר: לספר את מה שראו עיניו בארשוויץ'. אכל אני ידעתי שאפגש איתו, וירעתי שאתחתן איתו. אביא לך סיפור שימחיש את זה. כשיצאתי ממצרים, אכולה כל-כך בעניין האנטישמיות ובעיקר אחרי שקראתי את כל הספרים על השואה, החלטתי שאני צריכה להיות עתונאית. צריכה. לא רוצה. זה היה בשבילי שליחות. רציתי להיות מטוגלת לכתוב כך שיכירו בעולם את היהודי ככשר ורם. לא משהו נעלה שצריך להכיא גאולה לעולם, ולא מפלצת כמו שתיארו אותו האנטישמים. סתם כארם. החלטתי לטוע ללמוד עתונות ב'קולומביה'. הכל כבר היה מסודר, ורק הייתי צריכה ללכת לקונסוליה האמריקנית לקבל את האישורים. עוד לפני שידעתי בכלל היכן אמצא את יחיאל, הלכתי לקונסוליה וביקשתי מן הקונסול, שהכיר אותי היטב מביקורי התכופים הקודמים, להפסיק לטפל בענייני. 'אני לא נוסעת', הודעתי לו. 'יש לי דברים אחרים לעשות כאן'. הוא לא האמין למשמע אוזניו

'הרי הכל כבר מסודר', אמר לי. 'כל-כך הרבה טרחנו לפיכך החליטה לתרול מקריאה. אלא שלא כך בעניין'. אני נשארת כאן', חזרתי על דברי, ווהו.

גרז תחת הרצפה שאת עומדת עליה, בקומת קרקע בבניין הזה. כל מה שאני יכולה לספר לך עליו, זה שיש לו ידיים נורא יפות, וכשהוא שומע מוסיקה יש הרגשה שאסור להימצא אתו ככפיפה אחת'. צאתי ממנה והתחלתי לעמור שעות מול הבניין, בלילות, רק כדי לראות את האור מכצבץ מן התרים המוגף. סיוויתי שאולי

לו. המרהים שהוא ענה לי בדיוק באותן מלים שענו לי

ב'דביר': 'לעולם לא תוכלי להיפגש אתו. הוא חי כני

נזיר, מקריש את חייו לתיעוד מה שראה כאושוויץ'.

אותה תשובה בדיוק קיבלתי גם פעם נוספת. ואו

החלטתי, כמוצא אתרון, ללכת לחברתי נעמי רבניזקי.

נכרתו של רבניצקי שעבר עם ביאליק. חשבתי שאלי

היא תוכל לעזור לי. גם היא אמרה שלעולם לא אוכל

להיפגש איתו, ופתאום שאלה: 'את יודעת איפה הא

אליה: "אני איני מחהלכח

כל הואן עם הכחד והצער

עול התוות. אלא עם

הסקרנות. תי יודע כיצר

וה יהיה לאחר מותי, שם

לתעלה. לאן חתגלגל

נשמחי. אני יודעת שאני

בדרכי לשתיים, וזה אינו

מכנים עצב לחייי

הוא ייצא ואוכל גם לראות אותו. ביום שישי אחר הלכתי למורה שלי לומר לו שלא אוכל לבוא במשך כמה שבועות לשיעורים, כגלל

עכורה שהיה עלי לבצע. ליד פתח ביתו מצאתי אים קשיש. 'צלצלחז' שאלתי אותו. 'כן', ענה לי. 'אבל אין תשובה. אולי בכוחות משותפים נצליח'. הוא שם או אצבעו על אצבעי, ועד היום אני משתוממת על כך. האיש, שהיה כליכך מכונס בעצמו, שם לפתע את אצבעו על שלי. יחר לחצנו על הפעמון. הרלת נפתחה. כפנים התכרר לי שזה כ, צטנים, הברכיים החלו לרעוד לי, והידיים החלו להזיל מים. מעולם לא קרה לי דכר כזה בנוכחות אנשים. אחרי שנים שמתי לב שגם אגשים אחרים חשים אותו רטט מסויים, משפיל עמעפיים, כאשר הם נפגשים איתו. עמרתי לירו רוערת כולי. לפתע נגע נגיעה קלח בעניבתו, ואו ראיתי את ידיו היפות, 'זה כל מה שנשאר', אמר. ידעתי שאני לא מבינה למה הוא התכוון, אבל ידעתי שככה כריוק הוא צריך לדכר. הלכתי לדלת ואמרתי לעצמי: 'עכשיו אני אזרוק מכט אחר אחורנית. אם הוא יסתכל עלי – סימן שנתחתן מהר. אם לא – אנחנו נתחתן, אכל זה יקח קצת יותר זמן. הסתוככתי

"במקום זה התחלתי ללמור עתונות כאן, אצל עתונאי אנגלי שבמקרה (ז) גם תרגם את 'סלמנדרה' לאנגלית. 'אני מתה להכיר את מחבר הספר', אמרתי

לסס על קירות הקרמטוריום, ואולי להציל את חייהם. כומן הקריאה חשתי כאכי ידיים איומים".

ב־1946 הלכה אליה אל יוויאל בפעם הראשונה,

ארונית ומכטו ירה בי כמו חץ.

אם לא היה חשוב לי להתאהב לפני שאתחתו? ליחיאל בעלה. נוואי שהיה לי חשוב. הכי חשוב. אכל התאהבתי. משמחתי לירו שעה שנגע בעניבה, הוא נראה בעיני שהפה, כמו התגשמות כל החלומות שלי. ככר הייתי האהבתי בו, או שראיתי כו את הארי, גיבור הספר סמערוה', ובעצם כו התאהכתי. ההזדהות שלי עם הגער היתה מוחלטת. יש בספר תיאור איך הארי סצעוה להרים אשה ששריה נורו ככרורי דום־דום, וניצר כל הרקמות נקרעו ממנה ורמה נזל. שנים בסימן שאלה. אוריכן לא יכולתי לנגוע בכבר נא. יש תיאור אחר על אננעות ידיהם השבורות של היהורים, כאשר ניסו

> אה שתאפיין את חיי זה תצד אחד היו*ווי בתנועה תתתדת, בזדיתה* אווורת, ומצד שני – הידיעה שאני שום דבר, אלא דבר חולף. אבל כל ואן שאני פה, אני רוצה לדעת את הנשר, ולהביא קצח אהבה לעולם".

ווק ב־1976, בדיוק שלושים שנה לאחר שראתה חשה כמו ברוך בן־נריה שהיה רושם מפי הנביא ירמיהו אשונה את ידיו מסדרות את העניכה – הרבר היחיד שנותר לו מחייו לפני השואה – חשה שהיא חופשיה מיות את חייה, שאין לה יותר מתוייבות כלפי איש. בקנע השנים הראשונות של חייהם יחד, מעדה היא אותו, קלטה אל תוכה את כל מכאוביו, ייסוריו, ניפותיו. רוח אושוויץ נכנסה בה. כמו אותה אם ופנקשת שכאב כנה יעכור ממנו אליה, כדי שתוכל ודא לסכול כשבילו. אולי בכך תקל קצת על המצוקה. אליהנינה, צכרית מלאת חיים ועמוסת חברים, שתואקה התגלגל בכתי־הקפה של תל־אביב, שהיתה

נרון לכשלון. רציתי שהוא יוציא החוצה, אכל איך אדם אחר יכול לדעת מאיזה חור רוצה מישהו לנשום. הוא חייב היה לקדוח את החורים בעצמו, להחליט מהיכן הוא רוצה שהאוויר ייצא. להמנע מ... היתה התרומה הטוכה כיותר שיכולתי להביא אליו. רק לימים", היא אומרת, "כאשר התחלתי ללמוד פסיכולוגיה, נשבר לי מלהמנע מ... אז רק הכנתי ששום ארם אינו יכול להיגאל על־ידי זולתו. רק על-ידי עצמו, ורק אם הוא באמת רוצה בכך. כי אז היא מקבל אחריות על עצמו. או הוא לא יכול להיות

עיקר תפקידה של אליה היה להמנע מ... לא

להטריד, לא לשאול שאלות, לא לנסות להתחקות אחר

צעריו. להיות לידו, רוממת, מקכלת, אוהבת, מסייעת

אם ניתן לה. "כשניסיתי לעשות חורים אצלו כמקרחת

רצוני לגאול אותו, לחלץ אותו מאושוויץ – זה מראש

חרי שבע שנים הגיע זמנו של יחיאל לסעוד 🛦 🛔 את אליה במשך שבע שנים. "אושוויץ נכנס בי והרס את מהותי. במשך שבע שנים לא יכולתי לישון כלילות. רק כאשר היתה כאה 🗷 🕽 רניאלה כת הארבע ומנשקת אותי מעשה פרפרים, ובאצבעה הקטנה היתה מראה לי ציורים מספריה, מצאתי מנוחה סלה. החזיונות של אושוויץ, שלכאורה לא היו עסקי – נהפכו לחלק מחיי. קיבלתי את זה בחלומותי. שבע שנים היו לי שנות אושוויץ.

"בתור צכרית, או כתור אדם שהוא חיצוני לשואה, מה שהרשים אותי כמיוחר היתה הרממה הטוטאלית שבה התרחשו כל הדגרים. כשהעכירו אותם מן הבית לגטו – המ שתקו. כשהעכירו אותם מן הגטו לקרונות – הם שתקו. מהרציף לאושוויץ – דממה. אפילו כשכבר עמדו עירומים בסלקציה,

ליאור ודניאלה. יחיאל לא אמר מלה על אושוויץ, לא מוהבת. עד היום איני יודעת לומר בבירור אם סיפר מעולם את שעבר עליו שם. והיא מעולם לא שאלה. אפילו לא משהו כמו: 'אתה רוצה לאכולז קר לרז'. הגסטפו שאל את יחיאל מספיס שאלות לכל ימי היין. עינויי החסירות שעבר שם היו איומים כל־כך, שיותר לא יכול היה לשמוע אף משפט המסתיים אבל למרות שלא אמר בבית מלה על השואה, השואה היתה שם כל הזמן, חלק מחייו, ובזמנים מסויימים – כל חייו. וזה חדר וחילחל לא רק אל

נשמתה של האשה שהתהלכה לידו. גם אל גופה. חוץ מזה היתה הכתיכה. יחיאל האמין כל חייו שבזכות הנדר שנדר באושוויץ, לספר את שראו עיניו, השאיר אותו אלהים כחיים. והמחוייבות, לכן, היא לכל החיים. הוא היה נעלם מן הבית לחודשים, הולך למקום שבו "אולי אוכה לרשות חזרה לעולם ההוא. לפלנטה האחרת. צריך לזכות כרשות כניסה לשם. צריך להישרף מחרש כדי לזכות ברשות החזרה לשם. ליחיאל דיינור אין רשות חזרה לשם". את זה אמר לה יחיאל אחרי שנים רבות של חיים ועכודה משותפת. זה היה המשפט היחיד שאיסשר לה להיכנס אל חייו באותם חודשים שהיה נמוג ונעלם מן הכית. והיא גם לא רצתה לדעת היכן הוא מתחכא, עובר את התופת בכל פעם מחדש. אחרייכן היה חוזר הכיתה, ויחד היו עוברים על הספר. היא היתה מדפיסה את שקרא לה, זה ייתכןז

> יש ספרים שהוא כתב ארבע וחמש פעמים. כך, למשל, "בית הבובות". חמש פעמים שרף את כתב-היד והחל הכל מהתחלה, בכל פעם מתחוק בנפשו להתקרב עור קצת אל האמת הנוראה שצריך כוחות על-אנושיים כדי לעמור בנדר ולתער אותה. דרך עבורתם המשותפת על הספר, כאשר היה מכתיב לח את שכתב בומן שנשר מחייה לחודשים ארוכים, יכלה

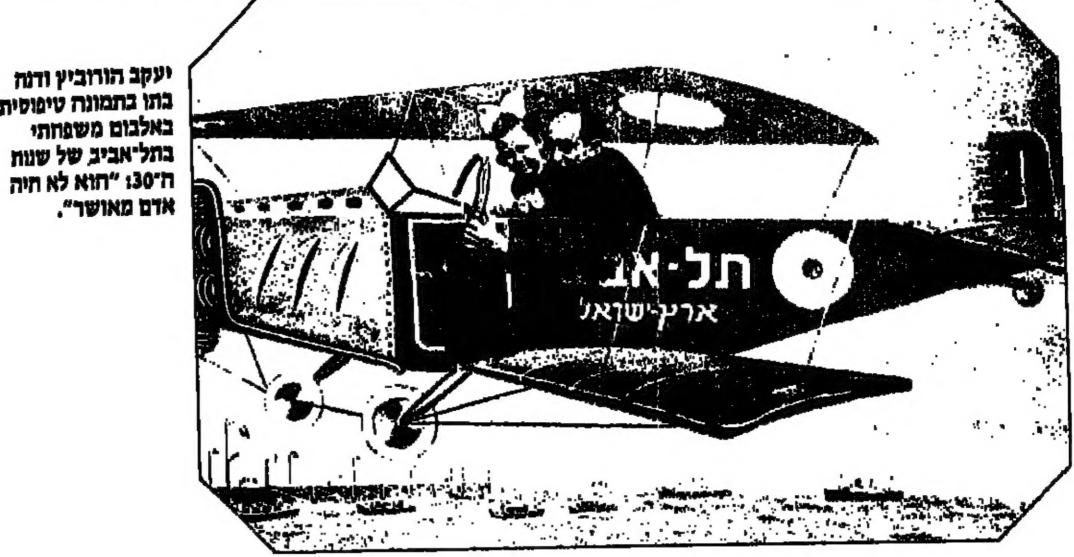

אלית וציור של בעלח: השואה היתה שם כל הזמן נידונים חיים לקרמטוריום – לא נשמעה כל זעקה. איך

"תוך כרי חיי עם יחיאל ועם חיי היצירה שלו. הבנתי שהוא שמוסיף את המים החמים לקולותיהם המאויירים של אלה שנשארו שם, כמו התהליך של עשיית נסיקפה. ראיתי שאין זעקה גדולה יותר מן הזעקה שכשתיקה. הכוח העצום שטמון בספריו של ק. צטניק הוא ככך שהדברים שנכתבו שם כאילו לא כאו ממנו. חם שייכים להם. לכן שמו אינו מופיע על הספרים. אין בספרים טיפת מעורכות של אגו של המחבר, וכוה כוחם. יחיאל הוא אדם טהור, שמעולם להיכנס לזמן קצר אל חבועה הסגורה היטב של חייו לא הסכים לעשות לעצמו לא כבור ולא חומר מן (המשך בעמודפצ)

17 413236

יעקב הורוביץ אהב את אשתו מירה. היא אהבה את אברהם שלונסקי, שנפרד לטובתה מאשתו. הורוביץ שיחק אותה קר. היה מומחה בהתאפקויות. ג'נטלמן מגוהץ עד הסוף. שמורת טבע וינאית. בתו דנה כוגן וידידים זוכרים איש מיוחד במינו, שהעלה על המפה סופרים ישראליים צעירים, אך בעצמו נמחק ממנה עוד בחייו. בוהמה בתל־אביב הקטנה. המלחמות הקטנות של ענקי הרוח. ריב על אשה שהוליד פילוג ספרותי.

מאת בילי מוסקונה־לרמן

מאחורי הפילוג היו גם תיזות אינטלקטואליות.

הורוביץ, אלתרמן וישראל זמורה הקימו את "מחברות

לספרות". הם השתיוו סכינים על הכתר – מי יתן את

הטון בספרות. אורלנד: "הורוביץ לא ידע להיות

תוקפן. שלונסקי היה ערמומי וקצת יותר. ידע את מי

לקרב לכיסא מימין ולכיסא משמאל. ושלא רצה

במישהו – הכיסאות מימין ומשמאל היו תפוסים.

ויעקב הורוביץ נהגה לחזור מבית הספר הביתה דרך

"כסית". את החביתה והשמנת עם הגבינה – ארוחת

הצהריים שלה – היו מגישים לה יום אחר לשולחן של

הורוכיץ, שם ישבה ליד אכא, וכיום השני לשולחן של

שלונסקי, שם ישבה ליר אמא. ברקע ריננו הלשונות

האחר לשולחן של השני, אנחנו לא הרגשנו מכוכה.

מכסימום היינו מתלוצצים פה ושם מאחורי הקלעים

שאשתו עובה לטובת החכר. הוא החזיר לשלונסקי

בעקיצות קטנות". כמה חודשים קודם, עוד לפני

שגוטמן לחש לו את הסוד, כששלונסקי והורוביץ ערין

כמו בכל רומן, כולם ראו,

לפעמים שמעו, חוץ מהבעל.

נחום גוטמן החליט לחבר לזה

סוף, ויעקב אורלנד נאנח

ברוסית ש"אהבה זה לא עניין

פשוט כמו תפוח אדמה".

כל מיני מנגינות, כלי שום קשר לספרות.

הסנטימנטים לא בלטו. ככה נוצרו הקליקות".

מה "כסית" הראשון היה בכן־יהורה בין פרישמן למגרלי ככיוון הים. הם ישבו ליר שולחן, בררך כלל בין חמישה לשבעה אנשים. כולם מסתכלים על החיים העוברים 👠 ושבים. לובה, כעלת הקפה, גינג'ית סוערת מרקע הונגרי, מדרה אותם מאחורי הדלפק בראגה אינטיליגנטית, ועשתה חשבון כמה יעלו הנזקים כסוף הלילה. אברהם שלונסקי היה תופס כיסא בראש השולחן. אחרים לא נגעו בכיסא הזה. משמאל ישכ נתן אלתרמן, יעקב אורלנר נוגע לו ברפות בעצם הכתף, מנשה לוין לידם, קצת כצר. אלכסנדר פן, מרסק שורות מתוך פושקין, הושיט יד להעביר את הכוסית החמישית שלו ליעקב הרוביץ, תולה בו עיניים שיציל אותו – היתה לו כושה קטנה בשורה האתרונה. כשפן גמר סיבוב רביעי של קוניאק, האחרים היה באמצע הסיבוב השני. הורוביץ, ג'נטלמן מגוהץ, היחיר שעור לא התנרנד, היה תופר כקלילות את החרוזים של

יעקק הורוכיץ אהב מאוד את אשתו מירה, שחקנית ורקרנית, ואת כתם רנה. מירה אהכה את שלונסקי – המאסטרו. השולחן שלהם זו מ"כסית" ל"קנקן" ולהיפך. היא הגניכה מכטים והסמיקה, הוא החזיר לה קריצה, לפעמים מכט לטווח רתוק. כמו בכל רומן, כל היושבים סביב השולחן ראו, לפעמים שמעו, חוץ מהבעל. נחום גושמן החליט לחכר סוף לסצוריו הזה. ערב אחר ניגש ולחש להורוכיץ בארזן כמה משפטים. הג'נטלמן לא התפרץ. היה מומחה כהתאפקויות. סידר כשתי אצכעות את המגבעת, קם מהכיסא, וצער הכיתה לרחוב פרישמן 14 קומה שנייה. שלונסקי, מצידו, נפרד למען האהכה הזאת מלוסיה אשת נעוריו, אם בתו. כמו שכותב אורלנד: "ליופוב ניה קארטושקה" (אהכה איננה עניין פשוט כמו תפוח

מאז היו שני שולחנות כ"כסית". השולחן של הורוביץ וחכרים, והשולחן של שלונסקי וחברים.

במתח ביניהם, מישהו, אולי אורלנד, שאל למה מררכי נמיר לא הגיע. אלתרמן שתה את הכוסית התמישית, והיה כשלב שעוד יצא ממנו טוב לב, כמה דקות לפני הרוע, שעה לפני הקיא. שלונסקי והורוביץ התווכחו על משפט שאמר ברל כצנלטון. הורוביץ לקח לצידו את הגל, שלונסקי הסתכל עליו קצת מהצר כמבט לא טוב – הזכיר את הרמב"ם. הורוביץ אמר פרויר, ונתן ניתוח מבריק שריתק אנשים משולחנות רחוקים. שלונסקי חתך אותו במשפט אלים. הורוביץ הוריר את הכף למרק. גם כשהכנים את הכף למרק, הזווית היתה אחרת. לא בוווית של האחרים. זווית עם הטייה גכוהה אליטיסטית־אריסטוקרטית. הג'נטלמן לא הכין בדרקלב. שלונסקי כן, אוהו. המאסטרו ידע להשחיו את הסכינים. להחזיק ברזרבה כמה להכים חרים מאור. כשרובינא ומסקין הגיעו מקצה הרחוב, אלתרמן כבר הקיא בחצר האחורית. ושלונסקי, בראש השולחן:

אורלנד: "כשהגכרת הצעירה עברה מהשולחן של אורלנר: "את שלונסקי אי־אפשר היה לסובכ בשום רבר קטן. הורוביץ שלט במופשט. ניתח כצורה מבריקה רעיונות. שלונסקי ידע להסיט את העניין שבו לא שלט לכיוון הסמנטי. אי־אפשר היה לנצח אותו בטקטיקות. הורוביץ, היה לו הירע התיאורטי, אכל לא ידע איך לשחק כקלפים. כולנו, באותה תקופה, לא ישבו סביב שולחן אחר כ"קנקו", כבר היה אפשר לגעת

רנה, הכת, שגרלה כין שני הבתים, זוכרת שהמצב נראה לה הכייטכעי בעולם. בערב, "כל החבורה של הגרולים" היתה ממשיכה את הלילה עד השעות הקטנות. כשרנה התכוננה ללכת לישון, אמא עלתה מ"כסית" כדי להתקלח לכבוד הלילה, נתנה לה נשיקה גדולה של לילה טוב, והלכה כלי לנעול את הדלת ובלי להשאיר בייבי סיטר. אז לא נהגו לסגור את הכתים. כשלאה גולדברג הגיעה לארץ לא היה לה חדר לגור כו. יעקב הורוביץ הומין אותה לגור אצלם כפרישמן, ודנה התבקשה לדחוף את המיטה שלה (המשך בעמוד חבא)

דנה כוגן (עם תמונת

האב יעקב הורוביק).

את ארוחת הצהריים שלה

היו מגישים לה יום אחר

לשולחן של הורוביץ,

שם ישבה ליד אבא,

וכיום השני לשולחן

של שלונסקי, שם ישבה

ליד אמא. ברקע ריננו

הלשונות כל מיני

מנגינות, כלי שום

קשר לספרות.

क्षान्न निवस्त्र

(המעך מעמוד 19)

לקה החרו. כאותה תקופה, גולדברג התחילה לפרסם סשו נהמשכים כ"דכר לילדים". לגיבורה קראו דנה. כשאכא עוב את הבית, ושלונסקי הצטרף לבית שנו גרה עם אמא, היא ישבה לשלונסקי על הברכיים מו שותה רגילה להתנהג בספה למטה. הוא והיא היו נני חברים ותיקים, ושום רכר לא בראה לה מוזר. תסונות שלה עוטפים את הקבוצה שישבה כ"כסית", נמ נית מלא חדרים שגרה כו משפחה אחת גרולה. ים אתר, היא זוכרת, כשתגיעה בצהרים ל"כסית", קרא השמת ואם היא רוצה לאכול היא צריכה לבקש פעקל "מסרוקטורה נפשית". היא ניגשה וביקשה, ולא סל יעקב הורוכיץ, את הספר "אני וטלי בארץ הלמה".

לעב הורוכיץ, ג'נטלמן אחד שנמחק, היה העורך הפסארה מאוד מאופקת, מופנמת, דיסקרטית. הספרותי של "הארץ" במשך עשרים ושתים שנה. שפתח רלתות לאנשים, שהחליט מי פנימה ומי החצה כולם כתבו לו מכתבים: אורי צבי גרינברג, קאותר, ש"י עגנון, מרטין בובר, דליה רביקוביץ, אנא אנן, עמליה כהנא־כרמון, בנימין תמוז. לפעמים, היכתנים לא נקיים מתנופה. כיניהם כאלה שכתבו נלשון נרגשת, שחדלנית, מבויישת, כמו תלמידים הינשה כשלב הבא הם הגיעו אליו הביתה, נקשו פוסום על הדלת, ביקשו עצות, הערות. הקשיבו לכל

באניברסטת וינה (1924) גמר כדוקטור לפילוסופיה. הוקמונט שלו קיפל ליד אמנות ספרות ופילוסופיה עם כימיה מתמטיקה וביולוגיה. אחרי שעות הלימורים טענינוסיטת, בערב, היה חבר במועדון תלמידיו של יונמנר פרויד. ב־1919 עלה לארץ. העליה השלישית. שנים רוות, העבורה ערך עליון: "יפה נפש" היה שקנה הרוביץ, אינטלקטואל, זקוף, בעל מצח גבוה ואף נשרי, קרח מחום אחרי עכודה קשה בפררסים; ונקלה חורה לוינה כדי להתאושש. ב־1925, כשחור אתה מפית, התחיל לערוך כתבי עת ולתרגם מחזות וספורים, יחד עם ישראל זמורה היה בין פעילי קבוצת יחיון והשתחף באורה קבוע בכתבי העת "כתובים"
ו'מוים" את "סרן" ערך עם אצ. גרינברג, השתחף
געייטו מהברות לספרות", תרגם את "במערב אין כל
ודש" של אריך מריה רמרק, סיפורים של סטפן צוויג,
היונין היינה, רומן רולן, תרגם מחזות כמו "המרורה"
של סקרינברג והיה יועץ ספרותי של תיאטרון

לעיתים קרוכות. ביניהם שידעו את הדרך, אכל רצו הצליל. לשמוע מלה של ידען. אחרי קום המרינה, כסוף שנות ה־50', כשהיה נספח התרבות בשגרירות ישראל כשטוקהולם, התיידר שם עם חגה ריבקין־בריק (מחברת "אלה קרי הילדה מלפלנד") ועם נלי זקש.

כתל-אביב ישב כראש המוערון לסופרים ואמנים של

מפא"י "מילוא", היה חבר בהנהלת מוסד ביאליק

השורשים שלו היו כמשפחת. רכנים מפורסמת. לה מנשה לוין ואמר שהחליפו לשמנת ולחביתה את ליד התרבות היהודית שלט בתרבת יוון ורומי, קרא ותרגם מרוסית, מגרמנית ומאגגלית. מיכלים עצומים של ידע. כנה מחשבות ורעיונות מלבנים של לוגיקה וצלה למה כולם מאחוריה גועים כצחוק. הרבה שנים צפופה שאי־אפשר היה לפרוץ. אדם גבוה, מצח פתוח, שורכן כתב שלונסקי לטלי, הכת של דנה, הנכדה חליפות, מעילי גשם ארוכים, מגבעות, גינונים אוסטרו־הונגריים. המגכעת ישבה תמיר כזווית מאוד מסויימת. שמר על קו סולידי. הטון קשות־אמין.

התפרצות רגשית אתת היתה לו, שעברה גבולות. אדם שתדליק אורות בהרבה כוכבים. הוא היה זה בתחום אחד לא הצליח להתאפק. הוא כתב ספרים. ספרות יפה. המוסדות המכובדים שהסכימו לפרסם, שלחו לו את כל העותקים. לא היה להם ביקוש, אבל וים הון יהושע בריוסף, תרצה אתר, דן מירון, מרגוט הוא המשיך לכתוב בהתמדה יותר מעשרים שנים ברציפות: "כי האדם אינו כווכ", "מזמור נקמה", "התולותי הלבנות", "עולם שלא נחרב עריין". אלה מלאן את הכית. נשארו מסודרים בקפידה על המדפים, בארונות, בבוידם, במרפסת. התכסו שכבה דקה של אבק, אחריכך שכבה עכה יותר. מזוודות מאובקות צמופות ספרים, אף אחד לא קנה, לא קרא. הוא חי מול הספרים. חיה זה שהסתוכב עם מטלית אכק. מנגכ

. ושותק. מופג את הגרגרים לתוכן פנימה. "אכא היה אדם עצוב", אומרת רנה כוגן, "איש הוא היה איש אשכולות. את. לימודיו רך, חם, ותלוש. או לא הבנתי מה בדיוק קורה. היום אני מזהה ככתיבה שלו בדירות, געגועים, התנתקות.

עצכ, המון עצב". ליד הסטטוס, ההכרה, הידע העצום, המכובדות, היתה לו לרוב הרגשה של ריקנות. "חסר היה לו רק הגיצוץ", אומר חבר קרוב, "לכן גם לא היתה לו תהילה". בנוסף, היה ברקע המפגש עם שלונסקי.

> "אכא היה ארם עצוב. איש רך, חם, ותלוש. או לא הבנתי מה בדיוק קורה, היום אני מזהה בכתיבה שלו בדידות, געגועים, המון עצב".

אדם מכובד. מאוד מכובד. אנשים עלו אליו לרגל המתכת של השני היתה עמידה ונוצצת יותר. גם

"הוא לא היה אדם מאושר", אומרת דנה, "כאב לו גורלו בספרות העברית". את הזיכרון שלו היא שומרת עם הרגשה של חום. נזכרת כמבוכה שהרגישה, כשקראה מכתבים שכתב לה כנוסח: יחידתי, מתוקתי, אהובתי, ועור עשרה כינויים נררפים בסגנון הוה. כהקדשה פרטית לספר שנתן לה, שירבט: "לחתולתי הלכנה היקרה מכל החתולות". כל מה שלא יכול היה לתת ריאלית, תורגם לתחום הדמיונות. בחלומות המשותפים הם נסעו יתר לטייל כעולם. פגישה ביניהם התחילה בחיבוק ונישוק. רק בספרות שכתב היה איוה מחסום, סגירות שאי־אפשר היה לפרוץ בקריאה.

החומרים בהם השתמש הסופר שנו היו מפתיעים. הורוביץ נמשך בכתיבה אל החומרים המטאפיויים. חיטט בקבלה. שמר קשר קרוב עם מרגוט קלאוזנר והעולמות שלה שמעל ומעבר. אמנם לא נגרר לתרגומים מעשיים כמו סיאנסים ספיריטואליסטיים, אבל נמשך מאור לצר תאינטלקטואלי של המיסתורין. כשבילים שחיפש בעולם המיסטי מער פעמיים.

נה כוגן מבקשת ממני לבקש מאורלנד שיספר על היום שכו הסתגר הורוכיק בחררו וטען שהיתה לו התגלות. אורלנד מתחמק בערינות. קשה לו, או לא נוח לו, לדבר על הדברים. הוא עושף כסיבוכ זהיר את הנושא. לא נוגע בחוויה עצמה. לחורוביץ היתה אוכסטיה למטאפיזי. הוא ניסה לטפס על אוורסט. בדרך שלו לסבלה חיכו לו הרבה מלכורות, מעמיים הוא נפל. נפילה אתת היתה כנראה מאור חוקה, חריפה, והוא נפגע כה. הציץ ונפגע. על הנסיונות שלו דיברתי גם עם אלתרמן וגם עם זמורה. אלתרמן הסכים איתי שהורוכיץ הגיע לנקודה כה לא יכול היה יותר, עמר על גכול פיצול הדעת. היתה לו אמביציה חזקה מאור, ולכן הנפילה היתה משתקת. כין הגאונות לטירוף מצוי שביל דק מאור. כולנו פחות או יותר נגענו כרכרים. אנחנו היינו בריאים. הוא היה נגוע כיחסו לנושא. קצת על הסף. אנשים לא חשבו שהיחם שלו לנושא נכון. היתה איזו נואשות בקירבה שלו אל האש זה היה עוד כישלון".

ליך המיטה שלו, נחדר השינה, החזיק ערימה של רומגים כלשיים. אגאתה כריסטי היתה פסקיומן בין הגל ושפינווה. רצה להחזיק בכיס כמה שיותר מפתחות שמסצחים קורים מכל מיני סוגים. ד"ר רחל מרנקל מאוניברסיטת תל־אביכ, בעבורת הדוקטורט שלה על יצירותיו, חגער קלות את האבק שהצטבר על שמו. היא משווה כין ספר פופולרי של היום - "שם הוורד" לספרים של הורוביץ. "ההברל בין אומברטו אקר ליעקנ הורוביץ", היא אומרת, "שהראשון ידע לרקום בספר חומרים בלשיים שהפכו אותו פופולרי אצל

EM

יעקב ואטשי ון אלתרמן משמאל): היא לא הבינת תונה בספרות. לעומת

בוקר לנקות את הכית בזמן שאטשי הלכה לעבורה משרתות. אולי גם הורוביץ גיחש שרק ככה אפשר ואחר כך לקניות בחנות הדליקטסים כאלנגי פינת מזא"ה. במקרר ליר הקרייקרים השוורים היה גם סלט השחקן שמעון פינקל היה ידיד קרוב. אחד הרינג ואנשובי מגולגל, מעוטר בצלפים ירוקים. את המעטים. פינקל העדיף את קפה "ורר" על "כסית". ער היום הוא לא מחבב את מה שהוא מכנה "סצינות

כשהמצלמה מתמקרת במגבעת של יעקוב הורוביץ. הורוביץ התמיר לחשוב בגובה של מרכם והגל,

ואטשי איזנה את הסגנון הספרותי המאופק בכך שהכניסה את החיים הביתה, דרך הרלת הקדמית. היא היתה גשר בין הפילוסופיות של חגל לזונות הראשונות של תליאניב. קישרה בין העולם של מעלה למטה. אטשי היתה סגן־מנהל של המחלקה לעזרה סוציאלית בעירית חל־אכיב. היא זאת שרחפה ליצור מגע זונות, סרטורים בעלי בסטות. סימה מסקין ואטשי היו חברות. אליהן הצטרפה

אטשי רצתה ילרים. אפילו מאומצים. יעקב הורוביץ לא רצה לשמוע. אהב את דנה ואת אמנון ואילן הכנים של גיסתו. האינטקטואל הכוהמיין היה קצת כפייתי לעצמאות שלו. בית שקט וכתיבה היו

החליפות שלה – שלושה חלקים בצבעים סולידיים – אטשי בחרה כשהיא מרלגת בין "בת־ארם", "האחיות אנגלנדר", "אילקה". על הסולידי ידעה לזרוק צעיף משי קל ותכשיט אחר של סימה מסקין. היה לה שיק.

גם הורוביץ הקפיר על שלושה חלקים. מה שקוראים מתרייט. לחליפות שלו היו מותאמים ברטים בכל מיני צבעים. גם כשירד לסנות חלב ולחם במכולת, חילק את ההברות בהיגוי של הגל ומרכס. הוא היה מאותם גברים שפותחים דלתות של מכוניות לגברות. בעיקר מוניות. מכונית הוא לא החזיק, בעיקרון. בסרט "עץ או פלסטיין", בתמונת "כסית" אופיינית, מלווה המצלמה את הורוביץ זו מהשולחן הימני לשמאלי. VIS-A-VIS כסית, אומר הקריין,

לקסה ניורה שיין, אשתו של שמואל רורנסקי. אטשי ענדה את התכשיטים של סימה, ויובל, הבן של סימה, אכל ארוחת־צהריים המה אצל אטשי בכית, כשסימה שילבה רגל על רגל ב"כסית".

"כשהגברת הצעירה לא הרגשנו מבוכה. להורוביק כאב שאשתו עובה לטובת החבר. הוא דהחזיר לשלונסקי בעקיצות קטנות".

ערכים עליונים. גם שליטה הוא לא אהב לאבר. חמיר היה בכקרה. דוגמה לשליטה עצמית מוגומת היתה המהירות בה הפסיק לעשן כשנצטווה עליודי הרופאים. משתי קופסאות עבר למצב של לא מעשן – תוך יום. באותה תקופה התגבהן אצלו, ליד המיטה, ערימות של ספרי בלשים. אטשי אירחה בצהרים ילדים של אחותה, לפעמים של חברים, מחקה דמעות בשקט.

בר בחייו הווו הצירה. דן מירון וגרשון שקד היו הכוכבים הבאים כתור. הורוביץ התגמר בשקט. התכווץ, זו צער הצרה. כל ההמון -שהיה שולח מכתבים משתדלים והיה עולה אליו בהתמדה – נעלם. ביוכל השבעים שלו, כשנת 71, נערכה לו מסיבה במועדון "מילוא". צנע הפורמיקה של השולחנות היה צהוב־אפור דהיי. העץ של הכמה חרק כשצערו עליו. בזווית שכין התקרה לרצפה, התמקמו כמה קורייעכביש. ישראל כהן נפא נאום חוצב להבות על הסופר בעל השמחה. גברים מבוגרים בחליפות כהות ערבבו כפיות סוכר בחה. למחרת כתב עמום קינן, מבקר צעיר, שהדבר היחידי

המוצלת בספרו של יעקב הורוביץ זו העטיפה. "מי זה בכלל יעקב הורוביץ?", שואלים אנשים של שנת 87' וממשיכים הלאה בקצב מהיר. וברוזכות וגם בכתים, יסתובבו, בעוד עשרים שלושים שנה, בקצב המהיר שלהם, אנשים שישאלו בתמהון מי זה דו מירון או גרשון שקד. הם שמעו וראו בטלוויזיה אנשי ספרות אחרים בכלל כמו יגאל שוורץ, אולי אכנר הולצמן. יזיזו כתף, ויחזרו מהר, בלי לחכות לתשובה

תרבות בלי שמץ כבוד, בלי קירות. סוג כזה שאת הקצב-שלו צריכים לזכור אלה שהאורות שלהם

אחרי מותו מצאו בכית חבילות עצומות של הספרים שכתב. גם את מרפסת המטבח כיסו שורות של ספרים קשורים בחבל. שטיח ישן היה מונח בכניסה לדירה, מחובר בשרשרת ברול. במגירות היו פתקים קטנים שעליחם רשם בכתב יד קטן למי הלווה מתי וכמה. בחלון המטבח היתה זכוכית שבורה למאות חלקיקים, מודבקת בסבלנות בצלוטיים גזור דק. על הזכוכית השבורה כיסתה מפה יפהפיה רקמת־יד.

יעקב הזרוביץ נקבר ב־74' בקרית שאול, בחלקה הסופרים. בלוויה ירד גשם חוק. בבית אכות לא רחוק משם, על ספטל עץ ירוק. ישבו שלושה אנשים ממלמלים לעצמם הכרות לא כרורות. אטשי הורוביץ היתה עטופה בצעיף קל, נתום גוטמן כהה כאוויר, אורי צבי גרינברג נישען על מקל.

אף אחר מהם כבר לא הכיר את זה שישב לירו. בילי מוסקונה"לומן

טיול אל יער ריחן, תעשית פחמים קדומה, יער עמודי סבסטיה, תחנת הרכבת חטורקית ודרך

דרך עמק האלה וסיפור דוד ונולית אל סיפור מבוא ביתר, סיפור בריכות שלמה, גוש עציון התרודין ובית לחם.

משך הטיולים: יום שלם. חנסיעת באוטובוס מפואר וממוזג בלווית מורה דרך מוסמך ומנוסח.

טיולים נושמים לקבוצות מארגנות: משירגנות: משיר 3 - יגן עדף בדדך לגב הבאניאיות

ש טיול 4 - לראות את השתש בגבשן והיער הקמום, ב טיול 6 - אל יאנשי הזכוביתי בדרך למוסיא - יתכע שיטים

פוטים ארץ ועור - יקיר ד.ג. לב השומרון טלי 39485, 7092-250, הרשמה: א עש דן: "דרך ארף" טיולים ועפש - סוקולוב 121 חולון, 164 205, 19108-03, א הישמה: א עש דן: "דרך ארף" טיולים ועפש - סוקולוב 121 חולון, 164 205, 19485, 195 ב-105 ב-1

עסוו העורה גור העודה

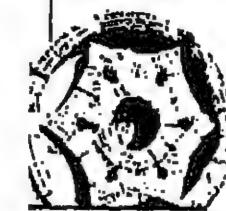
"מעלה השקדים" אל המעין עם "איש חקש", התר הכביר וחעמק הירוק.

יציאה מרחבת החניה של חיכל התרבות, תל-אביב ביום 6/8/87 שעה 38.30.

יציאת מחתחנת תמרכזית רציף 1, חיפה ביום 7/8/87 שעח 30,70

ש טיול 5 - להכיד מקומת שעשו היסצוריה

צריך לראות כדי להאמין

All the figures of the last

HIDEDIO 22

(חמשך מהעמוד הקודם)

לנער מהספרים את האבק".

הסתכל ורשם דיאלוגים במקום.

אמנותיות של ה'חברה־טראסק". פינקל העדיף

דיאלוגים אישיים. עם הורוביץ, הוא אומר, היו לו כמה

מהמצויינים שבהם. הוא זוכר, למשל, איך שיחק

ורוביץ לא הרים טלפונים לאנשים ושאל

ככה סתם מה נשמע. הטלפון נועד לענייני

עבורה. עם מעט אנשים פירט רגשות, עם

לאה גולדברג דיבר מלים רכות בטלפון. גם 🎜 .

לאטתר קל היה לו יחם אישי. ישב איתה במיזגון של

"הארץ" ושם כף יד גרולה על הורוע הרקה שלה. היא

היתה צעירה כת שלושים והוא היה גבר מכוגר שפתח

גם לה את הדלת. פירסם את הסיפורים הראשונים

שלה במוסף הספרותי, ועודר אותה להמשיך לכתוב.

קל משתמשת בביטוי "נגיעה בנפש" שהיא לא מכירה

היום במגע שלה עם אנשים. היא זוכרת איך צערו יחד

מרחוב מוא"ה, דרך שדרות רוטשילד, מסיימים את

התחתן הורוביץ עם אַטשי, גם היא עם גבולות נאוינה,

שלא הבינה הרבה בספרות. לעומת זה תימרנה יפה

כמשחק של החיים. ירעה לערכב ולשלוף בזמן את

הקלפים הנכונים. "היתה אשה בעלת אינטואיציות

נשיות חוקות כמלא מוכן המלח", אומר אורלנד,

"היתה עירנית וערטומית על הצר הנכון. הכינה אותו

העיתונאים ברתוב הגשר (היום יצחק שרה). ככניין

התגוררוישראל פז, ישעיהו כן פורת, שלמה שמגר,

יוסף נאור, אמיל העליון. אטשי פתחה את הרלת

לרווחה, לעתים קרובות. כעלת טעם עם גוון של העוה.

הספה כחדר המגורים היתה בצבע כוררו. משני צידיה

כורסאות בצבע זית ובאמצע שולחן גדול עם פלטת

שיש רחבה. על הרצפה היו מפוזרים בחן שטיחים

פרסיים בהרכבים גיאומטריים קפרניים, ועל הקירות

גם במטבח שלטו קווים מלכותיים מגבולות וינה.

ארורת צהריים אכלו מתוך כלי פורצלן בצבעים כחול,

אפור, בורדו, לכן, שאמשי רכשה בשווריה. חסכו"ם

היה היה מעוצב בקו ישר ונקי, ומונה תמיד בזוויה

הנכונה. שושנה, העוזרת משכונת התקווה, באה כל

תמונות של גוטמן, הולצמן, סטימצקי, רובין, קסטל.

ב־1952 עבר הווג לגור בבית שרכשה אגורת

אחרי שאשתו מירה עובה אותו לטובת שלונטקי,

הטיול בארוחת צהריים ב"אקרופוליס".

אותו יותר ממה שחשב".

כפנטומימה במחוה "הקבצנים", והורוביץ ישכ מול,

מנות החוק קדוב

על ולדרכוח עדי יבן אבשר כיום לצייר ,כאעש פרופיל לאומי שלנו: אפקד גדוד שיים, עו"ד, אדריכל וכמובן מטיילי התרומיל. כולם שם, מוכרים תמונות קישעו תאלומיניום ומתחמקים בלי הרבה מאמץ מידי משטרת יפן והמאפיה היפנית. הרווח הנקי יכול להגיע גם ל־סממצ דולרים בחורעו. לא כסך קטן. סופר "מעריב" מביא כתבה ראשונה בסדרת סיפורי ולטע בולזרח הרחוק ולאת עולנואל רוזן

ישיות ישראלית בכירה שביקרה לפני כמה הידשים כטו־ קיו, נלקחה בידי מלוויה לראות גם את מוכרי התמונות. על המדרכה המצוחצות כאחר מרובעי הכונכונירה של הבירה חיפנית, פרסו כחור ישראלי צעיר וחברתו מחצלת כחולה, ועליה כמה עשרות תמונות אלומיניום בוהקות, חלקן נתונות במסגרות מקושטות. יפנים נבוכים העיפו מכטים סקרניים פחות או יותר, ביקשו סליחה על שאין הם קונים. "זה לא חוקי", הסבירו המלווים לאורח הנכבר, שניגש לשני הישראלים "מפירי הסדר" לבקש הסברים. "תסלח לי ארוני", השיב הישראלי בחיוך, "אבל כמה אתה מרוויה בתורשו"; האישיות, המשתכרת קצת יותר משר בממשלה,: היססה לרגע והישראלי, עדיין מחייך, המשיך: "אני יכול לשער כמה אתה מרוויה, ועכשיו תשער אתה שאני עושה כאן

הם נפרדים לשעה קלה מהג'ינט ומהגופיות, לפעמים גם מסדרים את הזקן הפרוע, מתייצכים בפני פקידי ההגירה היפנים מנמל התעופה הבינלאומי של טוקיו בחליפות נוחוייטות ובנעליים מצוחצחות, מנסים שלא להקרין עצבנות, שהרי עם המישים וודולרים או מעט יותר, שהם נושאים בכיסם - אין להם שום סיכוי לקבל אשרת־כניסה למדינה שבה הם מקווים "לעשות את המיליונים" בתוך חודשיחודשיים.

הימנים, שרורשים נוכל תייר להראות לפחות 700 דולרים כנגד אשרת שהייה בת חודש, אוכלים בדרך כלל זות הלוקש, ואולי אינם מתאמצים כלל להקיאו, ומטביעים זות החותמת בדרכונו של ולתייר המכובר העומר נוולם. בעטר ווורש חורשים, כאשר אותם ישראלים מחוייטים ומצוחצחים יעברו את היקורת ההגירה לצירה . השני, שוב יהין כמכנסי הג'ינס ועם הוקך הפרוע, אבל הפעם גם עם עור כמה אלפי דולרים בכים: חם עברו ביפן ד'עשו את זה" - כמו שעושים בל דבר במרינה הזו בנדול מאור.

על בדרעות שוקיו זקיוטו, במארקים ובתחנות הרכבת התוחית ר של אוסאקה, בעול חשרה ובקרכי התעשייה של יפן, אפשר לצוור

גרוד בחופשה מהצבא, טיים פנטום, עורך דין, אדריכל, בעל תואר "מסטר" במינהל עסקים וכמובן מטיילי והתרמיל - כולם עם תמונות האלומיניום, בין הטיפות ובין האצבעות של משטרת ישן

אלפי ישראלים שבאו לעכור בארץ הין העולהן באנים שעבר, פרח הרוברבן ומיליוני יפנים יצאו לחגוג עם הפריחה רודה ברחובות ובפארקים, יכול חיה צילום לוווין לאחר לפואת ישראלים הפזורים בעת ובעונה אחת ומוכרים תמונות בארכעת

ההגירה היפנים נמאס לאכול את הלוקשים.

שהקימו ביפן נשלוש חשנים שעברן סניפים מחתרתיים לקניית התמונות והפצתן לישראלים המוכרים, אומר שהעסק הולך ונהפך צפוף מדי, בוטה מדי. "המיצוץ יבוא", אומר איוי, אבל הוא יורע ששמו ושמם של ששת המפיצים הישראלים האודיים רשום באותיות גדולות של תקווה ביומני מאות הישראלים היוצאים עכשיו פגל השנתי הקבוע ויול־אוגומט) למזרת הרחוק. בשבילם, האלומיניום: שמפיצים איני, יניב, דני, משה, עדן, אמיר ואלי הוא החמצן לטיול

מה שנהפך בפחות מארבע שבום לעסק ישראלי תוסס ומכניסו

בפנקסיהם של מפיצי התמונות האלה רשומים כבר שמות של

הטדקים הראשונים כבר נבקעו, וגירושם, לפני פחודש וחצי, של כעשרים ישראלים מוכרי תמונות היישר מהמדרכה בהירושימה לאולם היוצאים בנמל התעופה, יכול אולי ללמד שלשלטונות

איזי, ("רק שם פרטי, בבקשה"), אחד משבעה הישראלים

חותל דווקא ביוומה של יפני צעיר, תושב טוקיו. ונוא הראשון שוכש מבית דפום לונדוני את הדפסי האלומיניות ושלח אנשים שימכרו אותם ברחובות ברווח של במה מאות אתוזים. יודע יפני נפש בחמתו: חתמונות הנוצצות של גשר הוהב בסויפרנצימקו או של ליצנים מגוחכים במלבושי קיטש דיברו לליבם של תני עמו

נטר, אדיבות, חיבה

או שישראלים צעירים ודלו שקלים החלו לתור את ותיולם במעצות ארובים. חם מחמשים דרבים חדשות שאת חסיול בעבודה. ימן היא יעד רודש יחסיה, שקדמו שתעולות, אלאסקה וניו-יורק, עם מעט מול טוב ומעט זה אמשה כיום לעשות חדבה כסף בכל מקום, אבל אין

after many

כ־65 סנט), נמכרה ליפני ברתכ כאלף וחמש־מאות יו (כ־10 דולר),

והכניסה כשמונה דולר לכים המוכר וכשלושה רולר לכים המפיץ.

made in תמונות שהושמו במסגרות מצועצעות במיוחר,

Japan, נמכרו בכאלפיים ין והכניסו לכל הצדרים סכומים גבוהים

קשר הישראלי נוצר עם כואו ליפן של משה ("בלי

שמות משמחה, בכקשה"). משה, מצוייד באשרת־שהייה

היפני ותוך ניצול העוברה ששהותו ביפן אינה מוגכלת

למספר חורשים, יכול היה להיכנס עימו לשותפות ולהפוך את

העסק הקטן והטולידי למכרה זהב. הוא ניגן בחליל הינים בפני

אלפי הישראלים שהגיעו לשם ושחיפשו, כמו חמיר, כסף למימון

המשך טיולם בעולם. יפן נהפכה מיד, ומטיבות ברורות נראה

מסגרת), לתחליף מוצלח במיוחר לעבודות הסרך באוטטרליה או

החבר". הדירה ביפן, כה עסקו משה ואנשים נוספים כהרבקת

ישראלי שהגיע ליפן. מספר הטלפון של הדירה הופץ בכתייהמלון

הזולים כהם מתאכסנים מטיילים בכל מרינות המזרח הרחוק,

ואפילו בחנות "למטייל" בחל-אביב, כסים היציאה לכל מטיילי

מחקשרים לדירתו של משה עור מנמליהתעומה, מחקכלים שם

רבים מהם הם היו נוחתים ביפן כמעם בכיסים ריקים,

(המשך בעמוד הבא)

התמונות והכנסתן למסגרות, נהסכה כתובת ראשונה כמעט לכל

משה, בחוש עיסקי מבריק, שיחק את תפקיר "הביונס"מן

באתרי הריג של אלטקה.

ממושכת לצרכי לימודים (קארטה), הכיר את הבחור

בריקולו ליפוס רוצום - מם מועלום בתקיסות ותגירוש

באהלאן וסהלאן וחברי, זוכים בעצות חינם לטיול ברחבי יפן, המלצות והפניות לבתי־הארחה זולים, מסערות פשוטות, אפילו ארנים את הצד הנוצץ שכחיים, ביתור כאשר הוא ניקשר לנופים שמנר לים ולארץ ההבטחות הגדולה – אמריקה – שהדולר שלה משם כורע ברך בפני חין אבל כל השאר עריון טוב בה הרבה יותר

סיוע בשבירת רכב. מצויידים כשלל עצות ובכמה עשרות תמונות ומסגרות, הם היו יוצאים מדירתו של משה לרחובות, פורסים את חשנה, ללא מסגרת, שעלותה למסיק היתה במאה ין (כיום

"החברים הכי ,טובים שלי שטיילחי איתם בהימלייה, נהפכו כאן לאוייבים. פתאום לא היתה להם בעייה להכנים לי בוקם כדי להרחיק אוחי מנקורות המכירה ישלהם".

"קשה תאוד להרגיז את ה"אקוזה", התאפיה היפנית. צריך להיוח איריום אֹמִיתי כדי להוציא אותם מהכלים. אבל ישראלים שולתחו את החבל יותר וגדי ראו שהם יודעים גם לבעום בדוכני התולונות".

"ליפני קשה לומר ילאי, במיוחד כשהוא שתוי. אנחגו אורבים להם ליד המוערונים, מושכים אותם בעדינוח לדוכן ותשכנעים אוחם

אחרי כל ההוצאות דולרים בחודש".

25 Bipebia

सावध्योव 24

זו פורנגרפיה זו?

כל מי שביקר ביפן, יודע שאפילו עתונים עם פורמניפיה "לגיטימית" כמו "פלייבוי" ו"פנטהאוז" ומכרים שם בתרוום יפני אחרי צנזורה קפדנית. יפני, אפילו כשהוא שיכור, לא ייראה בפומבי כשהוא קונה ו/או קורא דבר פורנונופיה. שבועונים כאלה נמכרים מתוך מכונות אטומות, באופן שלא ניתן להבחין בתמונות השער שלהם. מכירת תמווח מודנוגרפיות ברחובות יפן היא קודם־כל ולפני תכל התאנדוה כלכלית של מי שמתכוון לעשות כסף.

מה כן מוכרים חישראליםז גשר הזהב, דמכו, תמונות על חתולים וליצנים – אלה הפופולריות ביותר. אם שתיים שלף התמונות המציגות נשים תשופותיחוה הן פורנוגרפיה - ומוס של בוטיצ'לי היא פרסומת לסרט כחול.

העסק שבשנה האחרונה נהפך מכרה זהב כמעט לכל העוסקים נו. אין סכסוכים בוטים בינו לבין ה"וותיקים", אבל את אי הנוחות שחשו בשל כניסתו של גורם זר לשוק ביטאו בתגובה מיירית כל הורדת מחירים: תרגיל ירוע למלחמה בטוחר הקטן.

איזי הגיב בטקטיקת "היתס האישי": הישראלים שמגיעים אליו זוכים לא רק בעצות חינם ובחיוך סחבקי, אלא גם באפשרות ללון -לפחות בתחילת שהותם ביפן – ברירה ששכר לצורך עסקי התמונות. הלינה, כמוכן, חינם – וחינם ביפן הוא פיתוי שקשה לעמוד בו. במודעות שפיזרו נאמנין בין בתי ההארחה כתאילנו ובקוריאה, מכריו הצמר איזי־יניב על: "יחס אישי" כצר הפיחוי הגדול מכולם: "עבודה ברווח של 500 דולר ביום".

נכון לעכשיו, איזי מאמין – וגם מתחריו מורים בכך – ששלנ ההבקעה הסתייים. בשבועות שעברו ניסו לפחות ארבעה ישראלים גוספים לחרור ל"מחתרת המפיצים", אבל קיפלו זנב. רק חדש אתר, אלי שמו, אומר שכאמתחתו מהפכה אמיתית: הוא יקנה את התמונות מכית־רפוס בהונג־קונג כרבע המחיר, וישכור אפילו אח מחירי הדמפינג הגוכחיים של קודמיו. הזירה מתחממת, וכולף שואלים רק מתי יחליטו שלטונות ההגירה של יפן לככות את האס. איזי אומר: "הם יורעים הכל, אין להם שום בעייה. אם ירצו להפסיק את החגיגה - יוכלו לעשות זאת בכל רגע. השאלה היא רק מתי יבוא הפיצוק".

חודש דצמבר שעבר זה היה קרוב. שני פרסומים בעחון יפני בשפה האנגלית ובאתת מרשתות הטלוויזיה הכנים את שגרירות ישראל בטוקיו למהלך של התעניינות גוברת. יש אומרים גם, ואיזי מכחיש, שאפילו ביאקוה התחילו לדבר על "מאפיה" ישראלית עצמאית מרי. המפיצים הולו לחוש חשופים, ובקרב הישראלים ככר נפוצה שמועה ש"זהו וה התגיגה נגמרה, ומי שתכנן טיול על־סמך הרווחים הצפויים ממכיות התמונות – יכול כבר לעשות 'בוקינג' לטיסה ארצה", אבל אותו ת מולד היה חוק מכל, המכירות גברו והעסקים מעולם לא היו טונים יותר. בטוקיו מחכים לפיצוץ הכא.

בינתיים עוד ועוד. איזורים ביפן מוגדרים "מסוכנים למכירה". בנוסף לטוקיו, גם ערים גרולות אתרות כאוסאקה והירושימה שוב אינן מבטיחות קבלת־פנים אוהרת לרוכל הישראלי המתנחל על מררכותיהן. מפיצי התמונות דואגים להזהיר את הישראלים

איזי, שמחזיק עכשיו בטוקיו שתי דירות, אחת למגורים והשניה לעסקים – סבור שבורל דומה צפוי גם לון "הסיכון מחושב", הוא אומר, "כל יום נוסף שלי ביפן הוא רווח נקי, אפשרות להנות

אבל בינתיים העסקים בעיצומם, ובעבור הישראלים המוכרים - כל יום עסקים נוסף מיתרגם בדרדיכלל לכמה מאות דולרים. שיטות המכירה משתנות מאדם לאדם, וכמו שישנם כאלה שממס "נולדו לרוכלות", קיימים גם רבים אחרים שנכשלים. איני אומן שעל כל הצלחה ישנו לפחות כשלון אחר. הצלחה, כמושג הישראלים ביפן, היא רווח נקי – אחרי הוצאות מחייה וטיול - ישה לפונות 3000 דולרים בחודש; כשלון הוא רווח של 1000 דולרים

ישראלי שעולה על דרך התמונות מקבל יערכת מכירה" תמונות, מסגרות, מחצלת לפריטה ושלט בשפה היפנית. מי שמבקש מקבל גם "תעודת מסבן": שלט המכריו משהו בנוסח: "אני סטורום. (רומשר בעמוד 126)

דוכן המכירה עוד באותו יום או כבר למחרת בכוקר, אוויר ראשון לנשימה כמרינה שהכל בה עולה כליכך ביוקר.

ריח ההצלחה משך ליפן ישראלים נוספים שהחליטו להתחרות במשה כמפיצים. ערן ואמיר, שני אחים, קטעו טיול במזרח ונכנסו לשוק כמתחרים ראשונים. אחרייכן הגיעה אתי, שנשברה ומכרה את ה"זכריות" לאיזי, ובומן האחרון מנסים רבים את מולם באותם עסקים, אלא שה"גדולים" - משה ושותפו דגי, אמיר ואיזי -מורידים מחירים כדי לעצור את הזרם.

ם אינם ששים לרבר עם עתונאים. שני כלייתקשורת ביפן כבר עלו על התופעה. שלטונות ההגירה יודעים 📠 🛦 להפסיק את הכל ומסוגלים לעצור את החגיגה בכל רגע, ואפילו שגרירות ישראל כבר בתבקשה להתערב. כניסתו של ערן ליפן נאסרה ואחיו אמיר נאלץ עתה לעבוד עם שותף אחר. מפיץ חדש, אלי, מאיים לשכור את השוק במחירים במוכים שאפילו הגדולים לא יעמדו בהם. הוא אומר שאיתר בית־דפוס בהונג־קונג כו ניתן לקנות את אותן תמונות במחיר אפסי.

הנסיונות לדכר איתם לצורך הפרטום בעיתון היו חסרי תקווה. משה לא הגיע לפגישה שנקבעה ליום שישי לפני הצהריים ו"הוא שומר מסורת ועוסק בהכנות לשכת", התנצל מישהו בדירתו), דני הבטיח להתקשר ונעלם, אמיר לא רצה לרבר. רק איזי, שיחר עם יניב נכנס לעסקים לפני כחצי שנה, הסכים להתראיין: "אני רוצה להבהיר שאנחנו לא פושעים, שזו פשוט הררך היחידה שלנו לחסוך כספים, לראוח עולם, לשלב טיול בעבורה שאינה גורמת גוק

איזי, בן 24, הגיע לחפקירו – שלא כקורמיו – מ"דרגי השרה". הוא נחת ביפן במסגרת טיול במזרח הרוצק הקלאסי, התכוון

באכוב שעבר, בעת פריחת לפוזות 200 ישראלים רופזורים בעת ובעווה אחת ומוכרים תמונות (כצילום) בארבעת האיים המרכזיים וגם בערי העדה.

איזי: "נכון לעכשיו,

הזירה מתחממת.

השאלה היא רק

שלשונות ההגידה

ולתי יחלישו

התגיגה. הם

יודעים הכל,

ויכולים לעשוח

זאוז בכל רגע".

הדוברבו, אמשר היה לאתר של ימן, גם בערים הגדולות

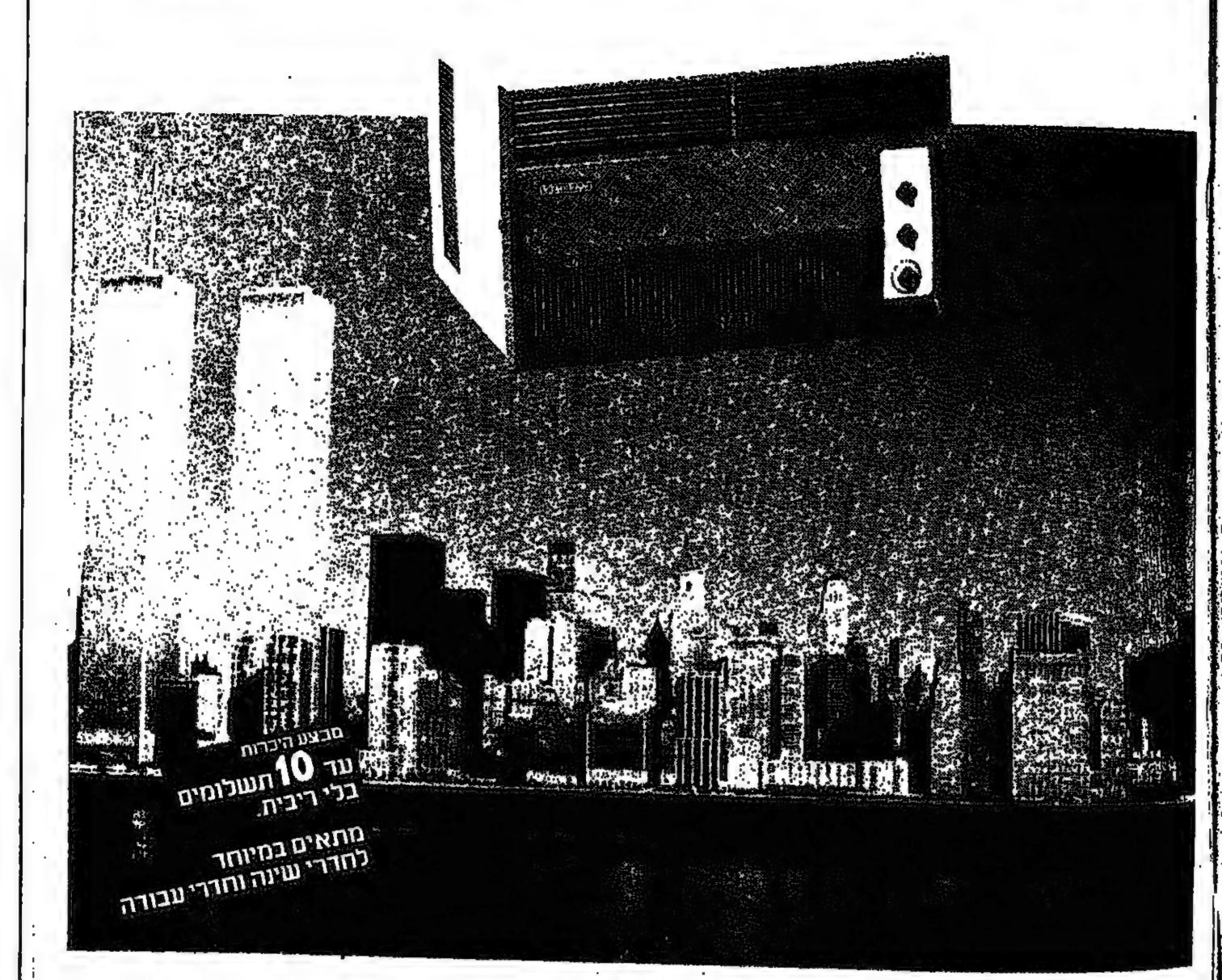
המתייצבים כמשרדיהם וממליצים להם לפנות לערי השרה, להישאר שבועיים, לא יותר, אבל התאחב במדינה ובעלמה יפנית למקומות המרוחקים והנירחים יותר. והחליט, להאריך את שהותו. כמו ישראלים רבים אחרים גם הוא שילב טיול באיי יפן עם מכירת תמובות בערי השרה. כאשר חזר עשרים ישראלים שרחו את ההמלצה ופרסו דוכנים במדרכות הירושימה, גורשו מיפן בחודש שעבר. שוטרי ההגירה תפסו אותם לטוקיו עם כוונה ללמור קארטה ולגור בעיר הגרולה, היה מוכן בשרוול והוליכו אותם צמור־צמור מהמדרכה היישר לנמל־התעופה לתת ידיר בכל עבודה, "אפילו שטיפת כלים", שתאפשר לו את הלוקסום של מגורים באחר המקומות היקרים ביותר בעולם.

המיפגש עם אתי, בתורה ישראלית שניהלה טוכנות מתחרתית להפצח תמונות, אימשר לו לוותר על שטיפת כלים ומלצרות. אתי, מהמרינה הנפלאה הואת ולהמשיך בלימורי הקארטה". רוויה בכספים, שכורה מהצבורה הקשה ל"ימים ולילות של עיטוק מסובך בהכרחת התמונות ליפן, הרבקתן ומגע עם חישראלים המוכרים שאינם מן האנשים הנוחים בעולם"), לאור שהרימה ידיים בפני התחרות עם "הגדולים" משה ודני, ערן ואמיר – החליטה לפרוש ומצאה את איזי במצב־רוח מתאים לנפות למלא את מקומה. "אין שום ספק שסיכויין של ישראלי המוכר תמונות בקרן הרחוב לעשות את המיליונים, גדולים פי כמה מטיכויי המפיץ – אכל כדי להשתקע בטוקיו בעבורה קבועה זה היה הפתרון האיראלי בשבילי";

איזי, איש רחבימימרים שקולו עמוק, מקרין על־אף זאת עדינות וגינוחות. הוא משחק את תפקיד הביונסימן כאילו נולד באחר מרובעי העסקים חגועשים של שוקיה כניסתו ל"מחתרת" הוציאה משני הצמרים, משה ורני, ערן ואמיך - את הבלעדיות על

הצגת בכורה בישראל של ימוגן הסיבובי שמסובר את ארהיב:

עכשיו גם בישראל הרחבת קו חיצור מאפשרת לתדיראן לספק עכשיו המדחט מופעל בתנועה סיבובית חלקה. את חרוטארי גם בישראל. פעולה שקטה, ללא ויברציות, ניצולת גבוהה.

חייג עוד חיום לתדיראן מזגנים סניפי תדיראן: תל-אביב 03-5420304, חיפה 14477-04, ירושלים 22-710221,

להשיג ברשת בית המזגן, שווק חוגן ת"א, סלון סבויחולון ואצל סוחרים מובחרים.

באר-שבע 16561-057

הצלחה עצומה בארה"ב תדיראן רוטארי פרץ לפני שלוש שנים לשוק חאמריקאי עם יתרון אמיתיו כדוגמת חמוגנים חיפניים, מדחס רוטארי שקט ויעיל לאין ערוך ממדחסי חבוכנה. ההצלחה לא איחרה לבוא: עד היום נמכרו בארח"ב עשרות אלפי מזגני תדיראן רוטארי. חמפעל בישראל עבד במלוא חתפוקת

וחטכון באנרגיה.

מוגן היצוא הנמכר ביותר בישראל

Ripepin 24

בפנאי הישראלי הוא הרביעי אחרי אכילה, טלוויזיה,

ומוסיקה. התפטרתי בעברית נכונה. אחרייכן המשכתי בעשיית סרטים לפרנסתי. כתבתי תסריטים לפי הומנה ("בנות", "הקרב על דוועד", "אירית עירית") ועוד שניים־שלושה תסריטים שטרם צולמו. בו בזמן שיחקתי במספר טרטים. האחרונים שכהם היו "מאחורי הסורגים" של אורי ברכש ו'ער סוף הלילה" של איתן גרין (וגם תפקיר קטו כ"מחץ הדלתא" של גולן. אבל זה לא נקרא סרט אלא המגנה פאשיסטית שעלתה למעלה מעשרה מיליון דולר בכדי שהבמאי יוכל לשחק עם המכשיר האהוב עליו – המגאפון). ב"עד סוף הלילה" (סרט שייצג את ישראל בפסטיוואל קאן) הורדתי את המבקרים על הברכיים. הם נאלצו, אחרי עשרים שנות עויינות, להודות כי מרובר בשחקן שיקורע" את המסך ומביא אל הקולגוע אוטנטיות וכאריומה. ואכן, מתוך 32 הסרטים ששחקתי בהם עד כה, היה זה הראשון שהייתי מוכן להודות כי אני טוב. ברור שמלבר המבקרים לא היה שום גורם שפירגן לי. אחרי קרוב ים שנות יצירה לא זכיתי בכינור דוד לסים מרטים וכ־15 שנות יצירה לא זכיתי בכינור דוד או בפרטי האיכות של תעשיית הסרטים. קונצנווס של

שנאת דיין ששמו אינו מתחיל במשה. חיי האישיים הצטכרו לדמיימוונות ורבקות כילרים. איוה כוח שמיר גרם להם להתעלם מעקשנות העתונות והציבור לשאת את אביהם מן האמנות אל טורייהרכילות. הם, מצידם, התעקשו על אבא נטו, ובכך נהמכו לשלוש הסיבות לחיי ויש לי בנוסף, במילנו, ילדה בשם אסיה, שאמה התעקשה ללדת ולגדל כלא קשר אלי. היום היא ככת שבע. כל מה שיש בידי הן תמונות של הילדה היודעת כי אני אביה, ויש רגעים שהייתי רוצה לראותה עם מעט האיטלקית

כל הטיכום הנ"ל החרוצץ במוחי, טיפק לי שפע של תירוצים להריח קוקאין, לשתות, לאכלם את הגוף בכדורים. לעבוד על בסים של כדורי־מרץ, לחפש תירוצים נוספים לחיי מלבר הילרים. היה לי ברור

שאין סיכוי לעבור את מחסום השם ומקום המירבץ - הטבעי שלי – כמו איזה סוג נדיר של תאוימים בעמורי "לאשה" ו"רחל המרחלת".

התחלתי להטתגר, תוך שאני טורף מחדש את תקופת לימודי הפילוסופיה באוניברסיטה מהפרה־סוקראטיים ועד ויטגנשטיין. אבל מכל הפילוסופיה של הזמן החרש, מצאתי עצמי "בבית" אצל קירקגור, היידיגר וניטשה. האנשים שקבעו כי את האור בקצה המנהרה אתה המדליק, וקצה המנהרה, כמו שערייהצרק של קפקא, הוא בעצם קיר אטום. אנחנו רק חכורה הנעה עם פנסידרות. אחרים מגששים אחר המשכנתא, אחרים אחר דרגה, ואנשים כמוני אחר הצדק האישי. מכל החיפושים, מה שמצאתי בתיבתיהרואר היה צויקריאה.

צו הומין אותי לחירוש צניחה. אין זה המקום לספר את תולדות הגרור המופלא של הצנחנים אליו הצטרפתי ב־1972 (לאחר הסדיר, שהיה מלאכת מחשבת של בתייסוהר. ריתוקים, סירוב פקורות ושנאת האויב שהיה בעיקר הרס"ר, הש"ג, ובעלי דרגות גבוהות). כל זה תוקן כשחורתי אל הצנחנים, ושנים אחרי־כן עברתי קורס־צניחה, שהיה בשבילי מכחן אל גבולות האומץ.

ואמנם הצניחה, בעיני, היא הפחר כשלעצמו המלחמות השונות שהשתתפתי כהן וששת הימים, יום כיפור, לבנון) והמילואים במקומות מסוכנים, לא יכלו לאותו שיתוק, מחנק, סתרוריות, נטייה לרוקן את בני־מעיך, וטימטום מוחלט שמלווים אותך לפני הצכיחה. מהרגע שכו המטום מתקרב על מנת לקחת אותך ואת השק האיריוטי שעל גכך, ואת האמונה שאינה חוט בגודל של תפירה פלום ישלוף החוצה חתיכת מטריה. ואו, אולי תוכה ברקה וחצי ארירות, שבסופן תחכה לך הקרקע במהירות של עשרה מטרים בשנייה גילגול או לא גילגול – את המכה הנוראית

תחטוף, ואו סיגריה.

תרגיל חידוש הצניחה הזה היה הגרוע מכולם.

(רמשך בשבוע הבא)

ירמטו וידרסו כל מי שיפריע להם".

השם בהנחה שאחריו יצולם גם סרט.

מכסימום שער אחורי ב"העולם הזה".

אסי דיון

להרוויח בשיטות דומות את הוצאות הטיול שלהם,

מעצכנים אותם. חיכוכים פרצו בעיקר כאוסאקה

ובהירושימה – שני מעוזי "המאפיה הצרפתית" – וגם

האלימות דיברה. "הצרפתים מסוכנים", אומר איזי,

שלא כנונו, הם כאו ליפן במפורש כדי להתעשר, והם

הסכמתי מיר ויצאתי לדרך ללא מצנה.

או אולי מפני שבמטוס התיישב לידי בחור, שהגיע

שלשום מנפאל ותספורתו כשל הרי קרישנה, והוא

התעלם מן החגורות והקסרה כדראלום בשעתו. יותר

מזה, הצניחה לא עניינה אותו כמו תעשיית הסרטים

הישראלית, ועד לדלת היציאה לא הפסיק לשאול

אותי פרטים על הנגטיב, המצלמות וכו'. רק בעימה

אדירה של המרריכים העיפה אותו לחלל העולם. ואו

יצאתי ברגל הלא נכונה, מה שהרביק אותי לצירו של

ההרקולם ועצר את כל הרבוקה מאחורי, כי המדריך

חשב שנתליתי על כטן המטוס. אבל פרט לוננג

הגילגול על גוף המטום לא קרה דבר, והמשכחי

למטה. המצנח נפתח, אבל מהראש שלי וער ה'חופה'

הייתי בעול בתוך ה"פיתולים" (מצב שבו המיתרים

מסובכים ומקטינים את קוטר התופה, מה שמאיץ את

קצב הצביחה עד כדי סיכון). מאחר שהמצנח הרווני

לא נראה לי, התחלתי להסתובב באוויר בעזרת

הרגליים. בתום הרקה וחצי השתחררו הפיתולים ואני,

נהמכו אצלי לשיטה. במלחמה הבאה אני צונח יר ביר

עם המדריך. הצניחה היא סוג של התגרות במוות, ואני

כבר הייתי בתוך שנת האפס. לא רציתי למות או

להתאבר. יחד עם זאת, הרצון לחיות שאף לאפס. לו

הייתי מת באותו זינוק אומלל, הייתי משאיר אתרי

מנחם, אלוהים, גולן מזמין אותי ללוס־אנג'לס לכתונ

ולביים סרט בעבור חברת "קנון". נאמר לי שיש להם

שם לטרט, אבל אין להם סיפור, והם כבר מכרו אח

נשארתי בחיים בכדי לחזור למשרר ולשמוע אח

כנראה שהכשלונות, לא פחות מכוח המשיכה

כמו שני שקי מלט רטובים, נמרותי על הקרקע.

בתוך שנייה עשיתי את כל השגיאות האפשריות.

וונ מאלומיניום

אין לי כסף לחזור ארצה ללימורי, אנא עזרו לי". מי שמכיר את נפשם הרחומה של היפנים, יודע שזה עוור. ישראלים רבים אינם כוחלים במסכנות הזו ומוחלים על תחושת הכושה. הם מעריפים לקפל את הזנב בפני הין היפני ולנופף בו אחרייכן ברובעי הקניות של סיאול

כמקומות מועדמים למכירה נחשבים - בשעות היום - הסארקים הגרולים, שהיפנים המעונבים ונשותיהם כשמלות הקימונו פוקדים בימי שמש המאפיה מעניקה לורים יחס מיותר. באלפיהם, ובשעות הלילה – המוערונים שאותם יפנים מעונכים, ושתויים קצת, פוקדים בגפם.

"אנחנו יודעים", אומר ישראלי שהרוויה ליך אותם מוערונים 10,000 דולר מהי חורש – "שליפני קשה לומך 'לא', בוודאי שקשה לו לפרב ל'גייו'ין' (הכינוי היפני לזר) ועוד יותר מכך קשה לו לסרב כאשר הוא, היפני, שתוי. או אנחנו אורבים להם ליר הנוערונים, מושכים אותם בעדינות לדוכן ומשכנעים אותם כלי בעייה לקנות תמונה אחת להם, אחת לאשה ואחר לחברה או למארות הממתינה להם ליון המועדון. מספיק שנשכנע יפני אתר, ועשיגו את שלנו – כאשר היפנים רואים שאחד מחבריהם קונה משהו, הם ירוצו ציורי-שמן ממכונת הרפטה בהונג־קונג, ומוכרים אותן בהמוניהם לאותו דוכן ויקנו לעצמם בדיוק אותו ביפן בכ־100־80 דולר האחת.

> לא שכסן־הכל מדובר בעכודה מפרכת. כדי להרוויח, צריך להשקיע במכירה שעות עכורה רבות, כל זה תוך בריחה מתמחת מהשוטרים היפנים שלעולם אינם גוקטים

> > **Bipeaio 28**

ל'יאקוזה' ולא להחווכה. כך עשיתי גם אני כאשר

בעבודות שמן מקוריות שציירו הם בעצמם, והיקנים תאבי־האמנות קונים ושנים. הצרפתים הגיעו ליפן עור לפני שהישראלים גילו את קסמי ציורי האלומיניום, והם מגלגלים סכומי עתק שאין להשוותם לדמי הטיול באלימות אבל בקשתם "להתקמל" חייבת לתענות. כדי לעשות כסף, דרבה כסף, והישראלים שמנסים

ישראלים שניסו להתחכם גילו שהשוטרים היפגים, עם החיוך והכסיות הלבנות, מכירים גם את שפת הכוח. גם המגע עם המאפיה היפנית – היאקווה – נהפך מאינם נורא לחוויה יפנית אמיתית. היאקוויוגרים, שגובים דמי־חסות כמעט מכל בעלי העסקים ביפן, נוטים לבקש גם מהישראלים לתרום את חלקם. דמי התשלום מגוחכים בהשוואה לרווח מהמכירות, והם כוללים גם קבלת כרטים ביקור מהיאקוזיונר חווביב (חייכן כמוכן)

"קשה מאוד להרגיו את ה'יאקוה", אומר איזי, "צריך להיות אידיוט אמיתי כדי להוציא אותם מהכלים. אכל ישראלים שמתחו את החכל יותר מדי ראו שה'יאקוזיונרים' יודעים גם לבעוט ברוכני התמונות. אני, בכל מקרה, מנחה את המוכרים לשלם

> המוכרים לכין קבוצת מוכרי תמונות אחרת שוכחה צעירים צרפתיים הרוכשים בפרוטות תמונות דמויות

("אני הייתי ראשון") הן עניין שבשיגרה. ישראלים שטיילו יחר במורח כחברים, נהפכים על מררכות יפו לאוייבים. "לא הכרתי את החברים שלי", אומר אחד הישראלים, "אנשים שטיילתי איתם יחד נהימלייה, שהיו החברים הכי טובים שלי בטיול, שיחר תיכננו לבוא ליפן ולעשות כסף להמשך הטיול - פתאום מנסים להכשיל ולהטעות אותי. לא היתה להם שום בעייה להכנים לי בוקם בפרצוף כדי להכריח אותי לתפום 'מרחק סביר' מנקורות המכירה שלהם".

יחסים מתוחים וקשים יותר קיימים בין הישראלים לכינוי "המאפיה הצרפחית". מרובר נתבורה גדולה של

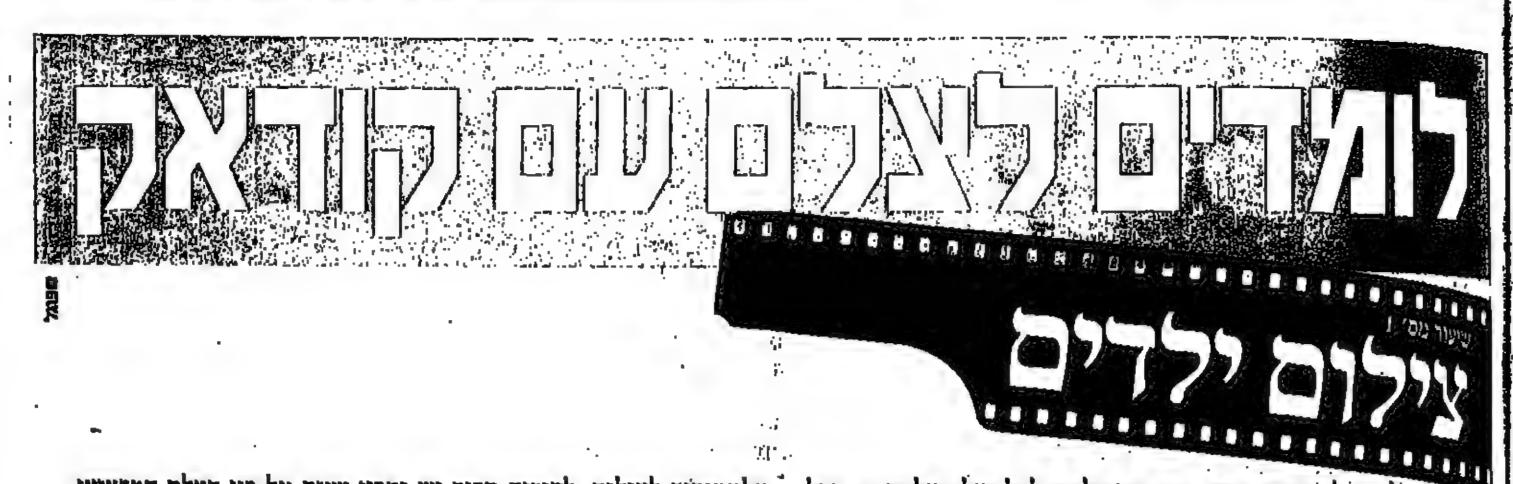
הצרמתים בותנים ליפנים לחבין שמדוכר

וגם בתוך הקהילה הישראלית האהבה אינה שורה מריבות בין ישראלים על סרנות רחוב וסינות בפארקים והבטחה להגנה אמיתית. מסתכר שכיפן, אפילו

ב"בית מיקי" ו"בית יושירה", מקומות הריכוו העיקריים של הישראלים העובדים בטוקיו, מגלגלים את סיפורי ההצלחה על מכירת התמונות ער השעות הקטנות של הלילה, ישנם ישראלים שהפכו את המכירה כמעט לדרך חיים והם מוכנים לשכנע אותך

שאין דרך טובה מזו להכיר את יפן ואנשיה: ישנם שמקללים כל רגע, סופרים את הרווחים ומקפלים את חדוכן כרגע שצברו מספים להמשך הטיול, שם, כיכית מיקי" וב"בית יושירה" ובבתיהם של דני ומשה, אמיר. יואיזי ויניב, מתפללים לעוד כמה חודשים של חסד ממשטרת יפן, משלטונות ההגירה שלה, מהואקחה, עוד קצת – ווהן.

עמנואל רוזן

משחה, ואולם עם מעט עצות ושימת לב — ניתן להגיע לתוצאות טובות

ויון הצילום — שגיאה נפוצה היא לצלם את הזאטוט, כן השנתיים-שלוש.

ממלוא מרום ה־1.80 מי של גובה האבא! הילד מתקבל בתמונה מגומר,

ושוב מאד לבחוד זוית צילום טובה ומעניינת: כדאי לדדת נמוך, לגובה הילד,

מחק הצילום - אם חילד הוא נושא הצילום ואין חשיבות לרקע ולסביבה

שבו מצולם הילד -- רצרי להתקרב אליו ככל האפשר ולמלא בו את מסגרת

שאה נפוצה היא לצלם את הילד מרחוק, עם הרבה רצפה לא חשובה, או

שמים מיותרים - ואו מתקבל הילד קטן מאד בתמונה והולך לאיבוד ברקצ

ו אים הוצר מענה ומרחוק מור. צלם מנוכחו של הילד. וה

(400ASA GOLD DI 31 PA)

יוסרניל או בעזרת מבוק. 200ASA GOLD - סרט רגיש לצילום במגוון רחב של תנאי חאורה

א בעורת מכוק. AOOASA VR סרט רגיש במיוחד לצילום בתאורה מועטה ללא מכוק.

הומו יותר ולחימנע משגיאות נפוצות.

ואי החשיבות.

מאתכלות מלמעלה למטה - חרתי משמע...

לנות ברך או אפילו לשכב על הבטן בזמן הצילום.

אומק, צילום הילדים הוא נושא חביב ופופולארי לכל בעל מצלמה – בכל מלאכותית לצילום, להורים בביח יש יתרון עצום על פגי הצלם המקצועי

שמצלם את הילך באולפן: ההורה יכול לצלם את הילד בטביבתו הטבעית ובשעותיו היפות ביותר, אל תנסו לעשות "כמו" הצלם ב"פוטו" ולהעמיד אותו ב״פוזות״ לצילום - תנו לילד להתנהג חופשי והצטרפו אליו למשחק עם המצלמה ביד. שככו על הבטן אם צריך וכך תתפשר את ההבעות המיוחדות

אל השקנע אה הילר להצטלם צלם אותו ברגשים הטכעיים

המעלת המצלמה - בצילומי ילדים, שנמצאים בתנוצה מתמרת ולא נחים לרבע, טבעי שהצילומים יחבצעו עם המצלמה ביד - ובמהירות חדים בברווה ו עדיון על כן לתשתמש בסרש בעל דגשית 200ASA. המאפשר לצלם במהירות חרים גבודה יותה לבעלי המצקמות עם סידור ידני של מהירות חתרים הצמצם - מומלין לצלם ילדים במחליות תוים של 1/125 שניה אן אפילו ולהתאום את הצמצם לתנאי האוד. לבעלי מצלפות חצי-אוטומשיות עם עדיפות לומן -- מומלה באמורן לקבוע מחידות 251/1 שניה

ラウス ララコ カコラッパ

"כל-גיל" - רהיטים איכותיים יותר, נוחים יותר ובטוחים יותר - לחדרי ילדים.

טוכנויות: תל-אביב: בוכל ניל והי פלחומין 62, 50, 20-839085 מל. 10-839085 מל. 10-227817 מל. מל. 20-327867 מל. מל. 20-327867 מל. מל. 20-719087 מל. 20-719087 מיבי והי אבן ישיאל 5. מל. 20-224950 מל. 20-224950 מל. 20-719087 מל. 20-71908 מל. 20-71908 מל. 20-71908 מל. 20-71908 מל. 20-71908 מל. 20-71908

西西西西河水区217月2411

מי שחושב על העתיד מעדיף את בנק דיסקונט. בבנק דיסקונט כל אחד מקבל יחס מיוחד. הכנס לבנק ותראה זאת מקרוב. תראה מקרוב שמקשיבים לך ורוצים לעזור לך בכל דרך. תראה מקרוב שהייעוץ הוא מקצועי ומהימן. תראה מקרוב שאתה מקבל שרותים טכנולוגיים בלעדיים החוסכים זמן, טרחה וכסף, כמו **טלבנק דיסקונט, מטאור דיסקונט, לוויין דיסקונט ועוד.** והעיקר תראה מקרוב שמבינים את צרכיך המיוחדים, הולפים לקראתך ומקצרים את הדרך.

לכן, בנק דיסקונט יוחר קרוב אליך

+מטליות איפור חינם STAN STAN SE Memory ויטו קרם להרחקת שיער

סבון מירה 140 גר

תלוש זה מזכה

אתכם בהנחה של

n"w 3.00

ועל קניית פיניש 4 ק"ג.

FINISH

בתנויות סופר פארכו בלכדו

גם ללא התלוש תהני ממחיר מבצע מיוחד **רק 12.99** ש"ח

ים נפיער, ולאחדות אפילו "בקבוקים" ופקמצי הנליל המערבי. כולם כאן, והמ" אביב. אפשר לנסוע במיוחד ואפשר להיות שו המערבי. כולם כאן, והמ" אביב. אפשר לנסוע במיוחד ואפשר להיות

עכו. עיר שחיים כה יהודים וערכים במעו־ שהכל בסדר. חיים כאן יחד, בשקט טבעי ובטוח, כמו החלום שלנו על חיים משות־ קי, בלי גלים, שקט בקיץ. ואפשר לשלב כל הארכיטקטורה כאן מרשימה מאוד. בטיול הזה גם שחיה במפרץ עכו. חוף כדאי לראות.

בצומת תל עכו פונים מערבה, עוברים וניגשים לראות את החצר היפה של חאן" משמאל ליד חוף ארגמן. וכנסים לעכו אל-עומדאן שפעם יהיה מלון, מהיפים וווסעים לאורך רחוב כן עמי עד לצומת בארץ. בכיכר יש מסעדות אחדות, ויור־ רחוב ויצמן. כאן פונים דרומה, שמאלה. דים ממנה אל ומל הדייגים והטיילת.

אחרי נסיעה של 300 מטרים מגיעים לח" וים זוהפים את עגלות התינוקות. לילדות לאחר־כך, לתוך הלילה בטיילת. יוםי של והולכים לטייל על החומה הנראית לפני" (מון התלתלים יש סרטי משי לב" מקום. סעו לשם הקיץ. כדאי לעלות למעלה במדרגות המשופי

מאוד, בת 4000 שנה בסך הכל, שעברה "סלאח"א"דין. שם אולמות אבירים, האול" ותתביישו לבדוק את החשבון שיביא הנ" מן שנשים את צורת הבילוי האהובה על בשנים האחרונות שיחזור, שיפוץ וציח" מות הצלבניים התתיקרקעיים שאפשר ער בסוף ההצגה.

> עכן, החומה המורחית כראי לעלות במדרגות

ולהראות לילדים את התותחים מתקופר

נאפוליאון.

לפגוש בו אנשים שהגיעו לעכו ביאכטות שלהם מאוסטרליה.

מאת נילי פרידלנדר

צילמה שי גינות

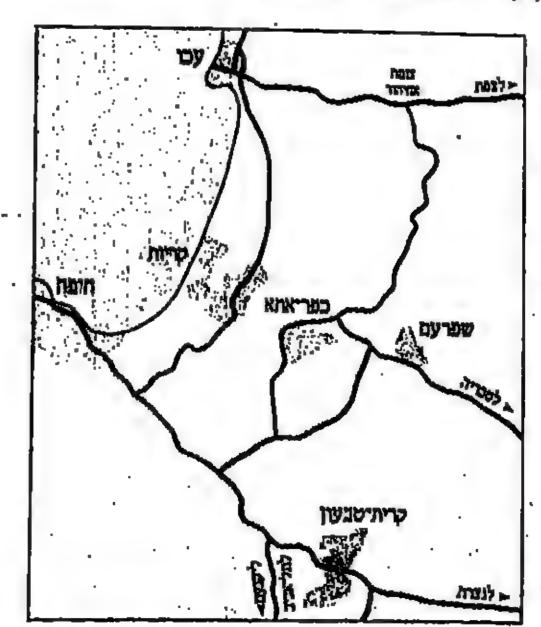
בשיתוף רשות

שמורות הטבע

רב וביחד. וזה שהיא לא מגיעה לכותרות ברחוב הזה גם המסגד על שם ג'זאר פחה העיתונים בשנים האחרונות רק מראה שמשל בעיר במאת שעברה. נותנים לשו־ מר הזקן שקל לראש ונכוסים לחצר עם "הקיוסק" הטורקי, וקירות המסגד המצו פים בארץ ישראל. יש פה גם ים נהדר וני מים שיש בצבעים ובעווים שונים ויפים.

הרחצה נקדא "חוף ארגמן" והוא ממש בכי אחרייכן פונים מערבה לעבר נמל הדיינים. ניסה לעיר, מכיוון חיפה, אחרי הצומת עם אפשר לנסות להגיע אליו עם המכונית. יש מגרש חנייה קטן לפניו, ליד מסגד "סינאן באשה" עם הכיפת הירוקה והצ" ריח, בדרך אל הנמל. מהכיכר הקטנה הזו פונים ימינה, כשעומדים עם הפנים לים,

בוחרים עמדת תצפית על אחד מכסאות בית־הקפה, חאן מרינה. מומינים אצל הני ער הזריו משקה או אבטיח – וההצנה מתחילה. זהו הפסטיוואל האמיתי של עכו. התיאטרון המקומי של האנשים שחיים כאן, ערבים ויהודים יחד, וזו לא הצגת של תיאטרון אחר, אלא החיים בע־ שם הוה וראת פתאום יותר תוץ לארץ כאן כשנמצאים בסביבה. עיר עתיקה יורדים למטה ופונים ימינה לעבר רחוב כו. ככה זה כאן בקיץ. ומרוב שמחה, אל

35 Karalo

לא רוצה לירות בכל אחד, אלוני

ליאביב היא עיר נהדרת לעיוורים: ולגיבנים. הרכר תיחיר שמחרשים בה זה המדרכות. השאר מתפורר. היא מאוד יפה בלילה, מהרגע שמתחילה לנשוב הרוח המורחית. היא מאור סימפטית בבוקר, כשעור לא דואים את האנשים העצבניים, העייפים האלה בלילה זו מטרופולין. ביום רואים בה את המיפגש בין המורח־התיכון למורח אירושה, ווהי עונש מבחינת תפיטת איכות חיים, אסטפיקה, התייחסות לרשות

ברונובות הראשיים של הערים הגדולות במורח אירופה נקי בפקורה. הרחובות הצרדיים – מוונחים. בדיוק כמו פה, כולל שיני הוהב. גם במורוד התיכון אין התיחסות לרשות הרבים, ההתיחסות מתחילה ביוון. הכפרים נקיים, ממופחים, מסויידים, עם צמחייה מתאימה פה תושבים שצמחייה זה דשא ורשא גדל קשה מתקרח מהר, זולל המון מים והוא לא מפה. פה צריך לאלף מקימות בצל, לא רשא, ואפשר להתחיל בשבעת המונים, זה לא רע. עם יבוא כמו הוביסקוס

אני משחדל מה שיותר להיות עם עצמי. לעתים נדירות יוצא לצורך התגודרות או לפגרש חברים. מתנתק מאנשים יוחר ויותר. כך הכל, אנשים עוד לא תניעו בסולם האבולוציה לאן שצריון, אנתנו לא כליכך רחוקים מהצץ, ולכן אנשים נוהים אחרי דברים מתרעבים כמו דגל והמנון. מעט אנשים חגו ויעיונות בעלים ויפים אבל לא ישימים, ואורים מנצלים אותם

אני מעדיף את הבית, עם הסופרים, התעלישים, שביר הרידאו. יש טדר יום כי יש תיגוק ויש כלמים איתם שי אני יוצא לשייל בכוקר וכלילה. בדרך כלל מתקוב

יגאל תומרקין

נולד ב־1933 בגרמניה לאם יהודיה ואב גרמני. עלה לישראל עם אמו כשהיה בן שוחיים. עיקר השכלתו יום תובונית". שנים רבות התפרנס מאחוקת סירות ותפורת מפרשים. ב־1955 בסע למורח נרמנה להכור את אביו, שחקן ופבאי, תקופה משויימת עבר עם ברכט ב"ברליון. אוסמבל" הציו עשרות תערוכות

בארץ ובחו"ל. גד עם אשתו השווה, בנו כן השנתיום ושני כלבים בדירה שכורה ברחוב מאמו, חליאביב.

בים מי466. הכרתי, אהכתין התפרנסתי (תפרתי מפרשים, חורכתי וכו) – חייתי מהים, עד לפני שבע שנים הפלגתי לפחוח ארבע פעמים בשבוע, אבל מאן שכל אלה שברוחתי מהם בדיונגוף הגיעו למרינה - יש

אני אוהב ללכת, לטייל במקומות שבהם לא אתקל במנגל ולא באנשי אורי דביר - ה"בארדים" של החברה להגנת הטבע שלא נותנים להעמיר מעשה ידי אדם כקנה־מידה מול מעשה בראשית. מירבר בלי פירמידות זה לא כמו פירמידות עם מירבר, וגם פירמידות בלי מידבר זה לא אותו דכר. הנגיעה של מעשי ארם כמעשי בראשית היא מבורכת. הקללה היא כשמידכר או ג׳ונגל מכסים מעשי אדם, וקללה עור. יותר גדולה – כשמעשי אדם מכסים לגמרי את הטבע הפיתוי לשפירת הדירה הזו היו שתי וושינגטוניות גדולות שצמרתן נכנסה למהפסת. יום אחד, לפני כשנה, חורתי מירושלים, והנח כרתו או

העצים ביקמתי היחירה היחוד שאמרתו לבעלת הכיח שאם היו עוסרים את העצים כמו שצריד, באוםן מדעי היתה מקפלת בעבורם הרבח בסף. לעבור דירה עם אלפי ספרים ותקליטום, וה סיום

זייתי הוצה להגיע אל המנוחה והנחלה יש ימים שאני תושב על ירושלים, כגלל היות אחהיצ במיוחר כשמה מחליק ואתה מויע ורביק ועיגיר בוערות ואתה ניאה מאיזה חומר מחורבן אתה עשוי. הייתי רוצה בירה שתיצמה אל הים יסטוריו בקומה התחתונה ומעלית ישירה בין השניים, כדי שבכניסה וביציאה כא אחקה באף אחד. או דירה מתחת לפני הקרקע עם חגד שאסדר בה את המיקרו קוסמום שליו אני מאוד לא אוהב חלונות פחוחים ואור חום וסונטרסטי זה שייד לחוץ. בכית אני אוהב כשהאור מעומעם: כך רואים את חצבע טוב יותר, ואפשר להתרכון

אני חסר קואורדינציהן אבל בתמורה יש לו שתי קרוא ולרבר, להקשיב למושיקה ולעבור. בדרויעה? אני מעדיה מוטיקה מאמריה או וומאליה על דמיקה

נאיוו תקופה ובאיזה מקום היית רוצה לחיות: לכל תקופה ומקום הייתי סוחב את עצמי, מה וה משנהו אילו יכולתי לחיות מחוץ לעצמי, הייתי רוצה פעם לשבת ולצפות

מומוע אותרו העובדה שבתוך ראשי יש שלושה שרבים על שני כסאות. מי חון גיבורי ילדותרו יורדי־ים, מגלים, ארכיאולוגים, נוסעים אמיצים. לגיבורים לוקאליים לא היתה לי אמונה.

אלן נינורים ספרותיים אתה מרגיש קירבה: <u>הקונסול ב"מתחת להר געש" של מלקולם</u> לווים. מיוקנו של אמן כאיש צעיר" של ג'ויים.

או מי חיית רוצה לפגושו את הפסל קונסטנטין ברנקוזי, סקיפיו אפריקנוס, סולימאן ושאר, מיכלאנג'לו, את האפיפיור ליאו ה־10 כי היה לו חוש הומור מיוחד, את נפוליאון, עולסטוי, דירר, ויון, היינה.

מי השוואים שלרו אלה המשחקים את הילדים הטובים ומדביקים לי סטיגמות. נחשים נעור נבש. ויש רבים כאלה.

מי החברים שלך: כל מיני. אמנים, אנשי מדע, אנשי צבא, אפילו מהעולם התחתון, רק שממן האחרון אחד מהם יושב בכלא והשני – אללה ירחמו.

> מו מרנוע אותרי ליטוף. מו אתה שונא לעשותו שדר.

מה אחה מחעבו פוליטיקאים. זיקית על ידם זה כלום. ההבדל בין הטובים לרעים זה בין <u>ווני לא אמת שיודעים להסוות זאת, לבין שקרנים פתולוגיים.</u> מה לא מוסרי בעימיך לעשות לחברך מה ששנוא עליד. וכדי לא להתפחות, אני משתדל ה שמחות לבוא במגע עם אנשים. אין לי חצר, אין לי גרופי'ס, אני לא יושב בוועדות, אין

ויך אחח מפנק את עצמדו <u>עובר שעתיים נוספות.</u>

מה החולשה שלך? <u>אני אומר דברים נכונים במקום הלא נכון, ואומר אותם בצורה לא</u> אווה, בלי ואזלין. זה מעצבן, מביך ומביא לי הרבה אויבים.

מה היית עושה אילו הגרלת הרבה כסףן <u>הייתי קונה כל מקום שמוצא הן בעיני, מעמיד בו</u> עבודה שלי ומשלם לצוות אחזקה.

על פה אתה מתחרטז שלא גדלתי בציוויליזציה נורמלית, בלי שייכות, געגועים ויסורי מצפון, ושאינני מסוגל לנתק את הקשר לארץ. יש לי היסוסים מרובים לגדל פה את ילדי. לפעטים ודמה שלחיות מה כיהודי גאה, זה לא פיצוי גאות. ביחוד כשמכירים הרבה הורים

מה ושראלי בעיניךו כוח אילחוד שמתגבר על פאשלה. אחד שעושה שלוש פעמים וחושב

<u>פעם אחת, וזה במלחמת, בעבודה, על הכביש. וזה גם 'אל תגיד לי, אל תלמד אותי'.</u> שה אתה רוצה ליום הולדתרו שנה פחות. לא יותר.

ה הייה רוצה לשנות בעצמרז <u>להוריד 10 ק"ג.</u>

נמה השתנית במשך השניםז הביקורת העצמית שלי התחזקה. אני יודע יותר את ערד ששי, ופחות איכפת לי מה אחרים אומרים. נעשיתי יותר מתון ביחסי לסביבה; לא רוצה ליוות בכל אחד, אלא בכל עשירי.

מתו זכרון הילדות החזק שלךז הייתי ילד־הוץ בקיבוץ. אחרי שהפכתי עולמות, אמי באה החויו אותי העירה. באמצע הנסיעה, על כביש חסרגל, הצטרכתי מאוד לבית שימוש. אי נושח לנהג ובקשה שיעצור, אחרי ויכוח הוא אמר בקולי־קולות – נו, אז שהילד ירד בני לחרבן. ירדתי, וכל האוטובום נעץ בי עיניים.

אינה חיית רוצה לחעמיד פסלו תחת כל עץ רענו ועל כל גבעה רמה... להגדיר כל חלק של השיץו להעמיד מסל למידבר, להר, לים, למקום הנמוך ביותר בעולם ואולי גם לירושלים,

> יירושנית הישראלית - כלומר ברהאמם ובטהובן. איש מיממונית של מוח המאם שעברה ותחילת מגל אלי אוהב מאחלר, למשל את הרומנטיסנים ל מייון במוסיקה סאמרית, בעימר את שוברט, לא פוני זה נשמע סנומין אבל אני אוהם את

עשהיואת־בעצמר ווה נחשב יותר מאשר לשבת ולתנות מיצירה של המברנהט במקום לעשות את לכר שלח נכון ולחתעניין בסערנות בשאר הויכחים: אין סקרנות, פולם בלאוה, גם ביחסים שבינו

מה זה כדיוק. אם איקס מתפעל, סימן שצריך לשים שכפץ ולעקוף, הייתי רוצה, למשל, לייסד מוערון אנטי וודי אלן. איש קטן, מגעיל, אנטי מאצ'ו, שמושך כביכול את אש הרחמנות, וכל גמדי העולם מתפעלים מהאגטייגיבור המאוס הוה. למעשה הוא השלמה של סילווסטר סטאלונה, ושניהם מבחילים.

והמכקרים, כמה שהם חכמים, אבל כשהם עושים סרט מתברר שאינם יודעים אלף־בית ויוואלי. בכלל חסרה פה חרבות ויזואלית. יש תרבות קישוטית, אורנמנטיקה, מין ניארפולקלוריזם. זה מתבטא ככל, אפילו בחזרה לרת ובהשקפה פוליטית. הכל על פני השטח. זו תופעה כלל־עולמית, אבל מכיזון שבארץ הכל יותר קטן וצפוף, מיטיבים לראות את זה.

האמריקניוציה של העולם זה העונש. ארוחות טלוויויה, מיסרוגל תרבותי, חינוך שטוח, אודיאורויזואלי, מהכורסה. החיכוך הוא לא אינטליגנטי ולא אינטלקטואלי. וכשהוא כוחני, הוא עיסקי ופוליטי. תראי במי בוחרים – החל מפוליטיקאים וכלה בחתני פרט נוכל: רייגן, שמיר, אלי ויזל.

"הייתי רוצה לייסר מוערון אנטי וודי אלן. איש קטן, מגעיל, אנטי־מאצ'ו, שמושך כביכול את אש הרחמנות, וכל גמדי העולם מתפעלים מהאנטי־גיבור המאוס הזה. למעשה הוא השלמה של סילווסטר סטאלונה, ושניהם

בניגור לשירה ולאמנות הפלסטית הישראלית, הפרונה; התיאשרון והקולנוע הישראלי זה אנשים קטנים המחטטים כרברים קטנים של אנשים קטנים וחושבים שוו אמנות. זה רועק, כגלל זה אני שונא גם את עגנון. איש קטן עם כשרון אריר שמחטט חיטוטים קטנים באנשים קטנים. גם לתומאס מאן יש את זה.

אני אוהב ספרים שהם חברים. אוהב אנשי קצוות. מחיתה, מכחינה אקליפית ומבחינת השקפה, עם קאמי, איש הים התיכון. רגיש, מחפש, שואל כל הומן. איש שורע לכאוב. או פון קלייסט. מיכאל קולהאוז, לאן שחצריפת של אדם יכולה להביא את העולם, זה אחד הריברים הנפלאים שקראתי את ג'ויים אני אוהב בנלל כושר הניוחה והיכולת להמריא בזרם התודעה בקלות כוני ולהדת לארץ באותה צורה, ולהתייחם לדח אמנות פולישיקה. אני אוהב את וינה וטלין וקרל שראום ופרוסט וברנר. ומהאמריקנים את ריימונר

הרנטנס שלי האוערה דולם את המוסטרמוררניום. חורי מגווור לומר שאופרה היא האמנות השוסאלית לסר חבל זה הורניה של כל הדברים למבנה המשוחף הבמוך ביותר. ראיתי למעלה ממאתיים אופרות, ואולי אל עשר מהן היה לי יהם שהוא מעל הגיתוך. התפסיד הכרטים ואומה - יאני לא ערוב את הבית בלי ותי -לאחוכתו, ומרת הגבוהה ממנו כשני ראשים. הסיפור, ומוסר ההשכל, השמאלץ, אופרה זו מיפונה איניסיה בואתו מופלים למוצה אינך הואה את זה

מנחם תלמי

יך שהשנים בורחות. נדמה שרק תמול שלשום היא עוד ישבה בבאר ההוא, בדרומו של וחוב הירקון, מדהימה את רעבי האהבה, את פרפרי החשק ופליטי הבדידות ביופייה האקזוטי שהיתה בו תערובת משונה של חן, פראות ווולגאריות. היא היתה מדברת בעגה המונית, מחוספסת, וצחוקה המשתלח היה רווי שיעולים צורדניים. המון יין, המון סיגריות ושימוש לא נכון במיתרי הקול.

הה, מריימה, מריימה. הילדה היפה מהשכונה שבעטה במשפחה, במוטכמות, בבושה ובדחקות ופרצה – מצויידת ביופייה ועזותה – אל עולם ה"מארחות". היא היתה ה"מארחת" הראשונה שתרמה השכונה לעיר, לנוף הבארים האפלוליים. מישהו אמר אז שמרוב בושה ירדה משפחתה מהארץ.

תמיד אמרה על עצמה שהיא "טטייל", לא שותה עם כל מתלוא. רק מי שנחשב מליאן, רק מי שידע לשרוף לילה עם ארנק פתוח לרווחה - זכה לחסות תחת כופיה. והיו לה, טעוו יודעי דבר, שגעון של כופיים. ומי שדבק בה לשעה, ליום, לחודש, המריא למחוזות עוצרי־נשימה. כך סיפרו באותם ימים יודעי דבר, ואנחנו, עולי הימים של תל־אביב, היינו שותים את דבריהם

אח, מריימה, מריימה. אש להבה. מבטים בורקים, רושפי אתגר והבטחות כמוסות. תצאית צרה עם רותך ארוך, רגל על רגל, ביד אחת סיגריה ובשנייה כוסית, נשענת קצת לאחור בתנותה מתריסה. היינו עוברים שם, ברחוב הבארים, רואים אותה בחטף וזוכרים את הסיפורים שהיו ה"גדולים" מספרים עליה. עוברים מהר, הרבה יותר מהר משרצינו. כי המקומות שם היו מחוז אפל

את, מריימה, מריימה. להבת אש צורבת, מדהימה בכגדיה ההדורים, בנעליה מחודדות העקב הארוך. הדרך לביבים הפרטיים שלה היתה וצופה בבגדי יקרות ובמעילי פרווה בתקופה שמכנסי חאקי היו עדיין נחלת הרוב הגדול. עושר מלתחתה התחרה כמעט בעושר לשונה המגדפת. היא קיללה בכל לשון אפשרית וגידופיה היו שזורים ביטויים צולפים וציוריים. קראו לה "המארחת". אף פעם לא בכינוי המפרש והמדוייק יותר של מקצועה. זה היה חלק מן הכבוד שחלקו לה וליופייה האכסוטי.

היא היתה "המארתת" הראשונה שיצאה משכונתה הקטנה. כמעט ילדונת היתה כשהלהיטה את דמיונם ודמם של הגברים בסביבתה. בתקופה שהמלה מין היתה טאבו והמושג חינוך מיני עורר רתיעה ותחושת איינותות, היא היתה מעבירה קורסים על־רגל־אחת לתלמידי גימנסיה "גאולה" שניצבה סמוך לשכונתה. עד כמה שידוע, היו הקורסים, במקרה זה, תיאורטיים בלבד. בדרכה אל ביתה וממנו היתה עוצרת שם מפעם לפעם, לשיחות־מדרכה קצרות עם התלמידים. והללו, מצחקקים בקולניות לחפות על דיגושיהם, היו שותים בשקיקה את סיפוריה, תיאורית והשקפותיה המחוספסות בתחומים הרומנטיים. לרבים מהם היתה מריימה היפה והפראית השראה להויות רטובות

ילה אחד, בשבוע שעבר, על חגג הקייצי של מגנדה בכרם התימנים, העלו את זכרה, הפליגו בנפלאותיה, פרשו מקצת עלילותיה. העלו מובבי העבר הרחוק את הגרמני ההוא שהרעיף עליה מטמונים בתקווה כי תבוא אחריו לגרמניה; את המיליונר האמריקני שהציע לה להיות רעייתו החוקית, ואילו הנדפנית הוו אמרה לו: אוקיי, אני אהיה שלך, רק שלך, אבל לא באמריקה. רק כאן. אני לא ערובת את הארץ שלי. תגידו מה שתגידו, פטריוטית אמיתית היתה הגברת הזו מהבאר הפיותי

ותוך כדי ניגוב חומוס על הגג של מגנדה, אמר מישהו מחבקיאים בתולדותיה ששני דברים ידעה מריימה לעשות טוב יותר מכל האחרות. על הדבר הראשון לא נרחיב ברגע זה את הדיבור. הדבר השני היה, תחפלאו, אפייות ג'חוון. כך אמר המישהו וכל יושבי השולחן שידעו, זכרו או שמעו – הסבימו. הג'חנון שלה, הם אמרו, היה מהמם, אפילו זקנות השכונה נאלצו להודות כי ג'תנון מעשה ידיה של אותה מופקרת ופרועה היה מעבר לומה

היה לילה יפה על הנג של מננדה בכרם. רוח טובה עלתה מהים וריחות טובים עלו מהמטבח. צדוק דאג שהמוג לא יחסר ומיסטר סיומון עירבב לכל מבקש קולה עם וויסקי. ואו אמר מתאום מישהו: אתם מדברים על מריימון ביותי מתי צריך לסגור אותו. הקליונטים החשובים היו בטוחים באילו ושמתה עדן. וחבואדם עוד חי וקיים. ומה היא עושהו לא תנחשו, אצלי. הייתי שותקת עליהם כמו קבר. חצי מלה לא היתה יוצאת החוצה. אם וכולם שואלים, נו, חגיד כבר. והוא אומר, לא תאמיוו, הגברת עושה צדקה. הצחקת אותנו, אמרו לו.

स्रावस्त्रांच ३८

עובדה, עמד הלה על דערנו, עושה צדקה, מצוות. בסתר ובגלוי. מסיועת בדרכה שלה לנערות במצוקה, תומכת בנערים אובדי דרך ובקשישים נצרכים, רבה דיבם של מקופחים אצל שלטונות העיר. את לשונה הצורבנית, שהיתה משלחת פעם באורחים של הבאר ברחוב הירקון, היא משלחת עתה בפקידי רשות שאצלם היא באה לריב את ריבם של הדפוקום והמקופחים.

כך אמר ומיד נשאל: מריימה: אתה בטוח שזו מריימה: מאה אתוז, אמר. ומיסטר סיימון, עם קרחת מבריקה וכוס וויסקי־קולה בידו, שאל: ומה עם שני הדברים שידעה לעשות יותר טוב מכולןז והאיש היודע אמר: ג'חנון היא עושה עד עצם היום הזת. ג'חנון משגע, כמו פעם.

וכשמישהו אמר פתאום, באנחה משתוקקת: אח, כמה שבא לי עכשיו ג'חנון אמיתי – האיש היודע העלה על פניו חיוך של מפתיען ואמר: כמה שווה לכם עכשיו ג'תנון ישר מהמחבת של מריימהו כל המבטים הופנו אל צדוק המחייך תמיד, והוא המשיך לחייך ואמר: בקבוק שיוואס. שים בקבוק, אמר האיש, אני הולך להביא את מריימה.

צי שעה לאחר מכן חזר. עם אשה כסופת־שיער כבת שישים וחמש שנשאה בידה האחת מחבת קטן ודבוקת בצקים עטופה בנייו פרגמוט. בידה השנייה החזיקה צוצות מלאה בסחוג. רחש של פתיעה חלף בין יושבו השולחן: מריימה.

לא עוד צעירה חצופת מבטים ואברים. לא עוד סערה מינית מהלכת על שתיים. אך עדיין זקופה וזריזת צעד ושרידי יופייה המשתלח נשמוים בקלסתרה. אין מה לדבר, מריימה בכבודה ובעצמה. מלכת המארחות של הבארים שהלכו לעולמם, של חשנים הרחוקות שנמוגו, של הסיפורים המטעירים של פעם. האשה ששיגעה עולי־ימים מיוחמים ובאים־בימים שנפשם יצאה לסערה של מופקרות. מריימה הגדולה בכבודה ובעצמה, שעל רגליה החטובות אמר פעם איש בוהמה וודע: אילו היה בית המקדש ויצב על רגליה של מריימה, קרוב לודאי שלא היה נחרב.

כל יושבי השולחן קמו ונתנו כבוד ל"מארחת" הראשונה שיצאה מתחומי השכונה הקטנה. ביקשנו להרים איתה כוסית לחייה, בריאותה ומעשי החסד והצדקה שהיא עושה היום, אבל מריימה אמרה: קודם כל הג'חמון.

אמרה ופרשה למטבח עם המחבת שלה, עם הבצקים שהביאה מכיתה. כבר נאמר כי שני דברים היתה עושה מריימה טוב מכולן. לגבי הדבר הראשון – אין לנו קבלות. לגבי הדבר השני, הג'חנון, אנחנו מודים: מהטובית והמשובחים שבאו אי־פעם אל פינו. מה שהביאה לשולחננו היה ג'חנון עגול, שזוף, פריך בחוץ ורכיך בפנים, שמנוני אך לא ספוג שומן, לא עבה מדי, לא דק מדי. והטחוג, תיפח רוחה, הסחוג שהביאה בצנצנתו מדורות השטן ריקדו בי בשלהבות נסתרות של צריבה ריחנית.

אכלנו ושמחנו. שתינו עם מריימה הצדקת לזכר ימי המופקרות העליוים שלא ישובו עוד. וכטוב לבה במשקה ובחיבה שהורעפה עליה, אמרה לוו מריימה ש"הבנות" של היום זה לא מה שהיה פעם. היום, אמרה בצרידות בוזלולת, היום ה"בנות" הן פראייריות, שורפות את עצמן, חיות כל הומן -תסלח לי – בתוך חרא. אני, כך אמרה מריימה, ידעתי להנות מכל רגע. לא נגעתי בטמים וכל השטויות האלה, לא היו לי ארטים. אני החזקתי רק גברים

זה לא חוכמה שהגבר יודע לפתוח את המכנסיים. הוא צריך גם לדעת לפתוח את הארנק שלו. ואם הוא לא ידע, אז לימדתי אותו, אחול־בלאעתו אוח, אותו איך הם היו פותחים את הבוחטות ושופכים עלי את כל הג'ובות שלהם. ואני, כל מה שהרווחתי מהם, שרפתי בכייף. אם אני הייתי שומרת על כל הכטף שהרווחתי אז, היום היה לי מספיק בשביל המטוס הזה, איך אתם קוראים אותו, הלביא. אבל אני שרפתי את הכטף כאילו שהוא היה עתונים

אכלתי את האוכל הכי טוב שהיה בארץ הזו. שתיתי את המשקאות הכי יקרים. עישותי רק סיגריות אנגליות. התופרות הכי טובות עבדו בשבילי. מה שראיתי בז'ורנאל והתחשק לי, תפרו לי. לא היה לי סבלנות לחכות לבגדים. שמתי להן בוחטות והן עבדו כל היום וכל הלילה ובבוקר כבר היתה לי החליפה החדשה. כולם ידעו מי אני – אבל איך מתו להתחתן אתי, אני לא היה לי הרבה זמן, אז לא התחתנתי הרבת. אבל עם מי שהתחתנתי, היה לו טוב אצלי. הייתי בשבילו האשה הכי טובה, הכי נאמנה.

אוחר יותר, אחרי שהסיחים של הקבאב התחלפו בסיחים של כבדי־אווז ובקבוק שיוואס רודש הופיע על השולחן, אמרה מריימה: אצלי. הייתי שותקת עליחם כמו קבר. חצי מלה לא היתה יוצאת החוצה. אם אני הייתי פותחת את הפה שליו

היה אחד, בחיים שלי אני לא יגיד את השם שלו, איש חשוב, כמעט כל יום תמונה שלו בעתון, מדבר ברדיו, נחייה אחד האנשים הכי חשובים של המדינה, איך בולם היו מפחדים ממנו. אבל אצלי הוא היה כמו חתול קטן. היה מתקפל עלו, מכנים את הראש שלו מתחת ליד שלי. תאהבי אותי, מריימה היח אומר לי, תאהבי אותי, מותק. אף אחד לא ידע. רק אני, הוא והוהגישלו. שתיח בא מירושלים, לוקת אותי, מחכה ואחר כך מחזיר אותי לתל אבים

מריימה תמיד אמרה על עצמה שהיא 'ספייל', לא שותה עם כל מחלוא. רק מי שנחשב מליאן, רק מי שידע לשרוף לילה עם ארנק פתוח לרווחה -- זכה לחסות תחת כופיה. והיו לה שגעון עול כופיים. מי שדבק בה לשעה, ליום, לחודש, המריא למחוזות עוצרי־נשימה.

יום אחד אני שואלת אותו, לא את הנהג, את האיש החשוב שבחיום אני הבנתי אותו. או היום, כשבחורות לפני החתונה באות להתייעץ איתי – באות, שלו מתחת ליד שלי ואומר תאהבי אותי, מריימה, אני שואלת אותוו תגיד לי זנו אחד, אתה יש לך אשה, וואללה אשה קלאסה, גם כן מצלמים אותה בחודש, הוא יעשה טובות בחוץ פעמיים בשבוע. מעחונים, או מה יש לך שאתה צריך את מריימה, ואם אין לך שבוע מריימה

לא אמר שום דבר. רק התאנה מתוך הלב שלו. יאללה, תפתח את הלב שלך למי שהוא מתפוצץ, אמרתי לו, תדבר, אתה מכיר אותי, אתה יודע שאצלי פל פו שאתה אומר זה כמו בתוך הקבר. אף אחד לא יוציא את זה החוצה. בסוף

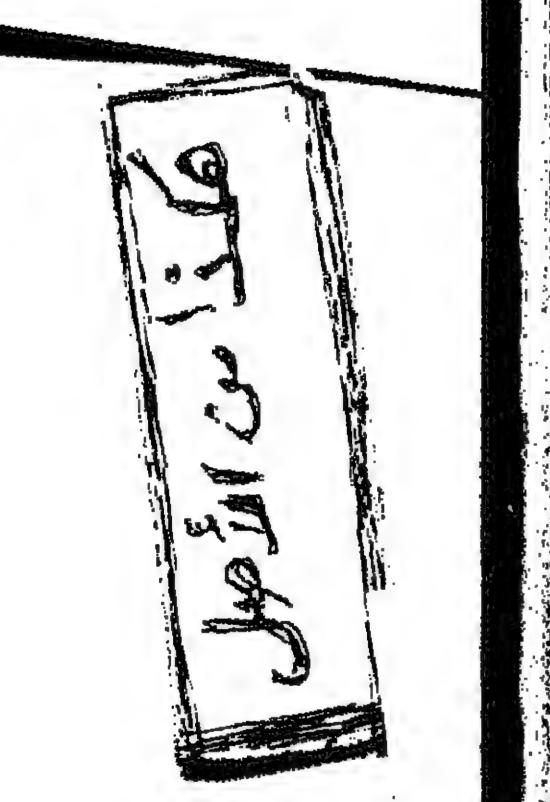
מה הוא אמרן תשמעי מריימה, הוא אמר, לא כל מה שמבריק זה זהב: האשה שלי באמת קלאסה. קלאסה בחוץ, אבל בבית, בחון המיטה כלאות. מה בלאטה: אני שואלת אותו, והוא אומר: בלי רגש, כמו בלאטה. לא וה כמו בלאטה. נותנת לגבר תענוג, כמו בלאטה. פעם בחודש עושה טובה, ומבן או יש לוה טעם של בלאטה, את הבנה אותיו מריימה: וואללה, איר

לא וניד לכם את השם שלו, או בזמן שהוא ככה מתקפל עלי, מכנים את הראש בטרו שבאות – אני תמיד אומרת להן: תוכרו דבר אחד חכי חשוב, אם תתנו לבעל חרא בבית, הוא יחפש את התענוג שלו בחוץ. אם תעשו לו טובה פעם

ה יש לדבר, היה לילה יפה על הגג של מגנדה. היחה רוח קייצית נפלאה ישר מהים, היו מאכלים שגעון והשתייה עלאיכייפאק. היו גם חרבה זכרונות וגם סיפורים מדליקים. אבל לא היו שמות. אם אני פותחת את הפה שלי, אמרת מריימה, האדמה גם כן ופתחת ובולעת כמה אושים חשובים. אבל תכתוב בעתון שלך שלא יפחדו. הם יכולים לישון בשקט. מריימה חיתה תמיד ג'נטלמנית, וגם היום חיא

אז ליל מנוחה לכם, אנשים חשוכים. אין מקום לחששות. ניסינו בכל מיני דרכים של עורמה וחנופה. אבל מריימה נשארה, כמו שהיא אומרת, ג'נטלמנית.

३९ माजहकोत

נמשכת המכירה באזורי החיוג 052 ו-055

טלפון הלחיצים. –

בבואכם לקבל את טלפון הלחיצים הביאו עמכם תעודת

בקרוב פרבון הלחיצים של בזק בכל האדץ

יפו: לתחנת חשירות בבנין מגדל 7 בבאר-שבע טלמון 7536-737

מנויי הטלפון בבאר שבע חשובי הסביבה בימים א', ג', ה' 30.8 - 14.30 בימים ב', ד', ו' 3.8 - 3.20

בימים א', ה' גם אחה"צ 16.00 - 18.30

מנויי הטלפון בכפר סבא, דעננה, הרצליה, הוד השרון וישובי הסביבה

יפנו אל סניף בזק בצומת רעננה טלפון 2655-265 בימים א', ב', ג', ד', ו' משעה 30 עד 12.30 (כיום ה' אין קבלת קחל בשעות חבוקר) בימים א' ח' גם אחה"צ משעה 16.00 - עד 18.30.

נויי הטלפון באשדוד, גן יבנה, קרית מלאכי, גדרה חשובי הסביבה

יפנו אל תחנת השירות של בזק באזור התעשיה טלפון לל2077-055 בימים א', ג', ה', משעה 08.30 עד 14.30 בימים ב', ד' ו' משעה 8.30 עד 12.30 בימים אי, ה' גם אחח"צ משעה 16.00 - עד 18.30

התחוקה קיתם צינורי

ופים שנפלו

٠	
בומה בעד חופש הביטוי, וובות את עבודתו ללא בפיה מוסרית	2124
גומה בעד חופש הביטרי את עבודתו ללא בפיה מוסרית תיים.	תאטרון חיפה מאירן היאטרון מיבד לעשות
וו החותמים והמחתמים.	האדם העובד דעם.
תיים. ין החותמים והמחומים. החברה	ודאי נראה אותן ב.

איך האלת להוציא את פיבת מאווול מון האה אות יצוק צבוב ופאצ פערבם אקורטים יוון

אוון את מייהת להפניד לספר הטוב כון

אר אי פצם העאטחנע אסוכ לאחקן אור אי פצם העאטחנע אוו און אור אוים אר אוים. אני אני און אור אוים אליים. הור שמתן יכול לסרב, אבל לא בכל אחציה. הרי אב ישות המחצות האותנים לסיכלה, ורשיאה האסורים:

: 212 101 PAPA אמצות פרלי אסר אנטישאי

אוטאר בילו אוסר עלוסתו שוצות בדלי אסר אנטי מציים הלע אחצות קדף ווסר פרו אליפיסאו

אתבים ורצויים לסירוב: אופצוב הדוי אסר פאשיסטייי

אוצע באי אסר טרנספריסטי תופולה האאנועה סוליטית

משהו

בישראל גילו תרופה לאיידס שתופעת־הלוואי היחידה שלה היא ריח חזק של שום. כבר טוב. מיליוני אנשים בעולם יפסיקו לאכול שום, שלא יחשבו שהם בטיפול נגד אייידס.

האיטלקים המטומטמים

איזה מטומטמים האיטלקים, ממש צחוק איתם. לאורך הכבישים שלהם הם מגדלים עצים, וככה הם נוהגים כין שתי שורות של אילנות שנותנים צל. לא כמונו, שבכל מקום שבו עץ צומח ליד כביש, אנחנו גורעים אותו.

מפגרים האיטלקים האלה. אני עוד זוכר איך הגיעה הקירמה אל קיבוץ געורי. בדרך אליו צמחו שתי שורות של אקליפטוסים עצומים משני צידי הכביש. זה הבריטים הרבילים שתלו אותם, כשהם שלטו בארצנו כקשיחות, ועשו בה ככל העולה על רוחם מבלי להתחשב ברגשות התושבים. וככן, יום אחר כאו במשורים מכניים עצומים וגדעו את האקליפטוסים. ככלל, אף ישראלי לא יאמין כקרוב שלאקליפטוס יש גזע. הוא מקובל בארץ ככתר של סנדות היוצאות מצידי גדם.

ועכשיו אני גוהג במכונית בארץ מפגרת, שבככישיה יש צל וירק, וממש בכביש הקטן אל כיתי השכור יש שני טורים נטועים, נבוהים וירוקים, והרוח מנענעת כהם את העלים, כאילו שלא שמעו כאן איך צריך להראות כביש. צחיח ולוהט ומכהיק בעיניים. מטורפים לומרי, האיטלקים האלה, אף פעם לא אצליח להכין אותם.

איך יורעים

בחודשים האחרונים אני עומר לעיתים קרובות ביציאת הנוסעים בשרה-התעופה של רומא, ומחכה למישהו שיגיע מישראל.

המון נוסעים זורמים מן הפתח, ואני מכיט כפניהם, מנסה לראות אם הם באי המטוס מישראל או מטוסים אחרים שהגיעו מארצות אחרות. זה שעשועון קשה מאוד. אין כמעט שום סימן מבריל. לא כנגרים ולא

בפרצופים. ממש מרכא עד כמה אנחנו או הם חסרי ייחור. אכל אחרי כמה מקרים של נסיונות מיון נואשים כאלה, פיתחתי לי סימן מובהק שמאפשר לי לדעת ער מהרה מי הם הנוטעים שהגיעו מישראל: אלה שהגיעו מישראל זורחים מאושר.

פניהם קורנות כשהם עוברים את המכם ורוחפים את עגלתם אל עבר חו"ל. הם אפילו לא יודעים זאת, ואולי היו מתפלאים אם הייתי מצלם ומראה להם את התמונה, אבל הם מחייכים לעצמם. מבטם מופנה קרימה בעזרו ובפיווו, ואם האשה שלהם איתם – הרי היא מהרסת אחריהם ובעיניה הבעת אושר שמימי שמסגירה מיר את היעד ממנו המריאה.

שער טיטוס

הוא לא רחוק ממקום העבורה הומני שלי, שער טיטוס. מנורת הזהב של בית המקדש שלנו שחורה עכשיו מעשן הריולים. רק שהאיטלקים לא יתחילו לנקות אותה, כי הם יכסו זות השער הפיגומים למשך שלוש או

וזה מה שרשמתי לי במוח ליד המנורה שהחיילים הרומאים בוזו מקודש־הקורשים בירושלים:

כל ההסטוריה היהודית מביאה שוב ושוב למסקנה שאלוהים נחר. בעמנו כדי להפיץ ניעמים אחת ולתמיר את החוכחה שאין אלוהים.

Straymant 17 FF T O Oct 20 200

דיעה לא גדולה בעמוד פנימי בעיתון: פרופסור דור שולמן, מרצה לסנסקריט, פילוסופיה, תרבות וספרות הודית כאוניברסיטה העברית בירושלים, זכה ב־250 אלף דולר מטעם קרן מקארתור האמריקנית. קוראים לזה "פרס הגאונות". גאונות? הדמיון מתחיל להשתולל. מדובר וראי כאיזו דמות 'תפנית, מישהו עם קוקו וכותונת ארוכה הממלמל מילים לא־מובנות על נושאים מסובכים ומקבל אח אורתיו בישיבה מזרחית על הריצפה. רבע מיליון דולד הוא משלשל עכשיו לאיזה גרתיק רקום. תבקשי ממנו

לעבור דרך הקיר, יעץ מישהו. שכונת קטמון בבוקר קיץ ירושלמי ארצי וחם מאוד. צלצול הפעמון בכלע בין הלמות פטיש הנשמעת מתוך הבית הערכי הישן וכין נכיחות הכלכ של השכנים בחוץ. מישה (מישאל) שולמן, ילד בלונדיני יפה כן עשר, מרחם על האורחת הנכוכה ואומר – את יכולה להיכנט. מעברה השני של הדלח מתנצל על הבלגן גבר צנום וממושקף, לבוש בסדר דייקני, חולצה תכולה בתוך המכנסיים, סנדלים תניכיים על הרגליים. תמונה הודית על הקיר, "תמיר כלניות תפרחנה" של וילנסקי על המסנתר וילד בגובה רשא שצועק עלי "אופניקית, אופניקית" מתרוצץ בין הרגליים. הבית לא מסורר כי הכל כבר מתחיל להיארו לקראת היציאה לשנת שבתון בתוך ימים אחרים. סליחה, כאמת סליחה, הוא מתנצל שוב כחיוך נערי.

נעים מאור, אני דור. שולמן. איפה קוקו ואיפה רחפן. דור שולמן קצח משועשע, הרבה נכוך. מזמן כבר לא מצא עצמו נאלץ להסביר את הא"ב של מה שהוא עוסק בו למי שמביר רק את הסטריאוטיפים, וגם אותם רק מסרטים וסיפורים. בעצם, יאמר בהמשך, כשרעייתו

דוד שולמן. גאון

פרופטור דוד שולמן, מרצה לסנסקריט, פילוסופיה, תרבות וספרות הודית באוניברסיטה העברית בירושלים. גאון עם קבלות. אפילו קיבל על כך פרס. 250 אלף דולר מקרן אמריקנית המחפשת בעולם אנשים שהוכיחו מקוריות ויצירתיות יוצאות מן הכלל. השנה הם מצאו 32 כאלה. שולמן, לא מרחף, עם רגליים על הקרקע, הוא אחד מהם. "מתנה של זמן", הוא קורא לזה.

מאת אורית הראל צילומים: בני גלזר

או הכלב של השכנים, אשתי היא המעניינת בין שנינו. עליה שווה לכתוב בעיתון. הוא לא מכין מה הרעש סביבו. "אני לא גאון, חס־וחלילה, אני מאור־מאור רחוק מוה. הכינוי הוה, 'פרס הגאונות', הוא כיגוי זול,

ברברי ההסבר לפרס הניתן מקרן שהקים איל ביטוח ונבטי דלאיניידי משיקאנו, ג'ון מקארתור שמו, נאמר כי הוא יינתן למי שיהוכיח מקוריות, יצירתיות ויכולת עכורה והכוונה עצמית". על הווכה להיות "מוכשר ומבטיח באופן יוצא מהכלל". השנה מצאו נותני הפרס 32 אנשים כאלה. הגבר הצעיר שמולי הוא

שולמן נע בכסאו באיינותות. לכן, הקרן בודעת בגלל גורל המכומים שחיא נותנת אכל זו יותר מתנה הפרס. "חמש שנים אולי נגמור את החודש כלי

ווו בעצם משכורת אמריקנית טובה לחמש שנים. והוא ניתן למי שהוכיח זאת, בכל תחום – גם מורה בבית־ספר ועובר סוציאלי בשמורה אינדיאגית זכו בפרם. הרעיון אינו לתח פרם כספי גדול שיאפשר לנטוע להואי", הוא קוטע את שטף הפיתוח הרמיוני של מודאפשרילעשות ברבעימיליון דולר, אלא מתנה של זמן שתאפשר לזוכה להתפנות לעשות מה שהוא אוחבן ללא טרדות פרנסה מציקות". עד היום, אגב,

הוא שמע רק על זוכה אחר שניצל חלק מכספי הפרס כדי לקנות בית.

אוברדראפט", הוא מחייך. השכתון שמתחיל בימים אלה, באוניברסיטת ג'ונט הופקינס בארה'ב, תוכנן כבר מומן: כן, הוא מתכוון לנצל את האפשרות הכלכלית לכתוב בנחת כמה ספרים שמתבשלים אצלו בראש, אבל אלת, הוא מניח, היו נכתבים איכשהו, בכל מקרה. שום דבר לא השתנה אצלי עם הפרט, הכל נשאר למי

עצם, כשנודע לו בראשונה שוכה, היה בטוח שזו טעות. אחותו התקשרה אליו מארהים וסיפרה לו שקראה על כך בעיתון. גם אחרי שקראה באוזניו: את חנוסח המדויים של הידיעה עדיין לא השתכנע, רק אחרי ימים אחרים

המורים היו טובים – ונתפסתי. יש כי כנראה מין נטייה מזרחית". כנראה.

פרופ' שולמן: "כדי ללמוד

תרבות שמאוד פולשת".

ימודי הודו צריך עוגן חזק. זו

את השנים ההן הוא זוכר כוורוד. אין לו שום תלונות של עולה חדש, שום קשיי קליטה. הדבר הכי גרוע היה אולי שהעברית שריבר בתחילה היתה מצוחצחת מדי. "אם יש אכזבות, הן ארעו דווקא כשנים האחרונות", הוא אומר, ומנקודה זו יכול לדבר אוטוסטררה על מצבה העגמומי של החברה הצעירה בישראל, והמצב הנורא במיוחד של המוסרות להשכלה גבוהה. סוף־סוף הוא מוצא את הסיבה מרוע בעצם "נשבר" והסכים להתראיין – אולי החשיפה שלו תמקד שוב את הזרקורים בקתררה האקרמית שעומדת,

A That I Mark the wild the Branch Barrelling

לדעתו, בפני פשיטת רגל, ותעוור להציל אותה. דור, סטודנט צעיר בסוף שנות השישים, ממשיך בעקבות המלצות המרצים מזרחה ומתחיל ללמור גם פרסית. האוניברסיטה מציעה תמיכה, מוכנה לממן את הישראלית. אני לא אוהב אותה, היא לא כריאה. התוצאה של הכורח לכחור בגיל צעיר ללמור 'משהו תכליתי' היא אנשים לא משכילים. הבחירה במשהו 'תכליתי' מחייבת ויוצרת חוסר פתיחות".

"הרי בשביל זה הוקמה המרינה", הוא מתקומם, "לא בשביל שנהיה סוחרי נשק. ובזה יש מקום גם לשפות כמו טמילית וסנסקיריט מהן לא ייצא לתלמיד 'משהו קונקרטי', אבל יכול להיות שיהיה בן־ארם. בתקופת הרנסאנם לא שאלו את מיכלאנג'לו למה הוא לא לומר אלקטרוניקה. זה דבר נורא אצלנו, החיפוש אחרי התכל'ס".

ם תעודת הכ.א. בידו הגיע לפרשת דרכים. להתגייסו להמשיך בלימורים? להיענות להצעת האוניברסיטה -שנראתה לו אז מאוד פרועה להשתלם בלימורים הוריים! להתחתן? יו קורם־כל התחתו, עם איילין, גם היא עולה חדשה

למדי (1970), ממונטריאול. אחרי היסוסים, לבטים וסירוב ראשוני אחר החליט לכדוק את האופציה ההורית. "בתחילה זה באמת נראה לי מרוחק ממני, עולם אחר לגמרי. היום זה גם מה שאני אוהב כו". "הכרתי אז מי שהיום הוא פרופסור לתלמור באוגיברסיטת בר־אילן, דניאל שפרבר. בחור ישיבה שבשנות לימודיו הלך שלוש פעמים ברגל מתורכיה להודו. הוא שמע על האופציה שהציעה לי

המקור. "הודו היא מציאות מאור מורכבת. מושכת,

בנוטח 'הילרים הרעבים' הוא שגוי, אבל יש שם בהחלט

סבל אנושי במימדים גדולים. אלא שגם אצלנו יש סבל

גרול, וגם אנחנו קצת קהייחושים כלפיו. ואם אנחנו

מסוגלים בכלל לחיות בעולם, ואנחנו מסוגלים, אגחנו

משפחת שולמן מתכוננת לכקר בהודו בשנח

גאונות. או לא פרס גאונות: האשה תשחלם שם

בתיראמיה של מחול, ואת הכן הקטן אולי יקחו איתם:

מסוגלים גם לכקר בהורו, ואפילו להינות".

תוים על הקרקע. "עוגן חזק במציאות הקיומית", סטיו. המקום האקזוטי ביותר בעיניו הוא דווקא. האוניברסיטה, חשב, כנראה, שוו הזרמנות שאסור לי ידיה ווטרלו שבמדינת איובה, שם נולד וגדל. להחמיץ והיה משאיר לי, ליד דלת הבית, ספרים על חון, ילר טוב איובה, ספג בבית הרבה אירישקייט. הודו. קראתי, ולאט־לאט נכבשתי. אחרי־כן אמר לי פרופטור חיים רבין שעסק במלים טמיליות כמקרא, יקע נעצמו. אפילו שירים בעברית כתב. "אהבת שיש כאן משהו מאור גדול", והעיניים שמאחורי

השות המרכזיות לכחירתו לחיות כארץ. הנריה, ו"המעם החזק נורא שיש לחיים בישראל". מ זו כא לכלות את הקיץ בארץ זכת־חלב־ודכש ש למנה של סטורנטים. יזה שינה את מהלך חיי. כבר עשה דור דוקטורט בלימודי הודו. ארכע שנים של מה לי נרור שכאן אגור". איר יודע ילר מן 17 מה אקרמיה הודית בלונדון, מתובלות בביקורים בארץ

לום לסארה נירחים, איזוטריים, שבארץ הם מעוררי

זביהה אכל כארת"ב הם חלק מחיי הרוח, שהם חלק

האנ מהחיים בכלל", הוא מסכיר. בעיניו הורו היא

יין אנריקה - יש כה שפע כוה של תרבויות, שפות

יהתי, אוצר רוחני שכמעט אין נוגעים כו. וגם הרכה

ינים שועועים, קשים. הוא כוחן את הודו עם שתי

השנה - 1967. חילת מלחמת ששת הימים עוד מחמה על פני הארץ. דוד שולמן, בחור בן 18, בן של הארומא, שניע לאוניברסיטה העברית. אמא, בבית אט שמק יודע שהילד עריין מחפש את עצמו, מקווה לנמפו של רכר ימצא עצמו בחדרי ההרצאות של ניתימני לרפואה. יאבי הצטער, ואולי עריין מצטער לי היום שלא למדתי רפואה כמוהו, פשוט מאהבה לפקות ער היום אני נתקף בנוסטלגיה כשאני נכנס

לנית שלים או בית ברקחת". 'נתחילה רציתי ללמוד מקרא, אלוגיה, כל הדברים הרומנטיים האלה. אכל שוב לחביא ילר להורו, זה פותח דלתות, מקרב אל וים היאשונה ללימודים היתה מעין שנת חשלמות, ונין ויתר למרתי בה ערבית. השפה משכה אותי,

כלונדון, יחד עם עמיתים מכל העולם, התמסר דוד ללימורים הודיים עם התמחות בשפה הטמילית. ילא המרתי את זהותי", הוא מדגיש, "מעולם לא רציתי להיהפך להורי. אכל יש מימד של פתיחות אלמנטרית שוקוק לה מי שבא ללמור את התחום הוה. בדרךיכלל למי שעוש.: כן יש הרכה מוטיווציה. זה תחום קשה ואקווטי ורק מי שיש לו רצון חזק מחזיק מעמד. ובסוף לא יוצא מזה כלום", הוא מחייך. כתזרה לחומר. "בכל זאת, צריך לתת מרחב פנימי לרוח ולא להרגיש רע

שה - אבל הוא אוהב את זה. אוהב את ההתמודדות האינטלקטואלית שהיא תמצית העשייה היומיומית שלו. "בתחילה כשחזרתי לאוניברסיטה היה קושי, כי רק מעט מאוד אנשים עסקו בתחום". וכשהוא אומר "מעט", זה עוד פתות מ"מעט" במושגים של ארם מהישוב האקרמי. "המכון (ללימורי אסיה אפריקה - א.ה.) הוא מקום תוסם מאור מבחינה אינטלקטואלית, ויש עם מי לרכר בתחומים גובלים, אם כי אין מחלקה ללימורים הודיים". הוא גם עשה סיבוב בתפקיד ראש המכון, אבל מול הזיכרון הזה הוא מעווה את פרצופו. איש של רוח,

"הודו היא מציאות מאוד מורכבת. מושכת, דוחה, לפעמים מחרידה. יש שם סכל אנושי במימדים גדולים. אבל גם אצלנו יש טבל גדול, וגם אנחנו קצת קהי־חושים כלפיו".

"ללמוד טמילית זה לא כמו ללמוד צרפתית. בעולם ההודי יש רוחניות אחרת. חלק מהלימורים זה לפתח רגישות לרוחניות הזו. אכל אנחנו לא מכון למיסטיקה", הוא מרגיש, "אנחנו מלמרים את המקצוע כמו כל מקצוע הומני אחר, תוך מאמץ לרדת לסוף רעתם של אנשים והוגי דעות שמשקפים עולם פנימי אחר משלנו. זו המשיכה וזה האתגר. זה דורש יחם של כבור, כלי ררישה להפוך למשהו אחר".

את התלמירים שלו הוא מגריר "ישראלים רגילים", ובמחי שתי מלים הורם לרגע עוד מיתוס שבראי לי ללמוד טמילית. מצאתי ספר של שירי אהבה - מוכר וחביב של ה"מוזרים" שהולכים ללמוד הודית. רק טמיליים מתורגמים, וזה שיכנע אותי סופית. ראיתי אחרי־כן הוא מוסיף "פחות או יותר", ומספר על כאלה שבאים מ"רקע של פילוסופיה, איסלאם או קכלה, במיוחד קבלה". היה לו פעם תלמיר שכאשר שולמו שאל אותו מה מביא אותו ללימודי הודו ("ואני תמיר כני הזוג ארוו את המיטלטלים ויצאו ללונדון, שם שואל, למרות שאם היו שואלים אותי כשהייתי סטודנט – לא הייתי מסוגל לענות"), ענה לו ההוא: "אני כבר מעבר למונותאיזם". התשוכה הפחירה את דוחה, לפעמים מחרידה. אני מאוד אוהב לבקר שם, גם : שולמן. "צריך עוגן חזק כדי ללמור לימורי הודו. וו תרבות שמאור פולשת, והארם צריך לדעת מי הוא ומה היום, למרות שיש לכך היבטים קשים. במרינה שיש בה תרבותו – ועם זאת לרעת גם להתעמק במשהו שונה – 750 מיליון תושבים, גם אחוז קטן מהם הטוכל רעב זה הרכה מאוד אנשים. נכון שהרימני הקיים על הודו

איילין היא חלק מהעוגן שלו. היא שמציבה גכולות, תוחמת תחומים, וכפניה הוא נודר נדרים המגבילים את עומק הצלילה שלו כחומר. "נדרתי לאשתי נרר לפני כמה שנים – אני לא יודע מה יהיה תוקפו - שלא אלמר. שפה חרשה ולא אכתוב ספר במשך כמה שנים". למהז "כי הוא צריך גם לחיות". פוסקת איילין, חר וחלק.

הקרובה. אכל' גם זה כבר היה מתוכנן מראש, פרס אחרייכן, היא מרגיעה את הפרופסור שפוחד מהמצלמה – "אני מצטלם רע מאור" – אומרת לו שהוא דווקא מאוד פוטוגני, יפה. כאמת יפה, וחשיעה שלו בדיוק באורך הנכון. ומיישרת תלתל סרכני.

43 Hinepio

לציבור, כלי אפשרות שהכנסת תבקר את הרכרים בצורה רצינית. הייתי לבר. לא פופולרית. לא כפנים ולא בחוץ. בגלל היותי גם אשה גם פמיניסטית וגם אמריקנית. כשרציתי להקים שרולה של נשים חברות כנסת, התשובה היתה, מה פתאומי הרי כשהצעתי חוק המאפשר הפלה מלאכוחית, הגישו נשות המערך הצעת חוק הרבה יותר שמרנית כשם הממשלה. אכל הרתף החוק ביותר שלי היה להגן על נשים מוכות. במשך שנחיים נלחמתי להעלות את הנושא על סדר היום. כשכבר הגעתי לרבר עליו – התחילו קריאות ביניים ופרצה מהומה. לא נתנו לי להוציא מלה. התחיל צחוק, ווה נמשך לאורך כל הנאום שלי. ואו הציע שלמה הלל להוריד את זה מסדר היום. טענתו היתה שאין בכלל בעיה כזאת, וגם אם יש, זה במימדים לא חשובים. שזה חלק מתופעת האלימות בארץ. כמו בעיה של אנשים שרוחפים בתור לאוטובוס. כאן הוא הרליק כבר אור ארום אצל אנשים, והם הסכימו להעביר את זה לווערה כדי לדון אם בכלל יש בעיה ומה הם מימריה. הוועדה ישבה כמעט שנה. העצוב הוא שאף עתונאי או עתונאית לא חקרו בנושא. להיפך. בעתונים הופיעו

מרשה פויוסן: "לא אהיה יותי ליאופון טריבל, אני צומחת וגדלה".

לא בכל יום אני מופיעה אבל...

"DI" DIFT- "DIRT 712

פשיבת יתר נבוהה ביותר בריבית נמובה במיוחד המשפחתי הבניתר בריבית נמובה במיוחד המשפחתי הבניתר במבית ובשקלים לא צמורים.

"ראשונה בישראל השלאות והבנסות לתכנון החקציב המשפחתי הבית עמידות למדד, בממ"ח ובשקלים לא צמורים.

"בריבית מוערפת "מית עם ריבית ובות יומית השבוי"

"הפסור מעסלות על פעולות בחשבוי"

便

הוכחנו שלפמיניום יש לא רק טענות אלא גם פתרונות. הקמגו תחנת יעוץ לנשים 🔻 שרוצות לבצע הפלה מלאכותית, ועבדו איתנו רופאים במחיר מוזל. נתנו יעוץ לרוץ עם מפלגת נשים עצמאית. "היתה הרגשה חוקה שאנחנו עושות היסטוריה, בנושא מניעת הריון. קמה הוצאת ספרים וגם בטאון החל לצאת לאור".

הולכות על חלום משוגע לגמרי הבנוי על אהבה חוקה בינינו ושיתוף פעולה חוק. ב־81' נשבר לה. מרשה פרידמן עזבה את הארץ. את הסיבות הסכירה כונקון הנשים "נגה" שפורסם בחורף השנה. בין השאר כתכה: "נסיוני האישי כלסניה בישראל, שהחל בשנת 1977, נמשך זמן קצר יחסית, וגם היה קל יחסית, אבל נכל זאת מדכא. את עיקר הנטל נשאה בתי, שניצבה בקו החזית מול החברה העוינת וספגה עלבונות גלויים, ואף הוחרמה מכחינה חברתית כגלל שיש לה אמא לסנית. השלום וכפמיניסטית, הוציאה אותי הזרהותי כלסכית אל מחוץ לגדר. מאחר שהערפתי כאופן טבעי לא להיות מיעוט של אשה אחת, אן שתיים, היו חיי החנרה שלי מוגכלים ככל זאת לגיוון, שכמה תריסרי בני־ארם עשויים לספק. מכחינה מבלי שהקפרנו להימנע מלגעת זו בזו, מיר היו מכטי העוברים ושכים ננעצים ננו, ולעתים קרובות הושמעו גם הערות גסות. כשעזבתי את ישראל ב־1981, השאתי מאחורי את סוג הריכוי הזה, ואם כי לא היתה זו הסיבה חיחידה שכגללה רציתי ליטול חופשה מהארץ, היא היתה אחת הטיבות העיקריות לכך".

קיץ ומחרשת את הקשרים".

עורינת במיותר. לחזור להיות מרשה פרירמן – השם שמוציא ניצוצות – אני לא

היתה רוצה להעתיק לכאן את המודל של האשה בארה"ב. 65 אחון מהנשים זכויותיהן ולשתף ביניהן פעולה. יותר נשים מתחתנות שם היום בנות 30 עד 35. הן בונות קודם מקצוע ועמדה כמו שעשו פעם הגברים. אם מעביד מנסה ללחוץ על עוברת שלו לקיים איתו יחסים, הוא עלול לעמור לדין. כל אשה בפוליטיקה היא פמיניסטית מוצהרת, ומספרן גרל. מחצית מהמכוניות החרשות בארה'ב נקנו על ידי נשים. זה אומר שהיום אשה קונה לעצמה מכונית במשכורת שלה. זה אומר שבעתיד יתחילו לייצר מכוניות שיהיו נוחות לנשים.

עליפי הרוגמת הואת יש עור הרבה מה לעשות כאן, אומרת מרשה פרירסן. היא מבטיחה שבקרוב היא תבוא כדי לעשות את זה,

סימה קדמון

כותרות כמו 'גם נשים מכות את בעליהן'. אכל נשים התחילו להתקשר אתנו,

היה לנו זמן שידור ברדיו ובטלוויויה, והוצאנו נתונים לעתונות. על אתוו הנשים המוכות, מיספר הנשים הנאנסות, שכר של נשים וכל זה. זו היתה הפעם הראשונה שיכולנו לפקח על מה שהופיע בעתונות בשמנו". המפלגה זכתה ב־6,000 קולות, זה לא הפריע להתארגנות הממיניסטית המרשימה שהחלה ברחכי הארץ. בחיפה חיי הפוליטיים באו לקיצם ער מהרה. ער כמה שלא הייתי מקובלת כפעילה במתה הקימה קבוצה קטנה את המקלט הראשון לנשים מוכות. לאחר מכן בהרצליה. בתליאביב הוקם מרכז סיוע לקורבנות אונס, בחיפה הוקם המרכז "קול האשה" שכלל חנות למימכר ספרות פמיניסטית, ספריה וארכיון. במרכז הזה ניתן יעוץ פסיכולוגי לנשים וכן הררכה בענייני משפט ובריאות. נערכו גם חוגים להגנה עצמית ולתיקונים בבית. מרכז רומה הוקם בתל־אביב תחת השם "צאנה וראינה". פרידמן: בתיאטרון, ושירים לא דיברו על אורה חיי. אם הייתי מטיילת עם אהובתי ברתנ.

ובהמשך היא מוסיפה: "לאחרונה קיבלתי צילומי מאמרים מאמצע 1985 שבום הזכירו אותי לגנאי כלסבית ושולמית אלוני כ"יריעות אחרונות" ואורי אכנרי ב"העולם הזה"). אינני מתנגדת שיקראו לי לסבית. לסבית זה מה שאני, וחלק חשנ בזהות העצמית שלי. ברברידם של אלוני ואכנרי אני מתנגרת רק לגנאי, ונרמה לי שאין לעבור על כך בשתיקה. הנה, שני אנשי ציבור הידועים בהשקפותיהם המתקרמות, המגלים דעות קרומות דווקא בתחום חומש הפרט, שלמענו הם אמורים להאבק. על פני השטח הרי זה בכחינת דבר והיפוכן".

מרשה פרידמן גרה בשנים האתרונות בברקלי, קליפורניה. היא מחערת בספר את התקופה שבין 1967 ל־1982. התפתחות תנועות השלום והתנועה הפמיניסטית בארץ. הטער יתפרטם בארה"ב, ופרידמן מקווה שגם יתורגם לעברית. מפני שבאו בארץ, היא רואה את ביתה. "כשאני שם", היא אומרת, "זה נות, נעים, קל. מקום עם תרבות מעניינת. מקום פלורליסטי, סובלני. אבל אני לא מרגישה שיש לי רגלים שקשורות לשם. זה מחר. כי הרי לא נולדתי כאן. אני שם, ווהותי כאן. אני חוורת כל

אורי אבנרי: "בעיני אין שום גנאי בעובדת חיותה של מרשה פרידמן אשה אם תשוב להשתקע, אני שואלת, מה היא מתכוונת לעשות כאן. רק לעובדה שבחנועה הפמיניסטית, שאני חסידה חמושבע, יש ללסביות חלק פרירמן: "זו שאלה שהתברה צריכה לענות עליה. אני לא אהיה ג'וכניקית. אני גם לא אהיה יותר 'ל'אנפן טריבל'. אני צומחת וגדלה. אני לא מוכנה ללכת עם הראש כקיר. אני מוכנה לחיות בתוך חברה שרורשת שינוי, אכל לא כשהתגובה היא

עוברות שם מחוץ לבית. אין מקצוע שאשה לא יכולה לעסוק בו, גם טיים ואסטרונאוטיקה. באוניברסיטאות הן מהוות מחצית הסטורנטים והסגל. לומרות גם לתואר שני ושלישי. אין מקום עבודה שבו נשים אינן מאורגנות לשמור על

לטפל בבעים אחרת. על מרשה אני יכול להגיד שלעתים ודירות ופגשות דרכינו עם אדם שלומדים ממנו נכס".

Biacolo 44

אנחנו לא באותה מפלגה.

פחות מן הדרוש למנדט אחר.

משוט התעייפת מהר מדי".

אעזור לה ולתנועה הפמיוישעית בקלל".

רשה פרידמן הרגישה שהיא מבובות זמן בפוליטיקה. חשיטה, לדעתה, אינה מאפשרת מהפכות מבפנים. צריך לעשות את זה מכחוץ. ברחובות.

ליצור דעת קהל או קבוצות־לחץ על הפוליטיקאים. ב־75' פרשה מהסיעה.

יהיה קשה לי לעבוד עם שולמית אלוני. היא ניסתה לחסום לי את הדרך.

היא פחרה שאני בונה לעצמי קריירה פוליטית, ובצורה המסורתית של אשה נגד

אשה חממה לי את הדרך". לקראת הבחירות ב־77' החליטה התנועה הפמיניסטית

"ייוצאת דובן לטוב ולדע"

ולמית אלוני אומרת שמרשה פרידמן חיא "אשה יוצאת דופן לטוב 🛂 🥞

קנאית שבזמנו יצרה תסיסת, אבל סמק אם פמיניטטיות ישראליות ילכו עם

חקו שלה. חוא קיצוני מדי לחברה הישראלית חשמרנית. החברה חזו לא

אותבת תומוסכסואלים ולסביות. האם החייתסתי בלעג ובוז לותותה המיניתו

יש לי ביקורת עליה בגלל דברים אחרים. היא לקחה עלי טרמם לכנסת. בלעדי

לא היח לה שום סיכוי, כאשה זרה עם דעות כמו שלח. היא לא יכולת לגוא

בטענות אלינו. איש לא חיה מעלה את מזהות המינית שלה, לולא היתה היא

עצמה עושה לח פומבי, זת דבר ששייך לחחום צנעת הפרט, ואני חסידה

גדולה של צועת הפרט. כשאדם נרדף בגלל זחות המינית – חוכחנו לעמוד

לימינו. אגל כשאנשים מספרים זאת בגלל אחבח חחשיפה, זה כבר משהו

אחר. וכשמכריזים על זה בראש חוצות, הרי שמזמינים התייחסות. בדיוק כמן עם צ'יצ'ולינה. אבל בסך הכל, מרשח מרידמן יכלה לעשות פה עבודה. היא

לטבית, או גבר חומטקטואל או כל נטירה אחרת מטוג זרה. חתייחסתי בשעתו

כל כך מרכזי עד כי ודמה לפעמים שהתנועת הפמיניסטית במקומות מסויימים

בעולם היא ביטוי פוליטי ללסביות. התנועת הפמיניסטית בישראל לא עלחה

על דרך המלך. ואולי זותי אתת הסיבות לכך שבשעתו היתה ללסביות השפעת

יחר עלית. אני רואת במהפכה הפמיניסטית את המהמכה העיקרית של המאח ה־20, וחבל לו שעניינים שאין לחם קשר לכך, כגון שינאת גברים של כמה

מחושים, משבשים את המאבק. אשמח אם מרשה תחוור. אני מעריך אוחה.

מאיר פעיל: "ישבתי ליד מרשה פרידמן בכוסת שלוש וחצי שנים על אף

שלא היינו באותה תוועה, נות חבל מאד. ממוח למדתי את האלמנטים

תחשובים של האידיאולוגיה הפמיניסטית. מצאחי את עצמי מסכים עם רובם.

מיתחתי אליח דרך ארץ. חצקערתי שהיא נתלשה מהחיים המוליטיים. היא

חשה וטע זר. אפילו יפי חופש וחגו לטעון שהבעיה הפמיניסטית חהיה

חשובה רק בששאר הבעיות, במו שלום ובטחון, ימחרו. אבל זו טעות. בי על

ולרע, עם רעיונות ברורים, לוחמת חריפה על דעותיה. פמיניסטית

"אידמה' זה מבחן אישי שלי. דויביתי לוה. בארץ אתה נדושב לבמאי דק אם אונה במאי של דניאטדון דציני. אני הייחי במאי של בידור, וכל אותה ונקומה היותה תיסבול ארוף גדול".

מומש עשרה שנים, הוצבו לו תנאי פתיחה לא הוגנים. על קו הוינוק, לצד "אירמה לה דוס", נושף מחומר אופנתי ענק, מנצגץ מכוכבים. "עלובי החיים" אינו בהכרח מחומר קיצי קליל, הסיפור שלו לא שמח, אבל אוסנסיבת יחסי־הציבור שלו יורה בכל הכלים, ורק עכשיו ראו אותו כולם בלונדון או בברודווי. "אירמה" הועלה בישראל במתכונת המקורית שלו פעם אחת: לפני עשרים וחמש שנים, ב"הבימה". המחוה המקורי הועתק לבית התיאטרון הלאומי: הסיפור והריאלוגים של אלכטנדר ברפורט, הבימוי של פיטר ברוק,

למרות שצרי ככר יודע שישויביונס, ממש כמו החיים, לוקים בכללי ההגינות, הוא מציין לעצמו בצער לא מתפרץ שאפשר היה גם א אחרת. מפני שוו הפעם הראשונה שכמאי ישראלי מביים בארץ מחזמר באורח מקורי, בלי להעתיק, ל'גבירתי הנאוה" הובא במאי מצרפת. ל'עלובי החיים' יש במאי אנגלי שמביים בריוק כמו בחו"ל. צרפתי יעלה על הכמה "אירמה לה דוס" לפי התפיטה שלו. בימוי חרשני כולל, עם תפאורה ישראלית חרשה (יעל פררס), עיבורים חרשים

ההזדמנות לכיים מחזמר, טיפור כתוב עם התחלה, הדקים האלה. ארץ צרה כליכך שנהפכת לצרכנית אמצע וסוף, דבר מה שצרפתי חיכה לו יותר בידור בסרריגודל אמריקני, למעלה מכוחותיה להבחין בפרטים. צרפתי עסוק, כמה ימים לפני בכורת "אירמה לה דוס", בנתונים הקטנים של החיים: בהיכל התרבות יש 3,000 מקומות ישיבה. באולם "הקאמרי", שבו יעלה המחומר המתחרה, יש 900 מקומות ישיבה. וכאן

עם משפטים כאלה, אפשר היה לחשוב שהוא

הטונים הרכים של שיחתו, המתיקות הרגישה של נוכחותר, עלולים להוליך שולל. הוא מכיר את הצדרים

הוא אומר: "זה לא פייר".

הגיע לסרום התל'אכיכית מאיזו פריפריה מפרגנת ומסתמקת במועט. אכל צרפתי נולד וגדל בצפון תל-אביב, בן למשפחת פועלים ספררית, אבא מיוון, אמא מבולגריה, בלי פינוק מיותר. מניל 12 הוא מכיר את הכמה. אף אחר לא עצר אותו בררכו, אבל איש גם לא עודר. בעובי השיחה שלנו חורה שהתיאטרון שימש לו מיקלט בריחה. "לא חיפשתי שם אהבת וגם לא מצאתי, אכל התיאטרון הכיר בי".

היותר קשוחים של עולם התיאטרון, ובעצם, של העולם. אם היה בוחר בכך, היה יכול לעשות מסיפור חייו מלודרמה עצובה. אכל יש לו, לצדי, חוש מידה. מינימליזם מכתיב את עיצוב הפנים של דירתו ושל נסשו. "אני רוצה לחיות טוכ", חוא אומר, והוא לא מתכרון לנסיעות תכופות למלונות פאר בחו"ל. הוא מתכוון להכוונת אנרגיה לשכילים פרורוקטיביים. לא להתעכב על חיסכולים ומאווי־נפש לא ממומשים. "כמר אהבה ניכובת, אני לא רוצה להתמודר עם זה שוכ", הוא אומר על התיאטרון. זה התיאטרון הרציני, שפלט אותו מתוכו בלי משים, לפי עשרים שנים, ומאו הקהל ברמוב, המופגו במודעות ענק לצרורות הוא פועל בקרקעית החלומות של האיש, מתחת

התפאורה, המוסיקה של מרגרט מונו, העמרת השירים. אוצייכן העלה פשנל את "אירמת לה דום מיפו", שלא היתה בריוק אירמה לה רוס, אלא רק קובץ רעיונות שאולים שהושתלו ביפו.

לפומונים (קובי אשרת), וריקורים חדשים (אוהר

פיון אריין איינשטיין: הייידו בעננים

תה זוכר את חתצלחת של "אירמה לה דים" . שהוא התחיל לדבר וראינו שזה תומס, שהקחל למני פג שניםן זרו חוח שלאגר אדור. בערך 150 הצגות: תחצלחה היתת מסחרות. משוט לא האמותי שוה

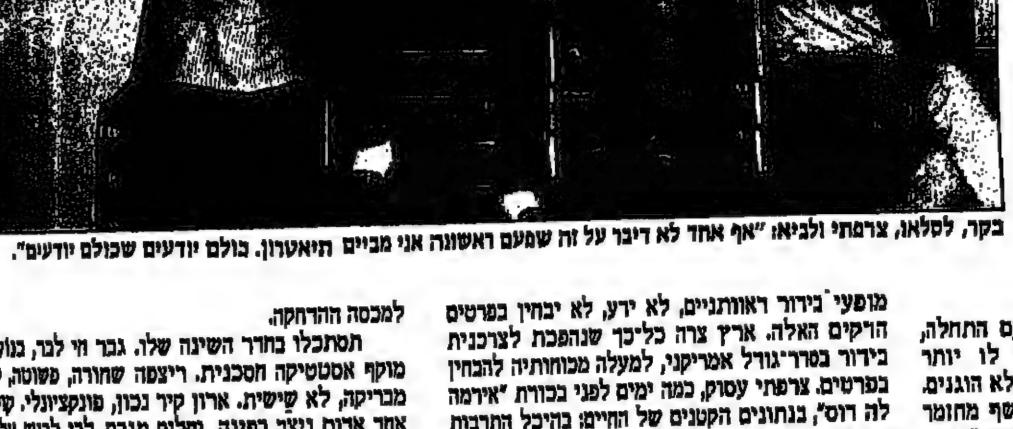
> איך חגעת להתקה ההיאו מיותי בן 23, ואברהם ניניו יום את התבאת שלי לחצנה: זה תיה מרגש מאוד. עצם חעובדה שבחרו בי, הילד חקטן, בן של שחקן, להיות בחיבל, ב"חבימה", הייתי בעווום,

אונה זוכר את ההופעה הראשונה: בשה. החזרה הגוראליה. אכא שלי היח בקרל, זאת היתה הצגה שחורה משחור. זה היה דע, אונם. ברוך גדול, אחדי חהצוח אבא נעש ואמר ליינן עוב, צריך לתכנים שם כמה תוקונים, חדומעה הבאה היתה בפני הוולים וקצינים. אלף איש ישבו וקיבלו את זה מערייו, מחרות זלה. שלמחלה ברשבים הוה הברמאו, זואא מתוך איך

בח דעתר, על זה ששוב מעלום את

מגיב עוב, החדגשה חשתפרח, כשאני וכנסתי לבמות כבר חרגשתי בטוח.

מה אתה חושב חיום על החופעה שלך אזו בעין אוביקטיבות, חשבתי ום חיום וגם אז שורו חיון די בימוי. במה שקשור לכוריאוגרמיה ושירון בעולם בבר עשו או דברים נדולים, אריוה רומיעו עם זה בעולם. קית מיטשל עשה את זה אדיר בנינייורק. אנוונו שרנו מאחום. אני שרתי

מבריקה, לא שישית. ארון קיר נכון, פונקציונלי. קולנ אחר ארום ניצב בפינה, וחלוק מגבת לכן לכוש עליו. צבעי פסטל בסרינים שעל המיטה. למראשות המינה כמה ספרים, שני פסלונים, ותמונת אשה אחת: נעמי שמר. "גם ככה", הוא אומר, "החדר הוה עמוס מרי בשנילי". הוא מקפיר על קווים נקיים. אין גיכוב. אין פיצ'ווקעס. "צריך שיהיה סדר", הוא אומר, מביט סבינ ופנימה. סדר בדירה. סדר בנפש פנימה, כולל הענר הסתום והלא מרובר שבתוכה.

"המדכד הבדיאותי" חשוב 7].

ילדין אפילו יונון!

יל*דיך יודו לך בעוד עשרים שנה...*

. מאושרים ומומלצים ע"י אגודת

הכירופרקטורים הבינלאומית (ICA).

בדרגות קושי שונות.

לבחירתך, מבחר מזרונים וספות נוער

מוצרי עמינח עם **יהמרכז הבריאותיי.**

חויהש שהא בריאות

ובהכרח, ואולי מעל לכל, סדר על הכמה. 'תיאטרון זה דיקטטורה", תוא אומר. "ארם אתר חיינ לקבוע לכולם מה לעשות". צרמתי עושה את וה בדרך־כלל כשקט. כשהוא אומר ברוך אינסופי 'כנה אני רוצה את זה", הוא מתכוון לעיצוב במה ענקית, לא לטעמים של גלירה שהוא מעריף. בהיותו רורף שלמות, קשה להאמין שהוא לא מרים קול, וכשוה . קורה לו, הוא מורה, זה מפני שהוא ניתקל נקיר של אי־הכנה. "בדמיוני אני רואה בדיוק איך זה צריך להיות. אז יש לי סבלגות עד שהאורים מגיעים. ברמיונם בדיוק לכוונתי. אכל אם מישהו לא מנין: אותי כמה שבועות, אני מפוצץ את הקיר".

ות נכון שאתת אוחב ליצור יש מאין? אתה: בגית את יהחביביםי.

"כן, יש לי לגביהם פינה מיוחדת בלנ. אותם קיכלתי כדף חלק. יש לי חלק בעיצונ שלחם. זאת לא היתה רק העמרת פומונים. עיצכתי את הכמה, את התלכושות, את דמותם. נחתי להם את הצל החומוריסטי שלחם. למני כן הם היו פשוט מנצעים שירים מחו"ל. אני יצרתי איתם פארודיות מפומוני שנות החמישים. ליוויתי אותם מן, הצעד הראשון. יש לי נגיעה ככל דבר שעשו, בארץ ובחו"ל".

מחי העמרת פזמון בעיניד? לקחל יש ביאש להקות צבאיות מנופפות בידיים. "כשאני מעמיד פומון אני מחפש סיטואציה אני

ירות בריאה מתחילה עם עמינח

אל חחסוך על גבך ועל גבם של ילדיך, תן

תכנן לך ולילדיך עתיד בריא על ספת נוער

הבטח להם גב בריא ויציבה נכונה החל

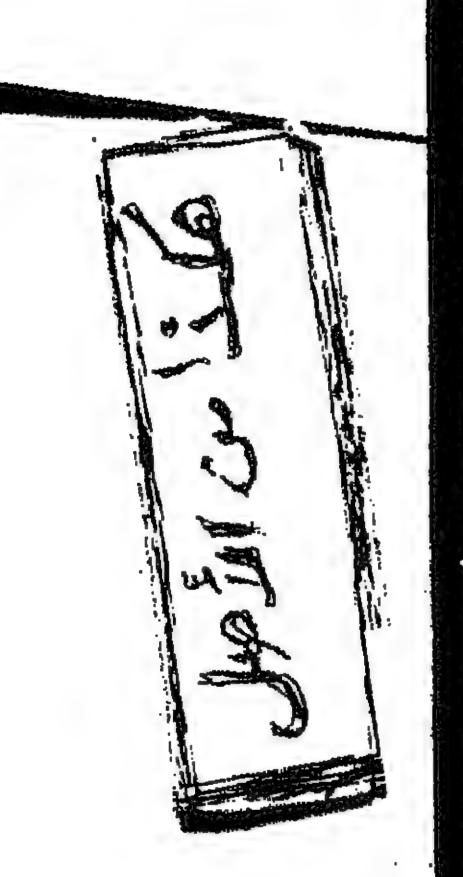
עמינת ומזרון עם **יהמרכז הבריאותי".**

לעצמך ולהם את הטוב ביותרו

לא מחליט אילו תנועות יעשה מישהו על הבמה. אני יוצר מצב. לכן יש לי מעורבות גם כצר המוסיקלי. עברתי שנים עם אלדר שרים, ובעיבורים שלו הייחי מכקש סיוע ביצירת מצב. לרוגמה, אם ל'חביכים' היתה מחרוזת שירים איטלקיים, חשבתי ששלומית אהרון. גם אם לא היה לה חלק ממשי בכיצוע השיר, חהיה פאם סאטאל שעוברת ברחוב לפני שלושת הותיכים האלה כשחיא משמיעה אילתורים בסופראן. תמין אני מבקש מן המוסיקאי שיתן לי מה לעשות על הנמה. שלומרים יהיה סיפור לבצע".

ביאירכוח לה דומיי יש מיפור. זוהי מעין ביינה

יוה מפחיר להגיר את זה, אבל כן. כיני לנין עצמי, זו בחינה שלי לעצמי. טוב, אני אפסיס לענור אם זה יהיה כישלון: מישהו יגיר לי להפסיק לענורי לא. אמשר יהיה להגיר שאני מוכשר מחות או יותר.

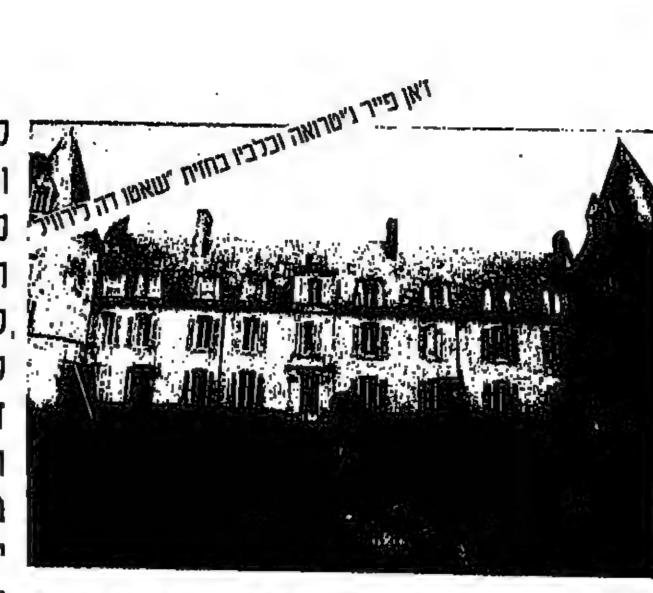

ម្រានចាំ៣ 48

דה לירוויל" שכדרום מארים, בעבר הלא דחוק – לא בריוק בתובת טובה בפארים, אולם את רוב זמנו חוא מבלה ב'אמצע" תעשית האופנה הפאריסאית. בלירויל, שירה מן המאה ל-16 המוקפת חדר אומי שונה: סגנון לואי ה־16 היום זוהי כחובת שעולים אליה לרגל. דונמים רבים של יער, שהשתייכה בעבר הסגנון הפוריטני של לואי ה־16, מיטה מאריסה ברנטון, הומר פול אנים, לאלמנתו של קוליניי (שאירה בעבר הסגנון פולני, שירה משובצת. מתוך כל מאריסה ברנטון, הומר פול אנים, הומרת העריים וכן למרשלים מצבאו של אלה נותר די מרחב לספריית האופנה מילור הם רק כמה מהכומבים וותכוכבות אני מצליות להותרכז היק קרוב לחבע המפרייה זו, הגדלה בהתמוף המקשטים את רשימת לפוחותיו אני מצליות להתרכז היק קרוב לרהיטים בשמובירה מיוחרת עוסקת בקימלוגה המקשטים את רשימת לפוחותיו שלי ולתמצות האבורים המצרים בשמובירה מיוחרת עוסקת בקימלוגה

הניתני חייב להימצא קרוב לטבע. אני מצליח להתרכז רק קרום לרהיטים שלי ולחמצים, האהובים עלי", מסביר

את נכמה מעבודות אלה מופיע מוטיכ ל תשבץ משי מפואר, כמו בשמלה ליילג לא מכבר לנסיכה סטטאני לשנאש, כגר כו השתמש כ"נקורה התניית" בעיצוב רוגמת זיג זג בצבעי מוליירוק גיטרואה עושה שימוש שפר כשילובי עור גם בשמלות ערב, ישות מהפכנית שעליה הוא גאה

י מגליח להתרכז רק קרוב לטבע י מגליח להתרכז רק קרוב לרהיטים י ולהמצים האהובים עליי, מסביר טרואה שרואה סרט לתרר אחר מודרני ורחבירים הערלם, ספרי אמנות וחומר תעודי ושן

של כמה ימים מראש – תמורות לפי ג'יטרואה מעסיק 70 עוברים, מירה בכל אות מחנויותיו הפזורות היום מיומנים במיותר במלאכות עור ערינות.

אמישות כואת בייצור היא היונית.
מאחר שקהל הלקוחות הכינלאומי שלי ביותר בכל מקומות הבילוי הנוצצים מרבה לנסוע בעולם - מסנט'מוריץ ביותר - מקאן ועד סנטיטרופת, מג'נכה לנידיורט, מאקאפרלקו למאלמיספרינג. בשום מקרה לא הייתי רוצה לקיים שתי ועד לונדון, מטוקיו (עד כווולייהילס משום מקרה לא הייתי רוצה לקיים שתי בגד אלה יצירות מבריקות, נועוות וויקרות מאוד באמת כעבור שישה חודשים, בדיוק מאוד של אמן הוושב בצבעים חוקים כפי שלא ישליכו מעיל פרורה", הוא במיוחר, ומשלב בבדים שהוא מעצב כפי שלא ישליכו מעיל פרורה", הוא במיוחר, ומשלב בבדים שהוא מעצב מסביר ואגב, כל אחד מן הבגלים מושיבים יוצאידופן של רקמה מיוחרת מסביר ואגב, כל אחד מן הבגלים מושיבים יוצאידופן של רקמה מיוחרת שעוצבו בלודוויל הוא מעשה אמנות בנוונים אקווטיים ומעורדיותומעלות. ■

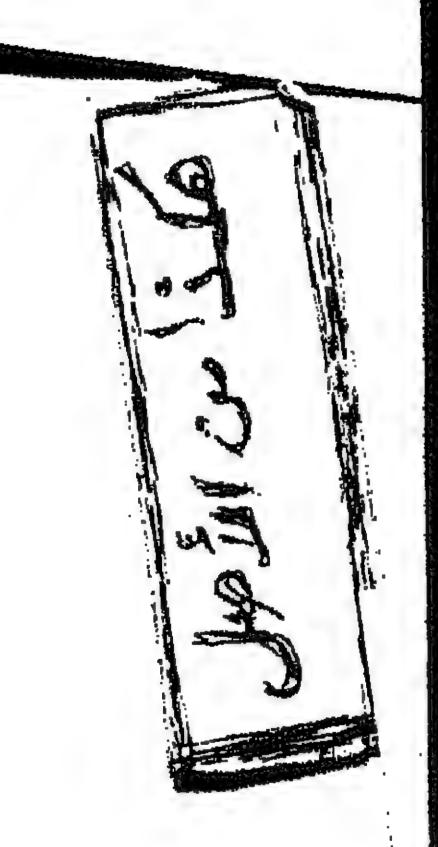
יידורי החותם אישית בידי יוצרו. רבים מהם מאיזור אורליאן שתושביו התמחו במשך שנים בתעשיית הכנופות.

דארפייר ניטרואה עם ליורה נריי (יראלאסי), הלובשה שיסלה בעיצובו.

51 Miaeolo

ג'ובה ללונדון, מוקיו

לבוורלייהילס

געגועים נוסח איטליה

מישהו מה"מרגלים" שלנו דיווח לנו לאחרונה על "איטלקית" חדשה שצצה כתל־אביב, והרמה - כך אמר -ממש מפתיעה. באנו, טעמנו. אנו מאשרים את דיוותו כמהימן. אכל למודי נסיון מר אנו מקרימים ומצהירים כי כל מה שייכתג כאן בקצרה וכאיזכור בלבר, הוא בערבון מוגכל. ליותר מדי "איטלקיות" נתנו במדור הזה צ'אנס, אלא שמהמבטיחות הללו נותרה ההכטחה בלבר. האוכל האיטלקי הטוב נעלם ונמוג, כשבאים במקומו כל מיני חיקיים ויומרות ללא כיסוי.

אוקיי. מדובר במסערת דגים ופריים בתליאביב, ברחוב הירקון פינת יורדי־הטירה. לאחרונה, אף כי בתפריטה לתפריטה מבחר מאכלים מהמטבה האיטלקי ושינתה את שמה הקודם ל"פרימו". יושבים בחוץ, על המררכה, מתחת לכיסוי אכרזין, ונמצאים ממש בתוך ה"סטוץ" של הפיגה ההומה הזו.

לפני הכל הובא לשולחנו מיץ וארומה מיוחרת. לאחר מכן טורטיליני, ורוטב על בסים של שמנת. לאחר־מכן פטוצ'יני פרימו – כשהרוטב הוא על בסים שמנת מתוקה, נבינת פרמזנו וסלמון מעושן. משהו־משהו. טעמנו פיסה מנתח עגל עשוי בלימון (סקלופינו ציטרונה) – נתח דק של בשר מצויין, טיגון קל בחמאה ואחרייכן בישול קצר בלימון טרי. מעולה. החמנו בקרם קרמל ביתי על כל המשתמע מהמושג הזה.

זהו דיווח ראשוני, בערבון מוגבל, על המסערה האיטלקית החרשה־יחסית. האם תמשיך ברמתה הטובה או תפתח בתהליך דירדור כקודמותיה, שהבטיתו ולא קיימו - ימים יגידו. וגם אנחנו עור

תנובה באילת

האחרונה, המגישה ארוונת צהריים שחלי והאחרונה שמיצים את מסערות אילת קן על בסיט של גריל, הומנו וקיבלנו בנביית מחיריירצת יש בהן בגניית מחידי־דצת. יש בהן ימנו מעניים הוצי פו גיון מערשנוג יש ביפט ויו עות. ומטן ישן בערים ביפן להגיח שהעוף הלז בושל (או ניצלה שחייה קלה ואתה יוצא משם שבע וטוב לב במחיר של כ־13 שקלים. אם תסתפק מהן דווקא במלונות הדודים, שמחיי שאלנו על מוצאו, והוסבר לנו כי בנקניקיות – תחסוך שני שקלים. אם וונטית מאור. אבל יש אחרות, כמה מהן דווקא במלונות הרורים, שמחיד

Biacaid 52

מסערת המרפסת במלון "לגונה". בזו

ריהן. מאופקים לא רק בהשוואה זהו מוצר חדש של "תנובה". קונים אותו אתה מבקש לא להכביד על כוטל בעצמן ל"יקרות" של אילת, אלא גם בהשוואה מוכן ומחממים אותו על הגריל. המחיר מק במבוצר טלטים שאתה נוטל בעצמן "דיקרות" של אילת, אלא גם בהשוואה מוכן ומחממים אותו על הגריל. המחיר מק במבוצר טלטים שאתה נוטל בעצמן המטעדה במלון "נפטרן". דוגמה נוספת: הבריכת של מלון "לגונה" הוא 11 שק" רים נטו, כי מסים – אין. האחרונה, המגישה ארוונת צהריים שחל"

מנות בשר אחרות, או דג סול מטוגן, או שווארמה מהודו ושומן כבש. כל אלה מנה מעניינת: חצי פרגית מעושנת. יש עם צ'יפס וירקות. הוסף לכך בקבוק

יפתחו אולמי השמחות הראשונים שתעה כוכבים

הוועידה בה

ן הקל אל הכבר: עם שובה ממוסקווה מקונגרס תנועת הנשים הרמוקרטיות (2800 צירות מ־154 מדינות), מנפה ח"כ אורה נמיר את רשמיה הרבים ומחלקת אותן קבוצות־קנוצות: רשמים יהוריים, רשמים פוליטיים ורשמי הקונגרס, ששיאו המרשים היה בטקס הסיום: "כחיים שלי עוד לא ראיתי דכר כזה... בסופה של תוכנית אמנותית עשירה בת שעתיים וחצי, משולבר בהופעת ה'בולשוי' וריקודי עם – הופיעו על הכמה אלף פעוטות בני שנתיים כתלבושות מרהיכות, בידיהם כובות גדולות מהם, וריתקו אותנו בתצוגה של תנועה, שירה וריקודים. כן, אני לא טועה. הם בני שנתיים. מאולפים וממושמעים ביותר".

. אכל זו היתה כאמור מנת הפרפרת. ההישג המרשים של המשלחת הישראלית, שכללה 16 נשים מהן רק שלוש "ציוניות" (ח"כ נמיר, ח"כ חייקה גרוסמן וד"ר עדה אדרוני, מוכירת אגורת הסופרים בחיפה) - היה ההודעה שנמסרה כבר כפתיחת הוועירה, כי לא יוצגו כה שום ניירות עמרה ולא תתקבלנה בסופה שום החלטות. בהחלטה לא להחליט היתה גם משום היענות לבקשתן של הישראליות, שהוגשה עוד לפני תחילת הקונגרם.

"היחה שם שליטה מוחלטת של מדינות ערב, זידענו מראש כי טובה לא תצמח לנו מן הוועידה הזו. או כבר ההתחלה היתה לטובתנו, וזה הישג טוב יותר ממה שקרה לישראל בוועידות הגשים בניירובי ובמקסיקו", כך נמיר.

"נושא הקונגרט היה 'שנות האלפיים, בלי מלחמות ובלי נשק גרעיני. מארה"ב הגיעה משלחת כת 150 נשים, מקנדה 108. את כולנו שיכנו בשני בתיימלון ענקים, אחר ליר השני". השלישייה הציונית עכדה שעות נוספות במפגשים מרגשים עם יהודים.

הוועידה נפתחה בנאומו של מיכאל גורבציב, מו"כל המפלגה הקומוניסשית בבריה"מ, אשר לפני שפנה לחלק הפוליטי־סובייטי שלה חלק שבחים למשתתפות, נוסח "אני כה שמח להיות בתברתן של נשים כה חשובות". "גם שם, כשגברים מחלקים לנו מחמאות לא' ענייניות, אני מרגישה לא בנוח". מורה נמיר. ראיטה גורבציוב כיהנה כנשיאת הככור של

ומלווים דוסיים באולם תקונרסים

נשיאת הקונגרס הפועל ממזרח ברלין היתה גברת בראון האוסטרלית. "ביום הראשון צבטתי את עצמי למראה אולם הקונגרסים של הקרמלין. ממש לא האמנתי שאני אכן יושבת במקום הזה".

העבודה בווערות החזירה את אורה נמיר למציאות. היא הופיעה בוועדה לשלום ולפירוק הנשק. חייקה גרוסמן הופיעה בוועדה לזכויות לאומיות והגדרה עצמית. בשתי הוועדות נערכו, כמקובל, התקפות מצר הנציגות הערביות, כאשר הבולטות ביניהן היו דווקא המצריות.

"כשנאמתי, יצאה הנציגה המצרית מהאולם באופן הפגנתי. ההתקפות הפרועות ביותר עלינו היו מצד הלבנוניות – כאילו אנו שהבאנו עליהן את אסון חייהן. בקונגרס השתתפו עשרות משלחות ערכיות, בכללן פלשתינאיות, שכולן געזרו בשגרירים ובאנשי הטברה ויחטי ציבור של שגרירויותיהן במוסקווה שסיפקו להן נאומים מוכנים. הישראליות פעלו במתכונת מצומצמת ביותר, עם תחמושת־הסכרה דלה שהוכאה מן הארץ".

נמיר מודה שהאפקט ההסברתי שאף לאפס. כמעט שלא היתה התעניינות. אבל היא מרגישה כי מצד המשתתפות הסוכייטיות לא היתה שום התקפה על ישראל. האם בשל היותן "מכנימות אורחים?" לא. זה היה כנראה מכוון ויזום. "ובכלל, הסובייטיות היו כה טרודות ועסוקות בטיפול בכל אלפי הנציגות, עד כי אולי לא נותרה כהן 'נשמה' למשהו אחר..."

הקונגרס נינעל בסעורה מרשימה ומקורית בהזמנת ממשלת ברית־המועצות: "התכנסנו 3000 נשים באולם כן מאות שולחנות. כל אחת קיבלה לידה את מספר שולחנה. בהגיענו לשולחן גילינו, בצד שני מארחים, כי אין כסאות סכיב השולחן העמום מכל טוב: מקוויאר ורגים וער דובדבנים ומאפה וגבינות. וכאשר סיימנו את אוכלנו בעמירה – התחילו להגיע

המגשים עם הכשרים..." בין לבין המפגשים עם יהודים, בכללם אידה נודל, קשרה גמיר את החוטים לקראת הנסיעה הקרובה לברית־המועצות בחודש הכא, כאשר המוכ"לים של מפלגות העכורה, מפ"ם ר"צ וכן היא וח"כ חיים רמון -יצאו לנהל במוסקווה דיאלוג בנושאים פוליטיים עם משלחת טובייטית. ער כה הוגדרו נסיעות של ישראלים־נושאי־תפקידים לברית המועצות רק כ"ביקוריט". האמנם דיאלוג אחד יבשר את האכיב?

בריה זה לא רק דגי "מושט" מטוגנים על הטיילת. טבריה זה לא רק חמי טבריה וכל הכריתות על אשתיישנטעה לטבריה (או לא נסעה) וכו'. טבריה זה לא רק קבר רבי מאיר בעל הנס, התחרות בין הלונה־גל וחוף צמח, החום המעיק, והכנרת שאין שניה לה שאלפים רבים שמים עליה מצור בימים אלה.

भागक्षांव 54

הקונגרס. היא היתה מוקפת בחומת שומרי ראש. בארץ חזרתי משם ואני יודעת מה אני שחה אמנם לא הביאו לשם אף לא להקה אחת בעלת מוניטין בינלאומי, אמנם לא שפכו שם כספים וגם לא חקעו בחצוצרות מיייורעימה. עשו את זה נוסח טבריה עממי, אמיתי, ללא נפיחות וחשיבות־עצמית. והעיר צהלה ושמחה על תושביה ותייריה ארבעה לילוח. והימים? אוה, הימים החמים. רק הכנרת והמזגן יכולים

לשבת שעה תמימה על ספסל עץ צר בננים הטקוטיים (דונה גרציה) ולהאזין ל"חמישיית אלגרו" המגישה מוסיקה קמרית להתרגעות – מוצרט, בטהונן, ובר – ולצפות בקהל הרביגילי המאזין ברבקות. לעכור משם ולהציץ לאתר אחר בגנים, שם מקפצת להקה הודית, "ראנג בהאר", ולהספיק להגיע אל המצורה מקום אותנטי – ממש מפתה שיבנו בו אמפיתיאטרון סטייל קיסריה. שם להשתרע על הרשא, ערב אתר ערב, ולצפות בלהקות הריקור בת-שבע 2 וענכל,

ג'או ביג באנד מ"הצר האחר" עם ומרות מן "הכושיים עוצמים לרגע את העיניים ונרמה שאתם בניו־אורלינס. עוברים באחת בכוקד למדרחוב והולכים בעקכות צלילים של קרנוואל ושל מוסיקת רגאי, והנה שוב הפתעה: תזמורת ולהקת־רחוב עם קהל המורכנ מקיבוצניקים, תיירים וטבריינים צוהלים, ועוללים מקומיים בעגלות. ושוב את עוצמת עין ומרמיינת. את

ברביעית הזמר הגרוזינית המצויינת "קולן" וכתומות

לא פה. את באיי הררום. תחת עצי הקוקוס... אבל אני בסך הכל בטבריה. טבריה של הבריחות על "אשתי" ועל הקפיטריה, אותה טבריה שלא תוכה בכתר היופי כין ערי ישראל ואפילו היא עושה שנה אתר שנה מאמץ להיות רשומה על מפת הפסטיוואלים אנחנו עדיין לא נותנים לה די קרדיט, מפני שוו בסך הכל – טבריה. וזה לא פייר.

תחזית לשבוע

(21 ביוני עד 22 ביולי)

(23 ביולי עד 22 באוגוסט)

יצירתיים במקום לחיות ביקורתיים.

שבין 17 ל-23 ביולי

חומנת מכרים עסקיים לבילוי אצלכם תעלה עכשיו יבה.

ובכלל, חשבוע כדאי לשלב בילויים עם עסקש. בימים

אלה צפויות לכם חוצאות רציויות בשל קניות חקובות.

חקפידו למלא הבטחה לילד לגבי בילון כלשחו, וסיעות

וטיולים וסבו לכם עכשיו תנאח ותועלת. אתם מיטינים

להתבטא בימים אלה, בכתב ובעליפה. אבל וסו להיוח

מחפשי דירות צריכים לפעול עכשיו במחירות.

היו לאושש אותנו מן המכה הזו. אז מה היה שם, בעצם?

נימוק משכנע

באושר, אכל קשה מאוד למצוא אשה שתוכל להתגרש ממנה בכבור". אמנון זיק מרכר באותו בטחון השמור

מחילים להתרחש רק ברגע שבו הם הגיעו לפרשת ווכים מסויימת בחייהם.

ל למצוא אשה שתהיה נשוי לה

לצעירים שנרמה להם כי כל הדברים

המשפחה המוזרים שלו, את "הוקנים המטורפים שלי גליה מחייכת. כובד הראש של הצעיר בן ה־25 שהוא חן בעיניה. יש בו איזו תמימות ילדותית שהוא מסה להסתיר מאחורי בטחון "גברי" כביכול, מרבר טימויים. גילה את האתכה. גילה את הנישואים. גילה ת הידירות. עכשיו הוא מכקש לגלות חבל ארץ חדש, וקלה מהקומה השלישית אל הפנטהאוז כרי לספר על ע לגליה. נינות על הכורסה, הוא נראה כמו ילד ישן העקור את עצמו בבטחון לעיני ורים. יש ככטחון הזה

שמלמדים אותי כשגעונותיהם איך אסור להתנהג". אמנון הוא פרי עולמם של שני הסבים שלו. מצד אכיו הוא נושא דמות של סכא וסבתא

גליה ידעה שאמנון בוחן כמו מרחוק את סיגוכי

משהו מהתמימות של ילד הבטוח שאיש לא יפגע בו,

ושמה גירושים. "אני יורע שכבר אמרו את זה קודם,

אכל האדם הוא חיה שנכנטה למסגרת הנישואים משום

שלא יכלה להתקיים אלא כזוג. פעם, זוג חי במשותף

לא יותר מעשר שנים, ואז האלוהים הקפיץ עליהם

זיקנה, הרג אותם כאכן או הפך אותם לטרף כשיני

חבריהם. היום, כשהארם חי 75 שנה, הוא נרון לחיות

עם אותה אשה 50 שנה ויותר... לזה לא התכוונו לא

ומתאימה. "את יודעת, בורכתי – או אולי קוללתי –

בסכא וסכתא משני הצדרים, גם מצר אמי וגם מצד

לחיים. שייך לאלה שהיא מגדירה אותם כ"מי שרואים

שלט על הספסל, 'זהירות – צבע טרי', ורווקא יגעו

בצבע, לראות אם הוא באמת טרי..." אוהכת את

הטקרנות שלו. את הצורך שלו לממש כל דבר כדי

לדעת שהוא קיים. את החושניות. כבר מזמן עמרה על

מערכת היחסים הסבוכה בין אמנון ואשתו יעל. כפי

שאמרה לאורי: "כסך הכל הכן אדם לא מסתרר עם

עצמו. יש לו אלף ואחת סיכות לסבול מעצמו, מפחריו,

מחוסר הבטחון שלו, מהספונטניות המסוכנת. וכשארם

כזה לוקח בן־זוג – הוא מכפיל את הסיכונים".

אבי. כך אני יכול לראות כדיוק איך ייראו הדברים

מרוצה מעצמו. הנוסחה הזו נשמעת לו מתוחכמת

בא להכריז על אמריקה החדשה שלו. יכשת

לא ינצל את חולשתו.

אלוהים, ולא הטבע".

בעור 50'40 שנה".

(20 באתריל עד 20 במאי)

תאומים

(11 במאי עד 20 ביווי)

ור על יותר מדי דברים שטחיים.

שהתגרשו לפני יותר מ־40 שנה. "עד היום טבא מתנהג כאילו רק אתמול לקחה סכתא את החפצים ואת הבן, ועובה את הבית. זה עדיין מרתיח אותו. במקום לדבר עם סבא רציני, בעל עסקים מצליה

ליווחו בימים אלוז לתוצאות. אל תיקתו ללב.

אסק הוא זמן טוב לטיפול בענייני הבית – תוכלו לב" מינפיו תיקונים שונים ולקנות דברים, למשל ציוד אקחתי. ות זמן טוב גם לביקור אצל קרובים הרתוקים מש.שייחכם לחפש שלמות מזיקה לכם.

(מאומטר עד 22 באוקטובר וה הקדיש עכשיו זמן לחדבקת מערים בחתכתבות אקוות. הקיכויים בתחום החברתי טובים מאוד כי־ פגלה, וגם כוחות חריכוז שלכם במיטבם. יש לכם יפק ועיווות טובים, אך עדיין לא כדאי לגלות אותם.

ב שונים מוטלים עכשיו על חבף בזירת הקריירה. מש שחפים בקדירה, אך חשוב מאוד לחיות שיטתיים: ואיון לפאם פרואקט אווד לפני שתתווילו אחר. כדאי ל להליחוית נושאים חקשורים בכספים.

(20 בינואר עד 18 בפברואר) כשניים לנצל את ההזדמנות. נטו לרסן נטיה לאיחורים.

משקועים עכשיו בחכמת לקראת צעד חשוב בתחום בימים אלה יצטרך לחים המים אלה יצטרך לחים מפק מכוים חדשים ולצאת לבילוים.

אם מושים עכשון שמחובתכם לעזור למישהו, אכל בר. בתחום העבודה, כדאי לחכות על הביין ביין אבל הביין שמחובתכם לעזור למישהו, אכל גם בענייני הבית יש התפתחויות חיוביות. רעיותות חדי עד אם כי אתם מרבים לחתלונן שחדברים יקרים מדי, שים וטובים יעורן לכם לקידום הקריירה, אך אל תתעלי

שלמד את טוד הכניעה ואת סור הוויתור. סבא חינך אותו לדעת שמעבר לאושרו של הפרט, עומרת המשפחה – מעל לכל. כמו שהמרינה חטובה יותר מהפרטים שמהחים אותה. לכן ארם צריך לקכל את

המשפחה כמו שהוא מקבל את לוחות הברית. לחיות מה שנראה כדבר משעמם יתגלה בסופו של דבר כמשע". על פי הצו שלהם. וכמוכן לא להעלות על הרעת שיש שע יותר משציפיתם. מלת המפתח בשביל השבוע חיא דרך לחיות כלעריהם. "יחד", וכדאי לזוגות שיכולים להרשות לעצמם טיול

הזה. "לא פעם שאלתי את עצמי למה הוא לא לוקח את האשה הוו שכבלה אותו בעולמה חסר הרמיון, עולם של פרטים קטנים, כלתי חשובים, שקצצה את (19 בפברואר עד 20 במארס) כנפיו, למה הוא לא לוקה אותה ומשליך אותה לכל זה זמן טוב לחסדיר עניינים הקשורום בביטוח. אתם הרותית כמו שהסבא האחר עשה 40 שנה קודם לכו. עשויים לקבל עכשיו מימון לצורך פרוייקט מסויים. בת־ אכל המשפחה היתה קרושה. הוא חונך לוותר. הוא חום חעבודת, אתם עשויים לקבל בימים אלה חטבות. נהפך לציפור אפורה שרק רמיון עשיר יכול להעלות בתחום העסקים יהיו התפתחויות חיוביות. על הרעת שאייפעם היה לה זנב זוהר של טוום

וכנפיים כבירות של נשר. כאשר ספרתי לו שאני עומר להתגרש, תלה בי שתי עיניים מכוהלות כאילו יצאתי . במארט עד 19 באפריל) מדעתי, ואמר: 'השתנעתו'. אחרייכן הוסיף כמוכן בתחום הרומנטי, זה הזמן לקחת את העניינים בידיים מאליו: 'אתה צריך ללמור ממני. תראה אותי. מה רע ולנקוט יוזמח. השבוע יהיה מלא אירועים מסעירים ובילויים. אחדים אמילו יעשו תכניות לאירוסין או חתו" אמנון התכנס בכסא כאיינוחות. גליה ידעה שהוא נה. חקפידו לקיים הבטחות שפיזרתם. צריך לכתור. דרך חייו של אחד משני הסכים צריכה

להתוות לפניו את המוצא. גליה אמרה לו: "יש סיפור בקובץ קטן בשם 'נובלה', שהופיע באיטליה כראשית דברים רבים שהתעכבו עד כה מתחילים פתאום להסתי המאת ה־13. אחד מהם אולי ירריך אותך. מסופר בו על מלך שמיום לידת כנו עד שהיח הנער כן 18 סגר אותו בחדר אפל. ביום הולדתו ה־18 הוציא אותו מתוך הארמון והעמיד לפניו בשורה סוסים, כלכים, תכשיטי והב, כשמים ושלוש נערות ערומות. לנערות הוא קרא שרים. הוא שאל את הצעיר 'במה אתה בותר'. כמעט

שפרש לגימלאות, אני מוצא עצמי משוחה עם צעיר

כנילי שרק אתמול קמה אשה, אמרה לו שאיננה רוצה

השובב, הנחמד, המחצין קלילות שובבית, ומצד שני

איש מכוגר המכקש לשנות את חייו. אכל הרוגמה של

אצלנו כבית. פתאום היא מאכדת את השקט הנפשי

שלה ונהפכת מאשה שלווה, המקרינה רוגע, לפקעת

עצכים מכוהלת. ומה בסך הכל קרה? למטה, ברחוב,

החנה סבא את המכונית. הם משגעים אותי, הזקנים

האלה. כליכך ילדותיים. מצד אחר הם עשו דבר נכון

ולא נתנו למערכת היחסים שלהם להירקב, ומצד שני

אולי בגלל סבא – הם חיים במתח מחריר של אנשים

שאינם סולחים ואינם מבינים והעיקר – אינם שוכחים.

על סבו השני מרכר אמנון כמין כובד ראש עגום.

"הוא היה פעם גכר שבגברים, הסבא המטורף הזה שלי.

מרדן. גבר שיצא להרפתקאות. התחביב שלו היה

לנסוע בעולם. מטייל. כוכש ערים. היה בהימליה,

טיפס על המונט־בלאן, היה בקוטב הצפוני. כמובן

באפריקה ובסין. יכול היה להרשות לעצמו לממן את

ההוכי הזה מעסקי המחשכים שניהל. מצר שני, סבתא

היא אשה קשה. מרובעת. חסרת רמיון. אשה של דברים

קטנים". אמנון חיפש אחר כיטוי שיהלום את רמותה

של סבתא. אשה קשוחה, כפייתית, שלאט לאט,

כלשונו הציורית "מרטה את הנוצות מזגבו של סבא

והשאירה תרנגולת אפורה עם חלומות של טווס זוהר".

יותר לעמוד על טיבו. "סבא דומה להריגעש. הריגעש

שתקופה ארוכה פלט להבות ואחרי־כן האפר כיסה

עליו. את הלוע הלוהט מילאה כריכת מים. עם הזמן

אפילו הבריכה שקטה עד שלעולם לא היית מעלה על

הדעת כי אייפעם בקעו להבות מהלוע הוה, שנהפך

גם אמנון שיכשך בבריכה הזו. עבר זמן ער

רק כשבגר אמנון הבין את סור הוויתור הגרול

לבריכה שבה משתכשכים ילדים".

התהליך היה איטי. ככל שבגר אמנון יכול היה

לגליה נדמה שאמנון מורכב משני רבדים. הנער

"את יורעת מה זה לראות את סכתא יושכת

אותו וכחרה לחיות עם אחר".

הסב מצד אביו מפחידה אותו.

אמנון זיק חביב על גליה. יש בו רעב תמים אם להתגרש כך, אולי טוב יותר להישאר נשואים".

באורח אינסטנקטיבי אמר הנסיך: משרים". חשבוע מצויין לטיולים, במיוחד בשישוישבוו. המצמוני לכן, סיכמה גליה "לא חשוב במח תכחר. כל ות שלכם בשיאה עכשיו, ותוכלו למלא כל מיני התחייב: החיים תיאלץ לחיות עם השרים שלך. לא תוכל לכרוה ויות. נסו להחמקה בפעילות מרכזית אחת, במקום להחמ-

५५ साम्बर्भेण

להרצלידה - דניר, סוקולוב 75, 052-82640 באדישבע- דניר, טרומפלדור 39 3127-72416 אילת - דניר, שדרות התמרים 2/721, 127/2

באד"שבע- לב הרתיט, דרך חברון 4, בר727-750 בבייבדים – פול רהיט, זיבוטינסקי 9, 15897-33 ורשת תנויות כל-בי ברחבי הארץ

- 102-917827 ביות שונגש - רחיטי מרכז, הנשיא 1 - מרכז מסחרי, 22-917827 ביות שונגש - רחיטי מרכז, הנשיא 1 - מרכז מסחרי,

חודיה שודון – דניר, רח׳ בני ברית (מול אולמי הוד השרון), 032-28488

עבולה - דניר, בית משיה רחי קחלת ציון, פלדפפ-60

בעיות כאלה. התיאטרון פתר לי את הבעיות. לו הימשתי כן אהבה, אלא הכרה, ונוצאתי אותה. לון שעמרתי אעל הכמה הרגשתי נוח יותר בחברה, מתו היתי תלמיר יותר טוב. התיאטרון יישר לי את וצי אורכלי הוא עיקם אותו בחורה".

ארים המיד היו לי תפקירים. ב'קאמרי', ב'הבימה',

71711

והמפך מעמוד 48) מל אף אחר לא יכחיש שאני איש מקצוע. המחזמר זה הוא מנחן אישי שלי, לא מכחן שאנשים אחרים ששם לי. חיכיתי לדבר הזה. כארץ אתה נחשב לכמאי ין אם אחה במאי של תיאטרון רציני. אני עשיתי המון מצים, אני כמאי של בירור. רוב שנותי העמדתי על צמה שירים עם קטעי פארודיה ביניהם, כשהכל סוכב ל מוסיקה. וכל אותה תקופה היתה בעצם תיסכול אר גרול. כי רציתי לביים מחזה שבו איני צריך מציא את ההתחלה והסוף, את הסיפור. תמיד היתה ינעיה איך לגרום לקהל לשכת לראות את 'הכל ונו וזכיכי, כשמרובר בתוכנית שכולה שירים. צריך את ליצור התחלות וסופים. וככל זאת הקהל כא וֹמַנְן הופעות. עכשיו הכל כתוב לי. זה יותר קל".

בחורה ליאירטה" הורגש הקצב המהיר של התרחשות, זה מכיווף "נניתי את המחזה כמו קולנוע, כמו וידאו קיפה התפאורה ניאונית, עם משטחי צבעים עזים. היקוים מהירים, הכנסיות והיציאות חטופות. הקהל שי היום לקלוט קצב כזה. אני רוצה שזה יהיה קליל,

אתה גאה בעובדה שמלבד הטקסט הכל הוא

אולכן. זה מטריוטיום? אנחנו אוהכים לעבוד עם המשפחה שלנו, דמות שעובר איתי הוא המשפחה שלי. חס וחלילה, צ' לא רוצה להשוות את עצמי לאינגמך ברגמן, או אני יודע איך לגרום להם שירגישו נוח. ויש לי אושה של אמון הררי. אני הולך אתם יר ביד. את שינוי". אני מעריץ. הייתי ילד כשעמדתי יחד 🛊 🛣 זיש על הבמה במחזות הקלאטיים הגדולים ב'קאמרי'. על משפחה. "ג' מתרגש מן העוברה שעכשיו הוא עובר איתי".

התרגשויות של צרפתי מוחצנות בעיקר משו קרימה וקולו רוחק, מתאמץ להכהיר איזה - קשה לי להיות הרבה בחברת בני־אדם". תל. בדרך כלל לא משהו שקשור אליו ישירות, אלא המנה המצביעה על הלך הרוח ברחוב שווה־הנפש אנו. אריק לכיא, למשל.

אני מאחל לכל זמר בארץ שבגיל 60 יהיה כאתר לזמת הראשונים במצעד הפומונים. אריק הוא היה גחולה. הוא הופיע כהצלחה כברודווי, בגרמניה, לה כאן קריירה מדהימה. אכל כאן עוברים על זה מו היום. זה מרגיו אותי. אנחנו מחפשים תמיד לולות דברים שלא קיימים. מה שפופולרי מדי, מה בתוא לאף, לא מעניין אף אחד. כי המדיה – גם היא פשלח להיות שיוחרת. לגלות זמר שאיננו. באמריקה "ו ששים לומר כמו לביא סטנרינג אווישן".

אחה מתרגז כאילו ארים היה אבא שלך. למה לה מתכוון בשאתה אומר שאתה עובד עם

התיאטרון היה כמעט כל חיי הבית הראשון שלי, והשני. כשחייתי ילד הייתי בורח לתיאטרון בכל ה שנייה. הייתי נמצא גם כחורות של מחזות שלא שתפחי בהם. הכנתי שעורים בתיאטרון. רחל מרכום יותה אחר ואכרהם כן־יוסף היו האנשים שהשפיעו

'כמה ברותוי ממשהו. לא היה לי רע בבית, אכל

לכן אבל הם תמיר נשארו תפקירים קטנים. לכן

עזכתי. כי לא היה לי יותר כוח לקוות. ואני חלמתי להיות שחקן קלאסי גדול. זה מה שלמרתי מנסיון. אין

"אני חושב שכן. אני לא מתעכב על כשלונות. אין לי כוח לזה. אני הולך הלאה. לזה התכוונתי כשאמרתי לך שאני רוצה לחיות טוכ".

"אני ניקשר לאנשים שנוח לי איתט. וה כנראה מתחיל ממני. אנשים שאני מרגיש שאני יכול להיות ישר איתם, ובעקבות זה הם ישרים אתי. אני לא לחוץ איתם. אני יכול גם להתווכח ולריב איתם כלי שיעשו לי חשכונות. אני לא מחפש דווקא את החכמים האינטליגנטיים ביותר. וה מעייף אותי מהר, אנשים כאלה. כמוכן, אני לא יכול להתיידד עם מטומטמים, אבל יותר חשוב לי לקבל חום, נלי חמימות. שיהיה לי

"יש כמה אנשים בבראנ'גה שיש לי איתם מערכת יחסים טובה, אם כי לא אינטנסיכית. נפגשים לעתים, ותמיר נעים. נעמי שמר. היא האלוהים שלי. אני שונא פוליטיקה. שונא. לפעמים אָנשים קובעים דעה לגבי אדם רק בגלל השמועות על הנטיות מפוליטיות שלו. אכל כשאני יושב אצל געמי כסלון אני לא מדכר איתה על פוליטיקה. אני אוהב את גילה אלמנור, חוה אלברשטיין, אריק רודיך ולאה לופטין, ארהלה

גולרפינגר מהטלוויזיה. חיים סלע, מפיק בפועל". די הרבה חברים לאדם שמעריף להיות לבר. "המפנשים החברתיים שלי הם לפי רצוני.

ולא היית רוצה ילד משלך? "כשהייתי צעיר זה הטריר אותי. אני אוהב ילדים. אכל ככל שאני מתכגר אני יורע שאין לי סכלנות אליהם. אני מזרהה עם ילרים, חרר להם, וממה שאני רואה מסכיב, ברוב המקרים אנשים מכיאים ילרים לעולם כלי להכין את האחריות שהם לוקחים על עצמם. זה מכעים אותי מאור. אילו היה לי ילד הייתי רוצה להקדיש לו את כולי, כי רק כך צריך, לדעתי. ואני יורע שלא הייתי יכול. עם הילרים של אחותי אני

לא יכול להיות יותר משעתיים". אולי באמת התיאטרון הוא הבית והמשפחת. אתה מתיחם אל חנה לסלאו ומשה בקר כמו חבר

"יש לי הרגשה שהם יורעים שאני יורע, אני יודע מה הם יכולים. הם משלימים זה אצל זה את החסר. היא נותגת לו מה שיש לה ומקכלת ממנו מה שאין לה, וההיפך. לפני שהתחילו החזרות, היה לנו יום אחר של צילומים. הם עוד לא הכירו טוב כל כך, ואני ביקשתי ממשה שינשק אותה מול המצלמה. ידעתי יווה הלחיץ אותו מאור. אבל היתה נשיקה – ומאותו רגע ירעתי שזה ילך. שתהיה כימיה נהדרת ביניהם. זה דברים שקשה להסביר. נהניתי לכיים את הסצינות שלהם יותר מכל דכר. אף אחד מאיתנו לא דיבר על זה שפעם ראשונה אני מכיים תיאטרון. כולם יודעים שכולם יודעים. ואני לא ניגשתי לזה כביטחון עצמי מופרו. פחרתי. אכל עכשיו אף אחד לא נישאר אדיש מול הסצינות האלה. יש ביניהם רומן על הכמה, רומן מקצועי, עם הרכה אהכה הרדית".

גם בשביל לסלאו־בקר "אירמה לה דוס" היא מבחן. אם יהיו שם כשלונות, אם יהיו הצלחות, צדי צרפתי, במאי, יחווה אותם מירכתי חבמה, יש בו יצר התחבאות שמקל עליו את החיים. בפרימיירה הוא ישנה ממנחגו וילבש שחור, וגם זה לא בעיצוכ מפואר. צרפתי אונו בוהמיין, גם לא איש זוהר. יש לו פחר תהומי ממצלמות. בטלוויויה הוא מסרב לרופיע. אחרי ככורה הוא מתקשה לעבור להפקה תרשה, או לחוור והביתה, כדי לקרוא ספרים. הוא ממשיך לבוא להצגות, לתמוך בשחקנים, אולי להיתמך בהם.

'אני חי חיים נויריים", ואא אימר. כשהוא נכנס הכיתה הוא נודלים את הטלוריויה בחדר משינה, ניגש למטבח, מכין לעצמו כמה סנדוויצ'ים, אולי תפוח, גבינת קושני, חוזר לטלוויזיה. הוא יושב שם כנסא חכמאי שרכש לעצמו. בסא נוח להפליא. משענת הכר קולטת את הגם בריוק המקום שמצטברים כו כל כאבי. המתח, וכאה מכוחה.

תלמה אדמון

הגישה הזאת שלך לקשיים בחיים, מאפיינת

לי הכשרה או השכלה כשום תחום. וכשהתחלתי להעמיר פומונים לא היה לי שום רקע כתחום הזה. אז כל הזמן אני מכריו: תיאטרון לא מעניין אותי, כאילו לא רוצה לכוא כמגע עם הגעגועים האלה. אני לא

> תווית. אני מקווה שאם 'אירמה לה רוס' תצליח, טוייטוייטוי, יתנו לעוד במאים ישראליים לכיים על איזה בעיות בילדות לא דיברת? "אני לא אוהב לדבר על הילדות שלי. גם היום הילדות שלי היא נושא בעייתי ולא מרובר ביני לכין הורי. האשה שכעיני היא אמי, לא ילדה אותי. הורי התגרשו כשהייתי תינוק, ואמא עזכה את הכית. האשה

> > הזמן האחרון". יש לך קשרים עם אמך האמיתית? "כן, יש לי יחסים איתה, אני רואה אותה מרי פעם, אכל לא דיברתי על זה מעולם עם הורי".

"מעולם. אף פעם לא וייברנו על זה. הם גם לא יורעים שאני רואה את אמי האמיתית מרי פעם. עד היום אני לא יודע בדיוק מה קרה שם. אני לא מאשים את אף אחר ככלום, אני גם לא נוטה לשקוע כרחמים עצמיים, לא מחטט בדברים. אולי אמא היתה צעירה איני, אבל גם הם רגילים לעבוד עם צלם קבוע, עם מדי, מסובכת, ולא יכלה להתמודד עם הגידול שלי. אנים קבועים. ככר עברתי עם חנה לסלאו ומשה אכל הנושא היה טאבו משך כל השנים. העוברה שאני מדכר על זה עכשיו מראה שאולי חל אצלי איזה

אמרת לי שהסיגריה היא הסרטנר שלך. ויתרת

התיאטרון פתר לי בעיות. לא חיפשתי בו אהבה, אלא הכרה, ומצאתי אותה. הוא יישר לי את הגב. אח"ב הוא עיקם אותו בחזרה".

"אני כאילו טיפוס חברתי, אבל זאת תוצאה של ולחגיר שלום לכולם. יש הרכה אנשים שאני אוהב לפגוש, אכל לא כולם כיתר. כל אחר לחור".

מי חחברים שלד? "שלמה ניצן. הוא החבר היקר שלי, ער לפני זמן צריך לקרות, ואם אני מחויק מעמר בזה, סימן שוה לא

איזה אדם יכול להיות חבר שלך? רוצה תיאטרון, אלא אם כן יבואו ויציעו לי, אכל זה

לא יקרה. אנחנו חיים כארץ קטנה שכה יש על כל אחר ם מי נוח לד? שגידלה אותי, אשתו של אכא, היא אנוי לכל דבר. היא הארם החשוב ביותר בחיי. הגעתי להכנה הואת רק

עובדות חיים כמו שלך חייבות לעורר שאלות. מעולם לא חקרת את דוריך לנטיבות הינקות שלו? ובדרך־כלל מחוץ לבית שלי".

"זה לא פתאום שאמרתי לעצמי נגיל 22 שכל חיי אחיה לכד. אבל היום אני אוהב לחיות לכד. אני שלם עם צורת החיים שלי. אני מחכה לרגע שבו אגיע על הסיגריות הרבות שהוא מעשו. מבע הביתה ואהיה לבר. אני כמעט לא מארח אנשים. הרי פנין, חביב וקשוב רוב הזמן, נסדק רק אם הייתי סובל מבדירות, היו מסתוכבים פה כל הזמן כשווא מדבר על עניין שמרגיז אותו. אז אנשים. יש לי כאן מדי פעם רק פגישות עבודה, ווהו.

״היתה לי ילדות פרובלמטית.

אתה לא נראה כזה. אתה מקרין דרכה נחמרות. שמשוף ממושר. הבילוי שלי הוא עם עצמי. אני גם יכול לבהות במשך שלוש שעות במסך הטלוויזיה כלי לקלוט כלום ובלי לעשות שום דבר נוסף, ואני נירגע מזה. הבית שלי הוא המכצר שלי. אם אני צריך לצאת לבילוי חברתי, זה לוחץ אותי. אני מכלה רס בחברה מצומצמת עם זוג אחר או שניים, למסיכות אני לא לי ילדות פרובלמטית. לא דיברתי על זה אף הולך. גם לא לפרמיירות, אלא אם כן מופיע בהן חבר ים אלי אפילו לא עם עצמי. ההורים שלי לא ידער או חברה קרובים, אני לא אוהב לפגוש את כל המי ומי

קצר היה זוג שהייתי מאוד קרוב אליחם. היא זמרת מטורסמת. בומן האחרון השתבש משהו. אולי וח כבר ניגמר. אני לא חושב על זה, אם זה קרה, כנראה זה היה

מועדון מטיילי מעדיב

חופשות

וטיולים

בארץ

ソソコロ

コンパコ

וארנוזת־בוקר.

(בשני תשלומים).

תארוכי הוציאה: 2-6.8

קיע בירושלים

3 לילות במלון לרום בירושלים

(חמישה כונבים)

במחיר מבצע של 210 ש"ח לאדם

תאריכי וציאה: 3.8

ארבעה ימי

טיול ונופש

באילת

30 ביולי – 2 באוגוסט

רמון, הפלגה ביאכטה מיה, ערב "מעריב" וכו'.

נוף קטיף

נוף מיוחד, ים כחול וחולות זהב,

נופש באוירה מסורחית בשני סגנונות,

: 26.7 – 5.8 בין התאריכים

בווגלוס משופרים עם שירותים |

צמודים, במחיר של החל מ־61.80

ש"ח לזוג ללילה (ליגה וארוחת בוקר).

טבריה

חופשות סופשבוע (3 לילות) ואמצע שבוע ו

(4) לילות) לינה וארוחות בוקר, במחיר של

214 ש"ח לזוג (כולל מע"מ).

וארוני וציאה: 2.8 (3.61; 16.8).

ל כפר הנופש:

בית מלון:

טיוכי 1987 לגלות עולם נסתר עם מדריכי "נאות הכיכר"

א תורכיה – מערב ומזרח. 10-18-19-20 יום. ★ * יוגוסלביה - איטליה. 16-18-19 יום.

★ יוגוטלביה – הונגריה – אוטטריה. 17-18-18 יום. * פולין - הונגריה. 15 יום. א שפרד -- פורטוגל והפירנאים. 15-20-15 יום.

* ספרד - צרפת. 16 יום. א דרום אמריקה. 20-23-23 יום. ★ ★ שפארי בקניה. 16-19-23 יום. * סקנדינביה. 18 יום.

* המזרח הרחוק. 37-30 יום. - שיולים בדגש מיוחד

טיסה הלוך ושוב לאילת + 4 לילות בבית מלון (ארבעה כוכבים) על בסים של לינה \ לחובבי טבע, אמנות או תיאטרון. במחיר של 390 ש"ח לאדם בחדר זוגי !

ערבי הרצאות

ביום שלישי, 21.7.87, בבית ציוני אמריקה, רח' דניאל פריש 1, ת"א: - 11ציה מלכת הימים – 20.30

מהחוף היוגוסלבי ועד החוף האיטלקי. 21.30 – יפן – תרבות של ניגודים.

מרצה: חיים שוסטר. ע ביום רביעי, 22.7.87, בבית הקונפדרציה הציונית, רת' אמיל בוטה, ימין ע ★ ן

משה ירושלים: - אנשים ומנהגים במזרח הרחוק. – 20.00

מרצה: חיים שוסטר. 21.00 – דודו ונפאל

כניסה חופשית.

הקהל מוזמן.

"סיור בשיתוף עם "שרשים" ירושלים בתקופת בית ראשון

28-29.7.87 טופשבוע ארוך במלון מוריה באילת, חצי ★ במות ומקדשים: גלגל, שילה, בית־אל, דן, ירושלים...

פוסיון, כולל ביקורים בשדה בוקר, מצפה * ממלכות: ארם, עמון, אשור, בבל, מצרים... לביאים: ישעיהו, ירמיהו, יחזקאל, חושע, עמוס, מיכה, צפניה, עובדיה...

כהנים, מלכים, תככים וחורבן

אגודת "שרשים", שמחה לפתוח את חהרשמה לסמינר מיוחד על תקופת בית ראשון בירושלים. המיפגש יעסוק בתהליכים ההיסטוריים, חתרבותיים והדתיים, המעצבים את אופיו ותרבותו של עם ישראל בתקופה זו, ואת מושגי הקדושת, המוסר וההשקפה החברתית של החברה היהודית. הסמינר בן היומיים יכלול גם סיורים באתרים המיוחדים לירושלים.

ישתתפו, ירצו וידריכו: * גב' מיכל אורן – ארכיאולוגית, חחוג לארכיאולוגית, האונ' העברית. * תרב יואל בן נון.

ד"ד יאיר זקוביץ – החוג למקרא, האונ' העברית. ★ ד"ד חונאל מאק – חחוג לתלמוד, האונ' העברית. ★ פרופ׳ אברחם מלמט – תחוג למקרא, האונ׳ העברית.

★ מד ישראל קנול – תחוג למקרא, האונ' העברית. א מר דוני דייך – ארכיאולוג, החוג לארכיאולוגיה, האונ' העברית. ★ מר מאיר שליו – הטלוויזיה הישראלית.

מבצע מיוחד לקוראינו הצעירים: קייטנת־פנימיה בלונה־גל (לגילאי 13 ומעלה).

החל מ־98.50 ש"ח לזוג ללילה (לינה | 5 ימים של ביף באזור רמת הגולן והגליל העליון: שיט אבובים בירדן, טיול קיאקים בלגונות הזאכי. סיורים לראש פינה ולרמת הגולן ועוד... 3 ארוחות ביום + כיבוד חצות, הסעות מתל-אביב, נתניה, חדרה ועפולה.

מחיר: 320 ש"ח ב"4 תשלומים חודשיים שווים. 🖈 תאריכי יציאה: 6.8-2. לדום קלאב דוכול א חקייטנה מלווה במדריכים ומלווים מוסמכים וחמחיר כולל ביטוח לכל משתתף.

פאדק שעשועי המים והבידור הענק שעל חופה של הכנרת א מחיר לאדם: 37 ש"ח, כולל נסיעה וכניסה לפארק.

מעל ל־3 נרשמים – אפשרות לשני תשלומים.

.22.8 ;15.6 ;11.8 ;8.6 ;1.8 ;20.7 יציארו: 15.6 ;

פרטים: "מועדון מטיילי מעריב" מערכת "מעריב", דה' קדליבן 1, חליאכיב, טל' 03-439207 מונה ברציפות בין השעות 8.30 עד 18.00

יששים כשהיינו אחרי שנים יחד בסן־פרנציסקו, רצו לות לו שם פרס של 25 אלף דולר בעכור כתיבתו. ית מוב. לא מקבלים ככור וכסף על קדיש יתום', צו להם. כך גם בעניין השילומים. יחיאל סרב לקחת, צילו קמנורינו היו באותו זמן במרתף קטנטן".

סהיכן היה בה הכוח לבחור לחיות כך את חייהז ה הניא אותה לוותר על החלום להיות עתונאית אשו אל תוכה כמשך שנים את רעל אושוויץ? חיית שלא ידעה גלות, שכל העולם פתוח לפניה, קלה אלי להיות ברברה וולטרס, או לפחות לחלום צ'כך. והנה היא קמה לילה אחד ויוצאת להחזיר מים נשמה ששרדה באושוויץ בזכות היכולת ממתכל למנגלה ישר בעיניים, וכזכות רו־שיח עם אורים שבסופו נחתם הנדר. למה?

אני לא בחרתי, אני נכתרתי. יש תורות שלמות מונירות שיש הירארכיה בספירות עליונות, של וכיות שהגיעו לדרגת 'מורים' הכותרים באחרים האת הגיעו, שעורם ככשר וכעולם שלנו, להעבירם ושונות ועקירות למיגיהם כדי לבנות בתוכם אנישלב - מעין סולם יעקב, שבו נשמתם יכולה למות ולררת, להתקרם ולהיסוג: לא חזרה בתשוכה, אא ירידה לצורך עלייה כתשוכה. כלשון ציורית יוני, הם כביכול יושבים למעלה, במעגל השמש, ויסתכלים ארצה, רואים נשמות כלכוש כשר, מחילים לחלק להן משימות.

תפקיד שבחרו לנשמה שלי, בגלגול ' החיים המסויים שבו היתה מצוייה כאותו ומן, היה לחיות עם יחיאל. ואת המשימה הזו אני ממלאה. אני עדיין לא יודעת 🕽 🕽 🖊 ניוק מה התפקיד המלא שלי, כיצד ייראה להבא וארים חיי. אני רק יודעת שאני לא כותכת יותר שום וארטים, אני קולטת את התסריט שכחרו בעבורי. ואם צי רוצה להיות קולטת טוכה, אני חייבת את הריחוק א הותרגשות של הצפייה.

היום אני לא נסחפת. אני לוהטת, אכל יחד עם את לגמרי קרירה. אני חייכת את זה כדי לא לאכר א הכישור שרכשתי בעזרת המדיטציה, להיות קשורה ש אלה שאני מאמינה שמכוונים את הדברים. כך סאין פה עניין של כחירה. אני פשוט הלכתי למשימה קוטלה עלי, וזאת מכחירתי החופשית. בשלב השתתי הנוכחי קיכלתי שכל הקיים ביקום מושתת

על פררוקסים מעין זה שהשמעתי עכשיו. כי שני הוא מרכר. אתה חייב לי? הרי אני זו שכל הזמן רק הַקטכים שבפרדוקס, כל אחר מגדיר את השני ומאפשר לנו - המכילים את הפררוקס - להגיע לנקורת -המיזוג. מה שקוראים כאנגלית התמרכזות. וזו נקורת השלמות. כך, לא היינו מכינים יום אלמלא היה לילה.

או אהכה – אלמלא היתה שנאה. "השאלה היא מה החזיק אותי. עם השנים הלך קולה של סאניה ונמוג. שוב לא היה בו די כדי להחזיק. מה שכן החזיק זו הצניעות המופלאה של האיש הזה, השלמות שלו בתוך המשימה, חוסר הפשרות שלו. הוא לא נתפתה לשום דבר. לא פעם, כשהיינו נוסעים נמצא שם. הוא תמיר סרב להתראיין".

האם חשת שאת מקריבה את חייך ימען חדוות-חחיים שלו, למען יוכל לעמוד בהתחייבותו? "בהתחלה, הרכה מאוד שנים, לא חשתי שאני מקריבה. חשתי רק שאני מקבלת. היום אני יודעת

שאת כשרונותי הקרבתי ללא ספק". שיר מתוך ספרה של אליה די־נור, שיצא זה עתה בהוצאת "רביר", ההוצאה כה עוברת כתה דניאלה, והוא טרכ. כשהסכים לכסוף, נסעו שניהם יחד. בפגישה

> האמצאני בכיח כבושה (עמוד 33). שמני, סלילים-סלילום מערוצי תם נמחקתי ועד ביש

גם בך אבקש עקבותי". אליה: "הדימוי כאן הוא של רשמקול. יש לי הטיים שלי, של חיי. אבל על הטיים הזה הוקלטו חייו של יחיאל, וכמו שקורה בכל טייפ, כאשר מקליטים משהו על הקלטה קיימת – מוחקים את הראשונה. כך אני. מהות נוכחותו של יחיאל בחיי מחקה את הקלטת חיי. אני כל־כך נמחקתי, עד שאפילו אצלו לא מצאתי את עצמי. וער כוש גם כך אכקש עקבותי".

ב־1976, כאמצע רחוב באמסטררם, שיחרר אותה יחיאל לחיות את חייה, להקליט את עצמה על הרשמקול. זה היה אחרי שעבר טיפול ביל,ס.די, "תרמת לי שלושים שנה מחייך", אמר לה, לופת את זרועה בכוח. "אני מרגיש שאני חייב לך חוב,

והייתי רוצה שהחל מן הרגע הזה תראי עצמך חופשיה לעשות לביתך. לעצמך. תסעי לאן שאת רוצה, תעשי ככל העולה על רוחר. את חופשיה". אליה: "עמרתי ברחוב בוהה בו, לא מבינה על מה

[פעיל פלשתינאי], וגם אורי אבנרי לצידה של

גאולה כהן, ועל־כך אמר עורך 'דבר'. חיים שורד

ז"ל, שחוזמן גם הוא: 'איני מטיל ספק בכך

שתוכלי לזמן יחד יהודים וערבים. אבל איך תזמני

דברים על עבודתנו. כשם שלא פתחתי עד כת את

חיי הפרטיים כפי שעשיתי עכשיו. האילוץ

להתנהנותי זו נובע מן החמס חממלא לא את

הארץ, כפי שנותגים לומור, ונכך להטיל את

האחריות מאיתנו וחלאה על חמושג הערטילאי

ששמו הארץ. אלא חמש הממלא כל אחד ואתד

מאיתנו, אמילו אלה שאינם אקטיביים בתפעלתו,

אלא מסיביים למראה התרחשויותיו הרבות

התעללו אנשו משמר הגבול בפועלים ערביים

שהתגוררו במלון "קונקורד", היכו אותם בשרשרת

ותכריחו אותם לתכנים ראש לאסלת ביתיתשומוש

ולאונן, לא מצאה אליח די־נור מנות. "אני כליכך

ביום שבן סיפרן חעיתונים וחטלוויזיה כיצד

והמוכירות בריבויין סרטן שפושה".

"עד לרגע זה, מעולם לא חרשנו שייכתבו

יחד את היהודים והיהודיםו'.

"כל מ4 העונים עולי עם העואה – בוכות"

1961, בעקבות עבודתה עם יחיאל נ"מענדת השואח", כפי שאליה אומרת, מחו השניים את ליבם וביתם למפגשים שבועיים, קנועים, בין יתורים וערבים. לאחר מכן הוזמנה איה לנחות בתים כאלה ברתבי הארץ. העקרון ננחים הללו חיה שהאירוח חיווה מכשיר לשיפור איכות היחטים בין יהודים וערבים, תוך הפעלת מצב של האונח, כבוד והדדיות מלאים. ללא שום ימרות לפתרונות מוליטיים.

"פגישותינו חיו מחוץ לביבי־השופכין של המליטיקה, וסורגי החפרד של הבטחון המלומה, נרוח מיטב המסורת שלנו ושלחם. מין יצירת אוחנו' מקוג אחר. 'אנחנו' שמסוגלים בצוותא לכבד את יום השואה, וגם לחקדיש ערב האזנה מלא לכפר קאטם ולקיבויה. יחד עם זאת, לפתח את תכושר לשמוח יחד – בתגים מסודתיים יויים וערביים, ובתגינות שחמצאנו ספונטנית לאחו 'אוחנו', בתים כאלה צצו בנליל המערבי, שוח ותכפרים שסביבה, בחיפה, בירושלים וכונב, כין תושבי ערד לשבטי הבדואים הסמוכים.

אבלה על מה שקורה כאן בארץ כל ארבעים תשנים שלי עם ק. צטניק, השנים עם אושוויץ ב־1965, לאחר שפל הבתום האלה פעלו נכר מספרי שנים, חוחלט על תקמת 'חמועצת - ועם השואה - בוכות, בשביל מה היתה השואה אם חיום קורה פת בארץ מה שקורה, אם בכלל יש איושחו הקבר לזוועה האנושית הזו, הוא שמון היקראלית לשיתוף יהודי-עוביי. בינונה גערו ביתוו, סביב שולחנות קטנים. ביחד ישכו שם וצין חינוך ראשי של צח"ל עם סאלת באראנסי

יחיאל: "אני יודע שאת תסעי למרחבים של אמריקה. רק תזכרי דבר אחר: אני כלי הארץ הזו, כלי ישראל, איני יכול לחיות. אני חופשי לבוא אליך. את תופשיה לחזור הביתה, אכל אני, מקומי רק כאן. את חוזרת עכשיו להיות כת 18, שכל החיים לפניה. תעשי

ואחרי זה החלו 12 שנים של חיים כררכים. אליה נסעה לקליפורניה, ונררה שם. היא למרה לעשות כית מתיקיהגב שנשאה עמה, פגשה אנשים, השתלמה לארה"ב, היו מתנפלים עלינו מן הטלוויזיה, ממש בעבורתה כתראפיסטית, למרה תיאולוגיה, וכתבה את מתרעמים על כך שלא הודענו שהסופר ק. צטניק ספר שיריה, ספר חייה, שאותו הוציאה לאור כתה,

טיפול המיוחר כ־ל.ס.רי. שעכר יחיאל אצל פרופסור באמטטרדם מתואר בספר הנקרא "שיוויתי", שכקרוכ ייצא לאור. הוא לא שיחרר רק את אליה, אלא במוכן מסויים גם את יחיאל. שנתיים דיברה על ליבו לנסות ולעכור את הטיפול, שגם טיפלה אישית בספר והביאה בכך הרכה שמחה הראשונה הסביר להם הפרופסור את העקרון הטיפולי, המבוסס על שיחרור מרכזים מטויימים כמוח ששימרו את הזוועות, והעלאת החומר המורחק מן התתימודע ישמאז מדנת זמנך נסללתי סרטים אינסוף על אל המודע. הפרוססור כיקש ממנה שתישאר אתם, מתוך ההנחה שתחת השפעת הסם יתחילו לצאת החוצה דברים שבווראי ייאמרו בעכרית, ויהיה צורך לתרגמם. ויחיאל שכב על מיטת החולה, זעק רק מלה אחת: "למה?", ואליה והפרופסור הניתו שהועקה הזו

מכוונת אל אלוהים. אחרייכן הכל כבר היה שונה. כפעם הראשונה ראתה אותו מתערב בין הבריות, מרשה להם לעמוד סכיבו, לגעת בו, לחוש אותו. "זו היתה התוצאה המיידית של היל.ס.רי, ואני הייתי מסתכלת עליהם ממרחק, כמו איזו פיה שחשה שעכשיו היא כבר יכולה לנות. התפקיד שלה נגמר. תוצאה אחרת היתה ששוב אפשר היה לשאול שאלות. מעטימעט, לאטילאט, פתח

יחיאל פתח קטן לחייו בתקופת השואה". אליה יצאה אל הגלות הארוכה שגזרה על עצמה, ושבה רק כאשר "הוענק" לה, כהגדרתה, הסרטן.

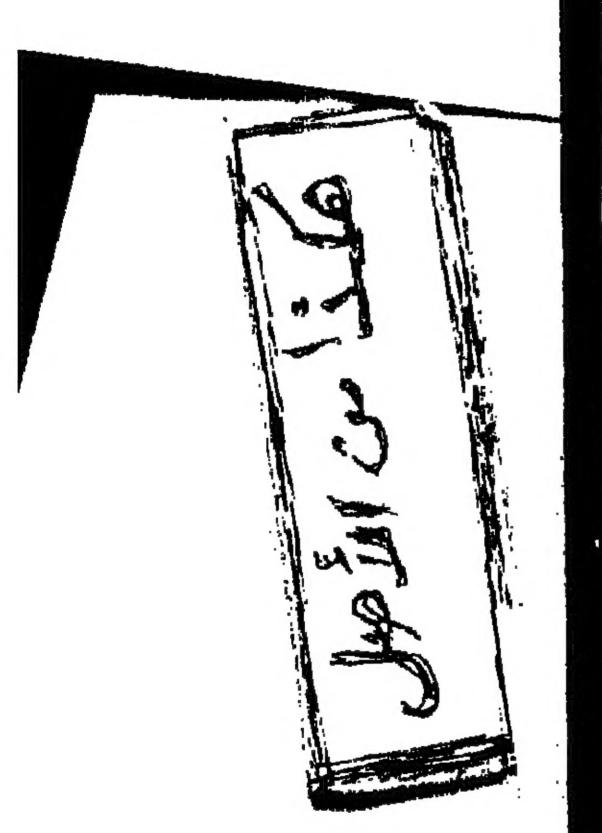
מה פירוש הוענק לך? כאן את רואה שוב את הופש הבחירה לגבי מה שאת נכחרת לכצע כשלכ כהתפתחותך הנפשית. התפישה היא שהטרטן הוענק לי על־ידי אלוהים כמבחן, לבדוק מהו כושר המיחוור שלי, שהוא עיקר המאפיינים את האדם היוצר. לכן אני רואה את שני הסרטנים שלקיתי בהם, ואת מחלתי הקשה האחרונה,

כמדרגות קשות בסולם יעקב. ואין לי תלונות". בתחילת 87' שכה ארצה חולה מאוד, והובהלה מיד ל"איכילוכ". חודש שככה מתוסרת הכרה, ויחיאל לירה כל הומן. פעם אמרו לו הרופאים שאין תקווה, והוא פרץ כועפתישכר: "היא לא תמות". כיום שכו פקחה את עיניה לעולם ושבה להלך ככריאה, ככה כמו

אליה: "אני איני מתהלכת כל הזמן עם הפחד והצער של המוות. אלא עם הסקרנות. מי יודע כיצד זה יהיה לאחר מותי, שם למעלה. לאן תתגלגל נשמתי. אני יודעת שאני בררכי לשמיים, וזה אינו מכניס עצב לחיי. מה שמאפיין את חיי זה מצר אחד היותי כתנועה מתמרת, בזרימה מתמרת, ומצד שני – הידיעה שאני שום דבר, אלא דבר חולף. אכל כל זמן שאני פה, אני רוצה לדעת את הפשר, ואני רוצה לעזור ולהכיא לצת אהכה לעולם. אהכה בין אדם לחכרו וכין אדם למסום. ויש גם הרגש של אסירות תורה. שפינוזה אמר שרם אנשים חופשיים כאמת יכולים להיות אסירי תורה. אני נורא אוהכת את הרגשת התורה. זה הרגש שיצר את ספר שירי. אני מריתה בדירות וניכור של אנשים, ואגי

רוצה לשמח אותם. להפיג את חברירות". יומיים ביליתי בחברתה, ובלילה שביו שני הימים בטרפה שנתי, חלומות ביעותים שלא ידעתי כמותם. ראותי מים רבים מוחפים איתם הכל, כולל את כיתי. ראיתי אנשים רצים כלי לרעת לאן. כך כל הלילה. האם וה מה שעבר עליה שלושים שנה:

59 Kinedia

בעמוד זה מבחר מהודיעות והמודעות שתורסמו ב"מעריב" בשבוע שבין 10.7.52 – 17.7.52. הנוסח המקורי נשמר. ליקט: גבריאל שטרסמן.

אליעזר קפלן

אליעזר קשלן, סגן ראש הממשלה, שר האוצר לשעבר, נמטר חלילה משעה 2 אחר הצות בגינואה, איטליה, אחר התקשת לב שקיבל באניה ינגי בח" ברכו לתומשת חבראה

בשוריין. בן 13 בכורתו.

כך הפסידה

דתחרויות האולימסיות בכרור-

כל, לאחר שנחלה תבוכה שניה,

במשחקה נגד יוון, שנסתיימה

. המאכק היה קשת, אך לא הר תה זו תחרות נאה ביותר. רגע דראמטי היה שתי דקות לפני סי-

ום המשחק, כאשר היה יתרון לקי

על העליונה. תחילה היו התוצ-

אמר 11:20 - ס"תר 2:12 ובסוף

נסתיימה המחצית הראשונה ביר

מס 27:35 לטובתנו. במחצית השי

ניה התגבר קצב משחקם של חי-

וונים והם הצליתו להשוות את

התוצאות בחגיעם ל-50:50. לשי

עה קלה עור תצליונו הישראלים

לונחויוך את תיחרון ליריהם, אולם

חירונים התחוקו שוב, וסיימו את התחרות 54 נקורות לעומת 52

שניאורן משה דניאל, מרסל

וקנכוס הוצאו מן תתחרות בגלל עבירות על כללי המשחק וכן

ל הודר (פר פמיר) בכריבות בכר דיונגרה שמת עיקה בחשם יעסם ביה מנאכה יכחשו ביה מנאכה יכחשו ביה מנאכה יכחשו ביה מנאכה יכחשו

Co elicacia

כמחצית הראשונה היתה ירנו

בוצה הישראלית.

ישראל

איננו

השבוע לפני 35 שנה

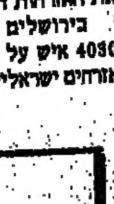
המסע מגיע לקצו...

המשוער של נו אלף מון ענכים יאפשר חלוקה סדירה במנות ואין

להסיר את הפיקוח. כעכור זמן מה הריעו בחני "תגובה", כי יבול חעובים עלה על המשוער. החחלטת הקודמת בוטלח, וענמים שותררו מקוצום אולם נסיון של השבועות ואחרר צד אתמול על רצונם לא לקבל | חים לחשיג ענבים במכירה

מעתה יחולמו הענכים לסרו גין במבות של 250 גרם לנפש. ארונו של אי קפלן ז"ל מוצא מכנין משרול ראש הבמשלת. אחדיו צוצות המשפחה האבלה.

19 אלף

דוקרץ הרוכוני הרורש, פר שמערן מיד אחרי העלחמה בצמרת חמר ... ברגיין, שבא במקום הגבי אנה מלגה וער ראשית 1948 היה בארץ נמצאים יחורים רומני-

ניה. במקום הנקרא לפריובקה ביה אנטי יוורית.

הנקייו המתמדת של הוסמת הייבר מעמירת את המקשלא משני וברה לכצע קיצוצים נוסי סים במנגנון עוברי המרינה לשם איוון הרנקציב. הממשלה רנה לעת כמצב וה ויש לצקות לפיטורים, של עוברי המדינה

ים שחיו אתו בנירוש טרנטרניי

סמריח בימי מלחמת העולם חש-

שרת העבורה מולדה מאירטין, שהרגישה ברע מרוב התרגשות ועייםות, מובלת למכוניתה צ"י פר הגרי מונטור ונהגה, אתרי שקיבלה עזרה ראשונה,

שר החוץ הרומני החדש יהודי

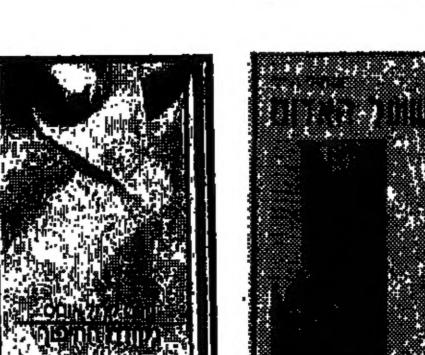
חמחיר דולור ושוב 200 מרומה

בער מריים ניום מת"א לירושלים

ובחזרה באיתי יום כיכן דקבר עד עצמי ביצוע שליחויות

ל פנות: לכשרת הפצרים. בחל אביב וביריקלים

מוריכי פודור לחיירות FODOR'S

סיבות טובות ליהנות כל השבוע

בקש עוד היום בחנויות ובספרית מעריב. תל־אכיב : דרך פתח'תקוה 72 א' חיפה

פארישבע: קק"ל 90

П"Ш 139"] חוכלו להעביר 4 ימים ו-4 לילות

של חופשה מהנה שעליה חלמתם

כאן, ממש כאן, 4 ימים ו־4 לילות

אלריךיי טבריה מודדין היא *** שם מועדון לילה מפואר ושלל תוכניות מגוונות, בריכת שחייה, מועדון בריאות, סאונה, ג'אקוזי, שתקוים ונים, מטבח עשיר ומגוון בטעמים מיקנטיים.

השחיר כולל דמי שירות, לא כולל מע"מ" ,443682 067-21901-2-3

למבצע עד 18.7.52

הופיין תוקף

. הופיין, יושביראש חבנק חל־ מכום חבנפח אינן אלא חלק מנר אוכוי, בפתידת האסיפה הכללית הדך כון ההכנסות הלאוטיות שלי

• דוא דרש לבטל את חצמר

חב בלבד, דויה מעל לאמצעיר

תחבנסת, המשילה את דוב ערי

בירושלים בלבר הצהירו איש על אי רצונם להיות 4

שרות איוחר של "כראל"מקטי" 2726 ע" משאבת הבנוץ במרכז הכרמל למרכו הכדמר למלון מגורוי מחד משעה 200 בערב

בוניות במיסר מקום לא נהגעי עו כה לקבל למירסום הודעות ביבוריות (כרוניקה) בין בחשלום ובין שלא בתשלום הודעות עותה אם המיש של ביות מחות עם הודעות על הרצאות מינוסים אם ביות מחות מערוביות ומי למבור אמת אים בילותי, בתשלום ביימלי, כל יום מים עו 6 אותרא ממשרון מערוביות ביומלים ביימלים ביומלים ביות כל יום מים עו 6 אותרא ממשרון מערוביות ביומלים המודלה

